

ရပ် နာမ် ဓမ္မ သဒ္ဓရတရားတို့၏ ၆၇၀၅၂

http://www.dhammadam.vrload.com

ပဋိနှင်းနည်း ပဋိချွေသမူပြိုကြိုင်နည်း သွောနည်း

နှင့်

ကိုက်ပျော် ဤတရားသည် မှန်သည်ဟု -

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက (၁၄. ၁၀. ၆၁) နောက်
တော်ကြားပါသည်။

တိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

၏

ဥပန်သုယအတိုင်း

ပြန်
ဝတ္ထား

အမိပြီယုဖွင့်

တရားတော်

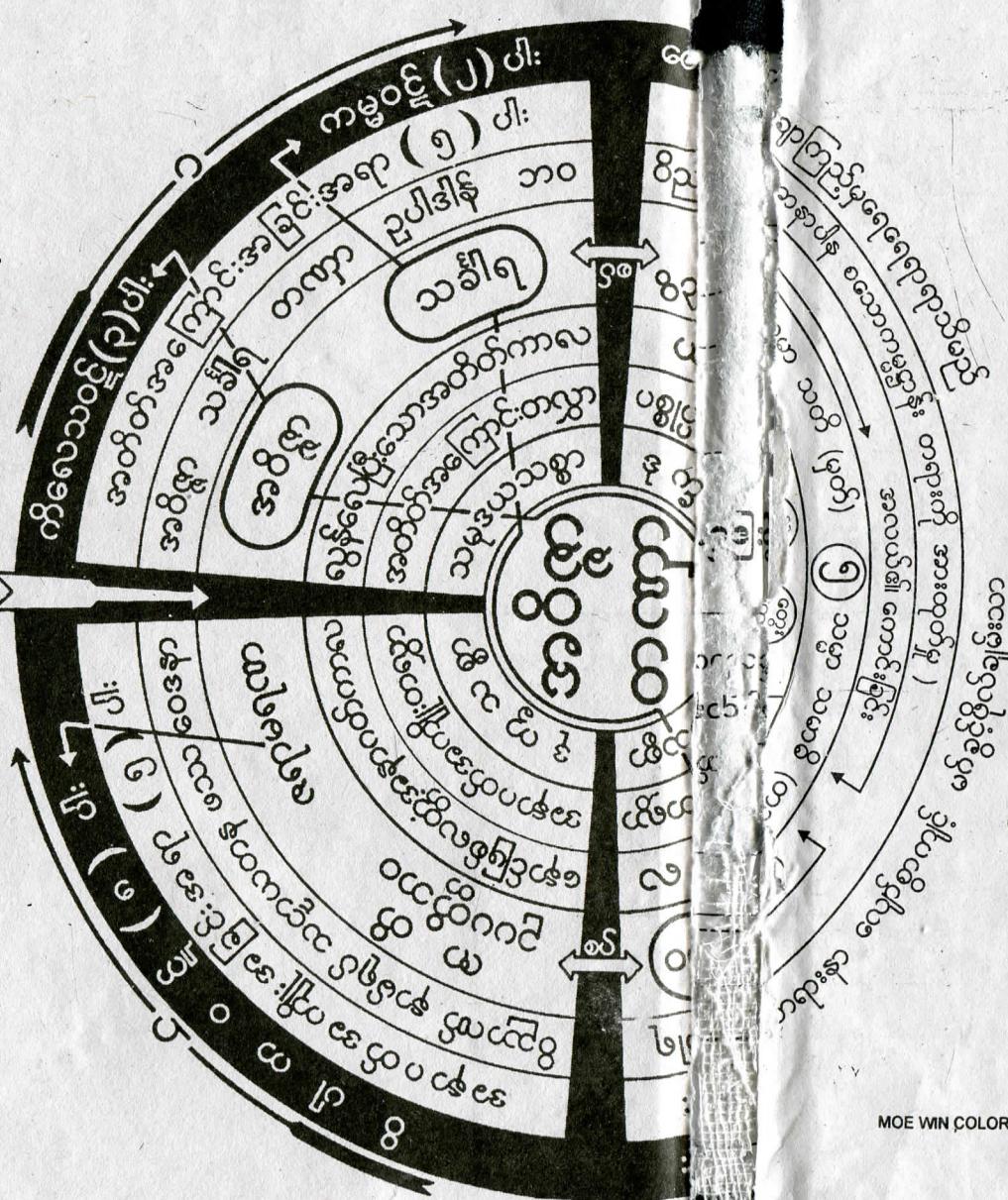
ကို

ပြောဂနိုးများပါတော်လောက်နိုင်အောင်

စီစဉ်ထုတ်ဝေသူ ဦးခင်စိုး

၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငြာနှင့် အမြတ်ဆင့် ပေါ်လေ့ရှိသူများ

မြန်မာနိုင်ငြာနှင့် အမြတ်ဆင့် ပေါ်လေ့ရှိသူများ

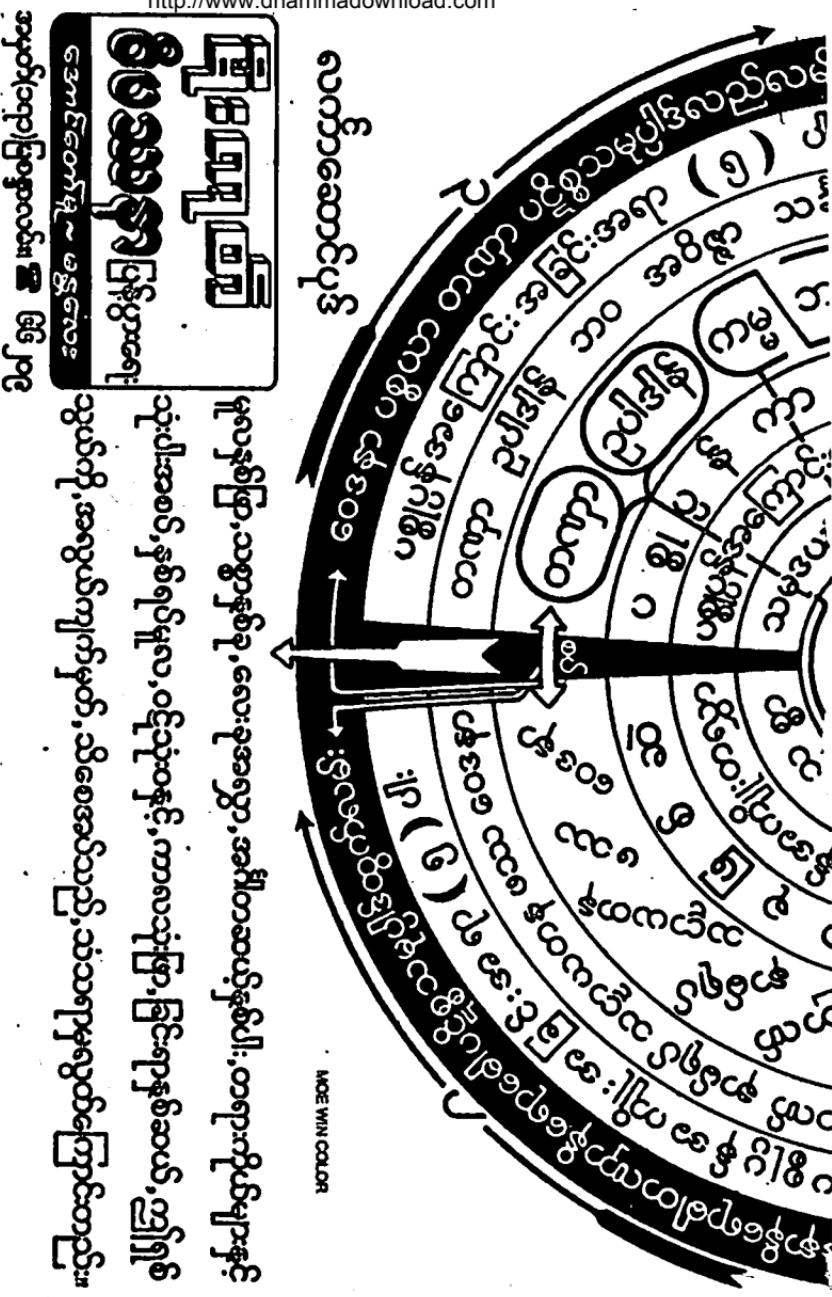
- ❖ အသေမဟောနဲ့ လူဘဝ ရှုတံ့ရခါ တရားရှာပါ။
- ❖ မသိဘား အပို့ဗုံ အကန်း ဖောက်ကြ။
- ❖ အမှားဘား ဒီဇိုင် အရား ဖောက်ကြ။

- အပြင်ညွှန်သည်(၅)နှင့် အတွင်းညွှန်သည်(၆) အိမ်သည်(၂)ခုကို အယေဘန်းရှု ကာမပို့ဆိုလို ကာမခိုက်ပေါ်မည်။
- ပျောက်ရှု မပျောက်ရှုပါရင် ပညတ်ဖြစ်မည်။
- ပျောက်တဲ့တရား အောက်ကနေကြည်ရင် အနိစ္စ ဆိုတဲ့ အပျက်တွေမှ မဂ်ညာက် စိညာက် နှင့်နှီးပည်။
- ဒီနေရာဖြစ် ဒီနေရာပျက်လိုသေး အရှုခံလဲ မွေး ရှုညာက်လဲ မွေး။

ဒီကြောင် မွေး ကိုမွေး နှင့်ရှု တရားနှင့် မခံစားနှင့် (ပြစ်+ပျက်) မဂ်နှင့်ခံစား။

အနိစ္စ ဆိုတာ ပျက်စီးတာ
စောင်ကာကြည့်နေ
ခန္ဓာရှိသရွေး ပြစ်+ပျက်
အနိစ္စ တွော်မယ်
နို့ဗုံနဲ့ နားရောက်လို့ ပြစ်+ပျက် ထွေအောင်လုပ်

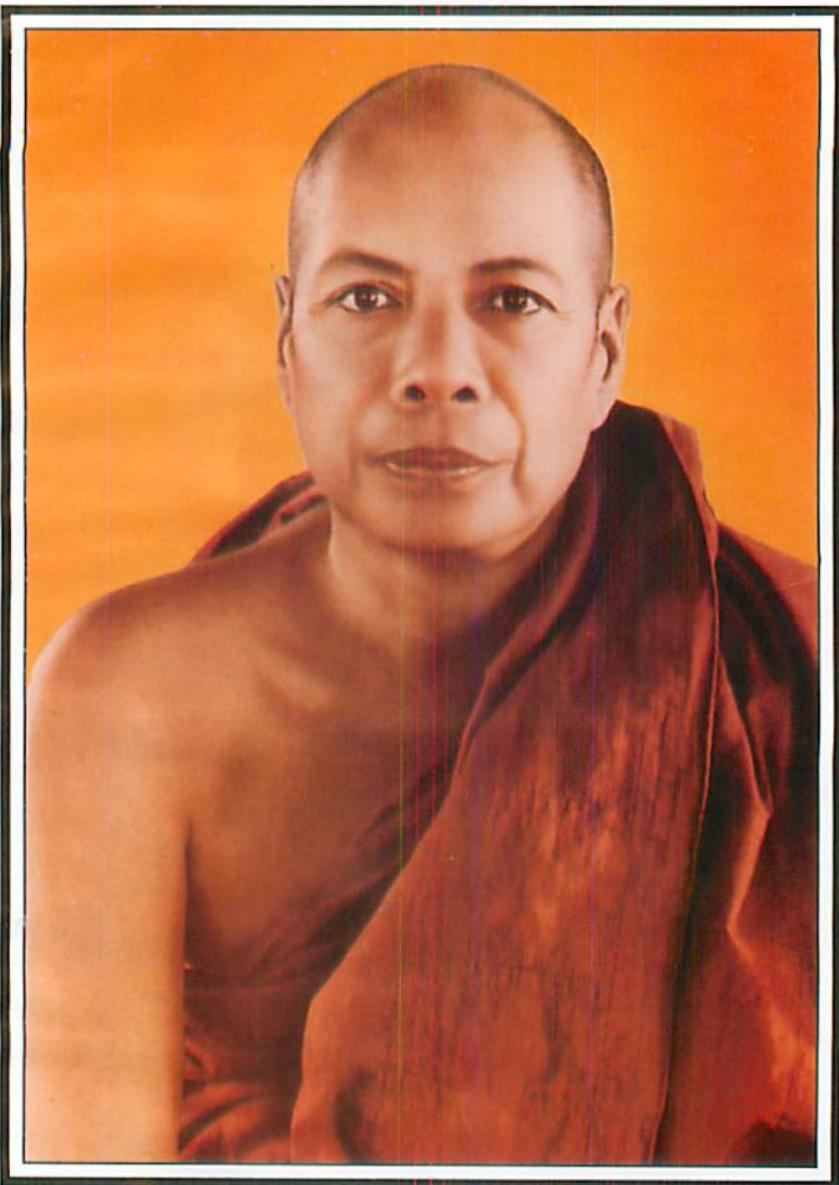
ဓမ္မဒါန
ဟောင်စီး-စိန်စိန် (ပိုးကုတ်ပိုးသုနာပြန်ဟွားရေး)
အမှတ်(၁၄၉) မြေစွာလမ်း
အောင်တော်မှု၊ မန္တလေးမြို့။ ☎ ၆၆၂၀၅၇

အရဟမြတ်များ
အနေဖြင့်သနများ

ကျိုးများ
အခြေခံများ
အနေဖြင့်သနများ
အကျိုးများ
အနေဖြင့်သနများ
အကျိုးများ
အခြေခံများ
အနေဖြင့်သနများ
အကျိုးများ
အခြေခံများ
အနေဖြင့်သနများ

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဉီးဝိမလပုံတော်

မာတိကာ

စဉ်	အမြတ်ပေါင်းအရာ	ဓမ္မပုဒ်နှစ်
၁။	ထုတ်ဝေသူ၏အမှာစာ	၁ မှ ၃
၂။	ပဋိနှစ်ဗုဏ်တော်စည်းမချေအပ်	၄
၃။	ပဋိနှစ်ဗုဏ်ဖွေသပါဌိုတော်	၅
၄။	ပဋိနှစ်ဗုဏ်ဖွေသပါဌိုတော်	၆ မှ ၂၂
၅။	ဟောတူပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၆
၆။	အာရမ္မကာပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၆ မှ ၇
၇။	အဓိပတ်ပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၈
၈။	အန္တရပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၂ မှ ၉
၉။	သမန္တရပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၉ မှ ၀၀
၁၀။	သဟဇာတပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၁ မှ ၁၂
၁၁။	အညမညပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၂
၁၂။	နီသယပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၂ မှ ၁၃
၁၃။	ဥပနီသယပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၃ မှ ၁၄
၁၄။	ပုဂ္ဂိုလာတပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၄ မှ ၁၅
၁၅။	ပစ္စဇာတပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၆
၁၆။	အာသေဝနပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၆
၁၇။	ကမ္မပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၆
၁၈။	ဝိပါကပစ္စယနီဖွေသပါဌိုတော်	၁၆

မာတိကာ

စဉ်	အခက္ခာင်းအရာ	အမျက်နှာ
၁၉။	အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၃
၂၀။	လူနှိုယ်ပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၃
၂၁။	စျောနပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၈
၂၂။	မရွှေပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၈
၂၃။	သမ္မယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၈
၂၄။	ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၈
၂၅။	အတိုပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၁၈ မှ ၂၀
၂၆။	နတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၂၀
၂၇။	ဝိဂတ္တပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၂၀
၂၈။	အဝိဂတ္တပစ္စယနိဒ္ဓသပါဒီတော်	၂၀ မှ ၂၂
၂၉။	ခန္ဓာဝါးပါး သက္ကာယတရားနှင့် ပရမတ္တတရား (၄) ပါး ပုံစံပြ	၂၃
၃၀။	မျက်စိနှင့်အဆင်းတိုက်၍ ခန္ဓာ (၅) ဝါးပေါ်ပုံ ပုံစံပြ	၂၄
၃၁။	ဟောတုပစ္စယောဟိတ် ၆ - ပါး၏ အမိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၂၅ မှ ၂၇
၃၂။	အာရမ္မဏပစ္စယော (အာရုံ ၆-ပါး အမိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၂၇ မှ ၃၅

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၃။	အဓိပတိပစ္စယော (အကြီးအမျိုး င-ပါး) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၃၅ မှ ၃၇
၃၄။	အနှစ်ရပစ္စယော (အခြားမဲ တဆက်တည်းဖြစ်ပုံ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် တရားတော်	၃၇ မှ ၄၄
၃၅။	သမနှစ်ရပစ္စယော (ကောင်းစွာအခြား မရှိပုံ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၄၄ မှ ၅၁
၃၆။	သဟဇာတပစ္စယော (အတူတကွ ဖြစ်၍ ကျေးဇူးလျှပြုပုံ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၅၁ မှ ၅၄
၃၇။	အညမညပစ္စယော (အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ကျေးဇူးလျှပြုပုံ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၅၅ မှ ၅၆
၃၈။	နိသယပစ္စယော (မှု၍ဖြစ်ပုံ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၅၆ မှ ၅၉
၃၉။	ဥပနိသယပစ္စယော (အားကြီးသောအကြောင်း) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၅၉ မှ ၆၃

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၀။	ပုံနှိပ်တပစွဲယော နှင့် ပစ္စာတော် ပစ္စာတော်ပစွဲယော (၂) ခုပေါင်း၍ အဓိပါယ်ဖွင့်ပုံ	၆၃ မှ ၆၈
၄၁။	အာသေဝန်ပစွဲယော(အဖန်တလဲလဲ ထုံးအပ်သောတရား) အဓိပါယ်ဖွင့် တရားတော်	၆၈ မှ ၇၁
၄၂။	ကမ္မပစွဲယော(ခန္ဓာရစေရန်မျိုးစွဲ သဖွေယ်) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၇၁ မှ ၇၈
၄၃။	ပိပါကပစွဲယော(ခန္ဓာရစေရန်အကိုး တရား) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၇၈ မှ ၈၁
၄၄။	အာဟာရပစွဲယော(ရပ်အဟာရနာမ် အာဟာရ)အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၈၁ မှ ၉၂
၄၅။	ကျိုးယပစွဲယော(ကျိုးကြိုး-ဤပါးစောင့် စည်းမှု)အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၉၃ မှ ၉၅
၄၆။	စျောနပစွဲယော(စျောနအကိုး - ဤ ပါး) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၉၅ မှ ၉၈
၄၇။	မဂ္ဂပစွဲယော(မဂ္ဂင်-ဤပါးမဂ္ဂင်-စပါး) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၉၈ မှ ၉၆

မာတိကာ

စဉ်	အဓိကတွေ့ပွဲများအရာ	အမျက်နှာ
၄၈။	သမ္မယုတ္တပစ္စယော(အတူတက္ခယုဉ်ဖော် ယုဉ်ဖက်)အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၉၆ မှ ၉၇
၄၉။	ဝိပယုတ္တပစ္စယော(မဂ္ဂို-၅ပါး၊ မဂ္ဂို -၈ပါး) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၉၈မှာ၀၁
၅၀။	အထိပစ္စယော(အမှန်ရှိသောနာမ် ခန္ဓာဂုပါး)အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၁၀၁မှာ၀၃
၅၁။	နထိပစ္စယော(ပဋိဝါညာဏ်ချုပ်ပြီးမှ မနောဝါညာဏ်ကျေးလူပြုပါ) အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၁၀၃မှာ၀၅
၅၂။	ဝိဂတပစ္စယော(ကင်းချုပ်သော တရား)အဓိပါယ်ဖွင့်တရားတော်	၁၀၅မှာ၀၈
၅၃။	အဝိဂတပစ္စယော(မကင်းလိုရှုပ်နာမ် ထပ်၍ပေါ်ပါ)အဓိပါယ်ဖွင့် တရားတော်	၁၀၉
၅၄။	အဝိဂတပစ္စယော (ဖြစ်ပါ၊ ချုပ်ပါ ပုံစံပြ) တရားတော်	၁၁၀မှာ၁၁
၅၅။	မျက်စိန္တုန်းအဆင်းတိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဌိုတော် -----	၁၁၂မှာ၁၃

မာတီကာ

အဉ်	အဓိပ္ပာတ်းအရာ	အမျက်နှာ
၅၆။	နားနှင့်အသံတိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဋ္ဌတော် -----	၁၀၄မှ၁၀၅
၅၇။	နာခေါင်းနှင့်အနဲ့တိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဋ္ဌတော် -----	၁၁၆မှ၁၁၇
၅၈။	လူ့သနှင့်စားစရာတိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဋ္ဌတော် -----	၁၁၈မှ၁၁၉
၅၉။	ကိုယ်နှင့်တွေ့ထိစရာတိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဋ္ဌတော် -----	၁၂၀မှ၁၂၁
၆၀။	မနေ့နှင့်ကြံတွေးစရာတိုက်၍ ပုံစံပြ နှင့် ပါဋ္ဌတော် -----	၁၂၂မှ၁၂၃
၆၁။	အနဲ့ရ ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သောကုသိုလ် တရားတို့သည်အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်	၁၂၄

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	ဓာတ်နှာ
၆၂။	<p>အန္တရ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သောအပျာ ကတတရားတို့သည်အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	
၆၃။	<p>အန္တရ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောအကုသိုလ်တရား နှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်အခြား မရှိကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၂၅၆၁၂၆
၆၄။	<p>အန္တရ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောအကုသိုလ်တရား နှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သောအပျာ ကတတရားတို့သည်အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၂၆၆၁၂၇
၆၅။	<p>အန္တရ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍ အကုသိုလ်မဟုတ်သောတရားနှင့်</p>	၁၂၈

မာတိကာ

စဉ်	အခက္ခရာင်းအရာ	ဓမ္မကိန္ဒ
၆၆။	<p>နောက်ကဆက်ဖြစ်သောကုသိုလ် မဟုတ်၍ အကုသိုလ်အဟုတ်သော အပျောကတတရားတို့သည် အခြား မရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော် အနှစ်ရ</p>	၁၂၉
၆၇။	<p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍ အကုသိုလ်မဟုတ်သောအပျောကတ တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည် အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၂၉မှာ၃၀
၆၈။	<p>အနှစ်ရ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍ အကုသိုလ်မဟုတ်သောအပျောကတ တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အခြား မရှိ ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၀မှာ၃၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၈။	သမန္တရ ^၁ ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သောကုသိုလ် တရားတို့သည်အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပဲ အဖွင့်တရားတော်	၁၃၁မှာ။၂၂
၉၉။	သမန္တရ ^၁ ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သောအဗျာ ကတာတရားတို့သည်အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုပဲ အဖွင့်တရားတော်	၁၃၂မှာ။၃၃
၁၀၀။	သမန္တရ ^၁ ရွှေမှာဖြစ်သောအကုသိုလ်တရား နှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သော အဗျာသိုလ်တရား တို့သည်ကောင်းစွာ အခြားမရှိကျေးဇူးပြုပဲ အဖွင့်တရားတော်	၁၃၄
၁၀၁။	သမန္တရ ^၁ ရွှေမှာဖြစ်သောအကုသိုလ်တရား	

မာတိကာ

ဝင်	အခကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၂။	<p>နှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သောအဗျာ ကတတရားတို့သည်ကောင်းစွာ အခြားမရှိကျေးလူပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p> <p>သမနိန္ဒ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍ အကုသိုလ်မဟုတ်သောတရားနှင့် နောက်ကဆက်ဖြစ်သောကုသိုလ် မဟုတ်၍ အကုသိုလ်အဟုတ်သော အဗျာကတတရားတို့သည် ကောင်းစွာအခြားမရှိ ကျေးလူပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၅
၉၃။	<p>သမနိန္ဒ</p> <p>ရွှေမှာဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍ အကုသိုလ်မဟုတ်သောအဗျာကတ တရားနှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်ကောင်းစွာ အခြားမရှိ ကျေးလူပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၆
		၁၃၆မှ၁၃၇

မာတိကာ

၁။	အခကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၄။	<p>သမနန္တရ</p> <p>ရွှေမှုဖြစ်သောကုသိုလ်မဟုတ်၍</p> <p>အကုသိုလ်မဟုတ်သောအပျောကတ</p> <p>တရားနှင့်နောက်ကဆက်ဖြစ်သော</p> <p>အကုသိုလ်တရားတို့သည်အခြား</p> <p>မရှိ ကျေးဇူးပြုပုံအဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၃မှာ၃၈
၇၅။	<p>ဥပန်သုယ</p> <p>ရွှေးရွှေးကပြုခဲ့သောကုသိုလ်တရား</p> <p>နှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သောကုသိုလ်</p> <p>တရားတို့သည်အားကြီးသော</p> <p>အကြောင်းဥပန်သုယဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၄မှာ၃၉
၇၆။	<p>ဥပန်သုယ</p> <p>ရွှေးရွှေးတပြုခဲ့သောကုသိုလ်တရား</p> <p>နှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သောအကုသိုလ်</p> <p>တရားတို့သည်အားကြီးသော</p> <p>အကြောင်းဥပန်သုယဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၃၉မှာ၄၀

မာတိကာ

စဉ်	အဓိကတိုင်းစာရာ	ဆာမျက်နှာ
၇၇။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောကုသိလ်တရား နှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သောအဗျာ တတတရားတို့သည်အားကြီးသော အကြောင်းဥပနိသုယဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	
၇၈။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောအကုသိလ် တရားနှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော အကုသိလ်တရားတို့သည်အားကြီး သောအကြောင်းဥပနိသုယဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၀မှာ၏၏
၇၉။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောအကုသိလ် တရားနှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော ကုသိလ်တရားတို့သည်အားကြီး သောအကြောင်းဥပနိသုယဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၁မှာ၏၏

မာဏီကာ

စဉ်	အဓကြောင်းအရာ	မာမျက်နှာ
၈၀။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောအကုသိုလ်</p> <p>တရားနှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော</p> <p>အဗျာကတတရားတို့သည်အားကြီး</p> <p>သောအကြောင်းဥပနိသုယဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၃မှာ၄၄
၈၁။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောအဗျာကတ</p> <p>တရားနှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော</p> <p>အဗျာကတတရားတို့သည်အားကြီး</p> <p>သောအကြောင်းဥပနိသုယဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၄
၈၂။	<p>ဥပနိသုယ</p> <p>ရှေးရှေးကပြုခဲ့သောအဗျာကတ</p> <p>တရားနှင့်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော</p> <p>ကုသိုလ်တရားတို့သည်အားကြီး</p> <p>သောအကြောင်းဥပနိသုယဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၅

မာတိကာ

စဉ်	အဓိကတောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၃။	<p>ဥပနိသုယေ</p> <p>ရွှေးရွှေးတပြုခဲ့သောအဗျာကတ</p> <p>တရားနှင့်နောက်၍ဖြစ်ကုန်သော</p> <p>အကုသိုလ်တရားတို့သည်အားကြီး</p> <p>သောအကြောင်းဥပနိသုယေဖြင့်</p> <p>ကျေးဇူးပြုပုံ အဖွင့်တရားတော်</p>	၁၄၅မှု၁၄၆
၈၄။	<p>အာသေဝန်</p> <p>ရွှေးရွှေးကပြုခဲ့သောကုသိုလ်တရား</p> <p>အပေါ်မှာနောက်နောက်မှာထပ်ပြု</p> <p>သောကုသိုလ်အားကထပ်ပေါင်း</p> <p>သော် အာသေဝန်သတ္တိဖြင့်</p> <p>အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သောကြောင့်</p> <p>အားကြီးပါသည်။</p>	၁၄၆မှု၁၄၇
၈၅။	<p>အာသေဝန်</p> <p>ရွှေးရွှေးကပြုခဲ့သောအကုသိုလ်</p> <p>တရားအပေါ်မှာနောက်နောက်မှာ</p> <p>ထပ်ပြုသောအကုသိုလ်အားက</p> <p>ထပ်ပေါင်းသော် အာသေဝန်သတ္တိ</p> <p>ဖြင့်အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သောကြောင့်</p>	

မာတိကာ

ပဉ်	အကြောင်းအရာ	အမျက်နှာ
၈၆။	<p>အကုသိလ်အားကြီးပါသည်</p> <p>အာသေဝန်</p> <p>ရွှေကပြုခဲ့သောကဲရိယာဗျာကတာ</p> <p>တရားအပေါ်မှာနောက်ထပ်ပြု</p> <p>သောကရိယာဗျာကတာအားက</p> <p>ထပ်ပေါင်းသော်အာသေဝန်သတ္တိ</p> <p>ဖြင့်အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သောကြောင့်</p> <p>ကောင်းကျိုးအားကြီးပါသည်။</p> <p>ပဋိန်းပါဉိတော်တစ်လုံးချင်း၏</p> <p>အကွာရာစဉ်အနက်အဓိပ္ပာယ်များ</p>	<p>၁၄၃မှာ၏၈၈</p> <p>၁၄၉</p> <p>၁၅၀မှာ၏၁၁၁</p>

ပဋိန်းအကျဉ်း

၁

နမောတသု ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္မာသု

ထူထီစေသူ၏အမှာစာ

ကျွန်တော်သည် လလာကီနှင့် လလာကုဋ္ဌဓရာမှာ
အစွမ်းထက်လျသော ပဋိန်းကျမ်းမဟာကြီးကို ကြည်ညို
လွှန်းအားကြီး၍ မကျဉ်းမကျယ်ရေးဖြစ်အောင်ကြီးစားခဲ့ပါ
သည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
၁၄. ၁၀. ၁၉၆၁ခု နေ့မှာမြင်စိတ်ဖြစ်ပုံ ပဋိန်းနည်း၊
ပဋိစ္စသမ္မားပို့နည်း၊ သစ္စာနည်းဖြင့် ဟောခဲ့ပါသည်။

ရုပ်မာမ်ဓမ္မသခါရ တရားတို့၏ နိယာမ ဖြစ်စဉ်ကို
မြတ်စွာဘုရားညာက်တော် မြတ်နှင့် ဟောကြားထားသော
ပဋိန်းတရားတော်ကြီးကို မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
၏ သစ္စာတရားတော်များနှင့် နာကြား၍ အားထုတ်ထား
သော ကျွန်တော်က အမိပို့ယ်ညာက်ပေါက် သလောက်
ရှုံးလင်းအောင် ဥပမာ ဥပမယျ နှင့် ကြီးစား၍ ရေးထား
ပါသည်ခင်ဗျား။

ပဋိန်းမဟာပစ္စယနိစွာသနိသာယျ အကျဉ်းကို
ပဋိန်း(၂၄)ပစ္စည်းမှ တစ်ခုစိ၏ အမိပို့ယ်ပေါ်လွှင်အောင်

ရေးထားပါသည်။ ပဋိဌာန်းပါ၌မြတ်စေတာ် ၏ခိုလိုဂင်း အမြိုက်
ပေါက်မှုသာ အကျိုးထူးမျာပါခင်ဗျား။ ပဋိဌာန်းပစ္စယုနီခွော
ပါ၌မြတ်စေတာ် တစ်ခုလုံးချင်း၏ မြန်မာပြန်များကို ထည့်သွင်း
ရေးထားပါသည်။

ကျေယ်ဝန်းနက်နဲ့သော ပဋိဌာန်းကျမ်းမြှုတ်ကြေး၌ပါဝင်
သည့် တရားသဘောတို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မှုသော
ဘုရားရှင်၏ သွေးတော်အစဉ်သည် အလွန်ပင် ကြည်လင်
တော်မှုလာသောကြောင့် ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်မှု
ရောင်ခြည်တော်ကွန်မြှုံးထွေက်ပေါ်လာပါသည်။ အတုံမရှိ
သော ဘုရားဖြစ်၍ ရောင်ခြည်တော်ကွန်မြှုံးတော်မှုပါ
သည်။

ကျွန်တော်တို့လို့ ကလျာဏာပုံထူးဇူးများသည်
ပဋိဌာန်းမကျဉ်းမကျယ်ကို အမြိုက်ယို့ပြီး နှလုံးသွင်းခဲ့သော
စိတ်ကြည်လင်၍ ရုပ်ကြည်ခြင်း၊ သွေးသားများကြည်လင်
သန့်ရှင်း၍ အသားအရေစိုးပြေခြင်း အစောဘာအစောဘာ
အမောဟာများ ခန္ဓာ များကိန်း၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာ
ခြင်း အစစ်ဖြစ်ပေါ်သည်။

ပဋိဌာန်း ကျမ်းကြီးတစ်ခုလုံးကို မဆိုထားဘို့
ပဋိဌာန်းကျမ်း ၏ ပစ္စယုံခွောသပါ၌မြတ်စေတာ် အစအဆုံး မဟာတူ
ပစ္စပောာ အစရှိသော (၂၄)ပစ္စည်းအမည်များကို သုဒ္ဓါ
စိတ်နှင့် ရွတ်ဖတ် သရဏ္ဍာယ်ခြင်းမျှနှင့်ပင် ပစ္စပောာကမရောက်

ဘယ် အသက်ဘေး စသည် ဓားအန္တရာယ် ဟူသမျှ
သူတစ်ပါး မကောင်းကြံမှ အပေါင်းတို့မှ လွှဲတ်မြောက်စေ
နိုင်ကြောင်း၊ စီးပွားရွာ၊ စည်းစိမ်ရာထူးကောင်းသော
ကြံစည်သမျှ အလိုရှိသမျှကို ပြီးစီးစေနိုင်ကြောင်း တင်ပြ
အပ် ပါသည်ခင်ဗျား။

ဦးစင်ခိုး

အမှတ်(၁၇၁)မြစ်နွာလမ်း

၂၅ × ၂၈လမ်းကြား၊ ၆၂ × ၆၃လမ်းကြား၊

ဒအာင်စတာ်မူရပ်၊ မန္တစလေး။

ဖုံး - ၆၆၂၀၉

လက္ခာဆောင်ပုဒ် စံစောင်းစဉ်

- ၁။ ဂုဏ်တော်စည်းချာ ရန်တားကြာ လုံးဝမသင့်မြတ်
- ၂။ (၂၄)ပါး ပစ္စည်းများဦးချုပ်ညွှတ်အပ်
- ၃။ အန္တရာယ်ကုပ်းလို များလူဗိုလ် ကိုယ့်ကိုတရားကပ်
- ၄။ တရားကိုယ်တွင် ကပ်လေလျှင် ပုံသွင်စေတီမြတ်
- ၅။ ရွတ်ဖတ်အောက်မေ့ ကျွင့်ထုံလေ့ မမေ့ပူဇော်အပ်
- ၆။ အားထုတ်ပူဇော် ကျွင့်ပါသော် ခေမော်နို့ပြုကပ်။

*****

ပဋိန်းတရားတော်စည်းချုတာ မသင့်မြတ်ကြောင်း
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောသာ တိတ်ခွဲမှာပါရှိ
ပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ယောဂီသည်တရား
အား ထုတ်သော အချိန်မှာ ခန္ဓာကာစေတီထိုက်ရှု၊ ရှုည်း
ကဓာတ်တော်ဖြစ်ပုံ (၂၈. ၉၆၆၁)ခုနှစ်မှာ ဟောသာ
တရားတိတ်ခွဲ ရှိပါသည်။

ပဋိန်း ပဋိန်း ပြောန္တမန္တည်း

၁။	ဟေတု	ပစ္စယော
၂။	အာရမ္မဏ	ပစ္စယော
၃။	အမိပတီ	ပစ္စယော
၄။	အနိစိရ	ပစ္စယော
၅။	သမန်စိရ	ပစ္စယော
၆။	သဟဇာတ	ပစ္စယော
၇။	အညမည	ပစ္စယော
၈။	နိသာယ	ပစ္စယော
၉။	ဥပနိသာယ	ပစ္စယော
၁၀။	ပုရေဇာတ	ပစ္စယော
၁၁။	ပစ္စာဇာတ	ပစ္စယော
၁၂။	အာသေဝန်	ပစ္စယော
၁၃။	ကုမ္	ပစ္စယော
၁၄။	ဝိပါက	ပစ္စယော
၁၅။	အာဟာရ	ပစ္စယော
၁၆။	ကြိုး	ပစ္စယော
၁၇။	ရွှေန	ပစ္စယော
၁၈။	မဂ္ဂ	ပစ္စယော
၁၉။	သမ္မယုတ္တ	ပစ္စယော
၂၀။	ဝိပ္ပယုတ္တ	ပစ္စယော
၂၁။	အတ္ထ	ပစ္စယော
၂၂။	နှစ်	ပစ္စယော
၂၃။	ဝိဂါတ	ပစ္စယော
၂၄။	အဝိဂါတ	ပစ္စယော

မန္တာရိုးမန္တာရိုးမန္တာရိုး

၁။ ဟောတူပစ္စယာ

ဟောတူပစ္စမယာတိ –

ဟောတူ ဟောတူသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မွှာနဲ့ တံသမ္မာနာနဲ့
ရွှေပါနဲ့ ဟောတူပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂။ အာရမ္မကာပစ္စယာ

အာရမ္မကာပစ္စမယာတိ –

ရွှေပါယတနဲ့ စက္ခဝိညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တကာနဲ့
မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

သွေ့ပါယတနဲ့ သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တ
ကာနဲ့ မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနဲ့ ပျာနဝိညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနဲ့ ဖို့ဝိုင်ညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တကာနဲ့
မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖော်ပွာယတနဲ့ ကာယဝိညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တ
ကာနဲ့ မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရွှေပါယတနဲ့ သွေ့ပါယတနဲ့ ဂန္ဓာယတနဲ့ ရသာယတနဲ့
ဖော်ပွာယတနဲ့ မနောမိတုယာ တံသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မွှာနဲ့
အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

သပြေ မွှာ မနောဝိညာဏာဓာတုယာ တံသမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မွှာနဲ့ အာရမ္မကာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ မ့် အာရွှေ ယေ ယေ မဗ္ဗာ ဥပ္ပန္တိ စီတူ
စေတသိကာ မဗ္ဗာ၊ တေ တေ မဗ္ဗာ တေသံ တေသံ မဗ္ဗာနဲ့
အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

၃။ အဓိပတီပစ္စလု

အဓိပတီပစ္စမယာတိ –

ဆန္ဒာဓိပတီ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ တံသုမ္မာနာနဲ့
ရွှေပါနဲ့ အဓိပတီပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိရိယာဓိပတီ ဝိရိယသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့
တံသုမ္မာနာနဲ့ ရွှေပါနဲ့ အဓိပတီပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တာဓိပတီ စိတ္တသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ တံသုမ္မာနာနဲ့
ရွှေပါနဲ့ အဓိပတီပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိမသာဓိပတီ ဝိမသသမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ တံသုမ္မာနာ
နဲ့ ရွှေပါနဲ့ အဓိပတီပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံယံ မ့် ဂရု ကတွာ ယေ ယေ မဗ္ဗာ ဥပ္ပန္တိ
စိတ္တစေတသိကာ မဗ္ဗာ၊ တေ တေ မဗ္ဗာ တေသံ တေသံ မဗ္ဗာနဲ့
အဓိပတီပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄။ အနိဇ္ဇရပစ္စလု

အနိဇ္ဇရပစ္စမယာတိ –

စက္ခဝိညာဏာဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ မဗ္ဗာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ အနိဇ္ဇရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ မဗ္ဗာ မနောဝိညာဏာ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ အနိဇ္ဇရပစ္စယေန

ပစ္စယော။

သောတရိညာဏာဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

ယာနရိညာဏာဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

မိဂိုဝိညာဏာဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏာဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မာယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ အနိစ်ရပစ္စယောန

ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
အပျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
အကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
အပျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
အပျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စာမာနဲ့ ပစ္စာမာနဲ့
အကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဉာဏ်စိုး
စိတ္တတေတသီကာ ဓမ္မာ । တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနဲ့ အနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

၅။ သမနှစ်ရပစ္စာ

သမနှစ်ရပစ္စာတိ -

စက္ခဝိဉာဏ်စာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
စာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ သမနှစ်ရပစ္စာ ပစ္စာ။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

သောတံိညာဏဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ယာနံိညာဏဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ထိပိဝိညာဏဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ. ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ကာယံိညာဏဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ
မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ
သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္မယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏာ
ဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
အပျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
အပျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
အပျာကတာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပွဲမာနံ ပွဲမာနံ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယခံ ယခံ ဓမ္မာနံ သမန္တရာ ယ ယ ယ ဓမ္မာ ဥပ္ပန္နီ
ပိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ । တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ သမန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၆။ သဟာဓာတာပစ္စယာ

သဟာဓာတာပစ္စယောတိ -

စတ္တာရော ခွဲ့ အရှုပိနော အညမည် သဟဇာ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘုတာ အည်မည် သဟဇာတပစ္စယန
ပစ္စယော။

ဉာဏ်နိက္ခကော နာမရှုပံ့ အည်မည် သဟဇာတပစ္စယန
ပစ္စယော။

စီတ္တ စေတသီကာ ဓမ္မာ စီတ္တ သမုဒ္ဒနာနဲ့ ရူပါနဲ့
သဟဇာတပစ္စယန ပစ္စယော။

မဟာဘုတာ ဥပါဒါရူပါနဲ့ သဟဇာတပစ္စယန ပစ္စယော။

ရူပါနော ဓမ္မာ အရှုပ်နဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ကို့် ကာလေ သဟဇာတ
ပစ္စယန ပစ္စယော । ကို့် ကာလေ န သဟဇာတ ပစ္စယန
ပစ္စယော။

၄။ အည်မည်ပစ္စယော

အည်မည်ပစ္စယောတိ

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရှုပ်နော အည်မည်ပစ္စယန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘုတာ အည်မည်ပစ္စယန ပစ္စယော။

ဉာဏ်နိက္ခကော နာမရှုပံ့ အည်မည်ပစ္စယန ပစ္စယော။

၅။ နိသာယောပစ္စယော

နိသာယောပစ္စယောတိ -

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရှုပ်နော အည်မည် နိသာယောပစ္စယန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘုတာ အည်မည် နိသာယောပစ္စယန
ပစ္စယော။

ဉာဏ်နိက္ခကော နာမရှုပံ့ အည်မည် နိသာယောပစ္စယန
ပစ္စယော။

စီတ္ထဖေတသီကာ မွှာ စီတ္ထသမူဌာနာနဲ့ ရွှေပါနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရွှေပါနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနဲ့ စက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနဲ့ သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတနဲ့ ယာနာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဒို့ဝါယတနဲ့ ဒို့ဝါဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနဲ့ကာယာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယဲ ရွှေပံ့ နိသုယ် မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏာ ဓာတု စ ဝတ္ထနဲ့ တဲ့ ရွှေပံ့ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏာဓာတုယာ စ တဲ့ သမ္မယုတ္ထကာနဲ့ မွှာနဲ့ နိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၉။ ဥပနိသုယ်ပစ္စယ်

ဥပနိသုယ်ပစ္စယောတိ -

ပုဂ္ဂိမာ ပုဂ္ဂိမာ ကုသလာ မွှာ ပစ္စမှာနဲ့ ပစ္စမှာနဲ့ ကုသလာနဲ့ မွှာနဲ့ ဥပနိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုဂ္ဂိမာ ပုဂ္ဂိမာ ကုသလာ မွှာ ပစ္စမှာနဲ့ ပစ္စမှာနဲ့ ပစ္စမှာနဲ့ အကုသလာနဲ့ မွှာနဲ့ ကေသံ့ ဥပနိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုဂ္ဂိမာ ပုဂ္ဂိမာ ကုသလာ မွှာ ပစ္စမှာနဲ့ ပစ္စမှာနဲ့ အပျာကတာနဲ့ မွှာနဲ့ ဥပနိသုယ်ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
အကုသလာန် ဓမ္မာန် ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် ကေသွှေ့ ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
အဗျာကတာန် ဓမ္မာန် ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
အဗျာကတာန် ဓမ္မာန် ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစီမာန် ပစီမာန်
အကုသလာန် ဓမ္မာန် ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဥတုဘောဇန်မြို့ ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုဂ္ဂလောပိ ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သေနာသနမြို့ ဥပန်သုယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၀။ ပုဇာဇာတာပစ္စယာ

ပုဇာဇာတာပစ္စယောတိ -

စက္ခာယတန် စက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ

သမ္မယုတ္တကာနှု ဓမ္မာန် ပုဇာဇာတာပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတန် သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တံ

သမ္မယုတ္တကာနှု ဓမ္မာန် ပုဇာဇာတာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတန် ယာနာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ

သမ္မယုတ္တကာနှု ဓမ္မာန် ပုဇာဇာတာပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဒို့ယတန် ဒို့ဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနှု

မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတန် ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ
သမ္မာယုတ္တ ကာနှစ် မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတန် စက္ခဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာ နှစ်
မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတန် သောတဝိညာဏဓာတုယာ
တံသမ္မာယုတ္တ ကာနှစ် မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတန် ယာနိဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာ
နှစ် မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတန် ဖို့ပိုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာနှစ်
မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖော်ပွဲယတန် ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တ
ကာနှစ် မမ္မာန် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတန် သဒ္ဓါယတန် ဂန္ဓာယတန် ရသာယတန်
ဖော်ပွဲယတန် မနောဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာနှစ် မမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယု ရူပံ နီသာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ဝတ္ထိနှိုး တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာနှစ် မမ္မာန်
ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္မာယုတ္တကာနှစ် မမ္မာန်
ကို့ ကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကို့ ကာလေ
န် ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၁။ ပစ္စာဇာတပစ္စယူ

ပစ္စာဇာတပစ္စယောတီ –

ပစ္စာဇာတာ စိတ္တစေတသီကာ မဗ္ဗာ ပုရောကသု
ကူးမသု ကာယသု ပစ္စာဇာတပစ္စယောန် ပစ္စယော။

၁၂။ အာဇာဝန်ပစ္စယူ

အာဇာဝန်ပစ္စယောတီ –

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ မဗ္ဗာ ပစ္စာမာန် ပစ္စာမာန် ကုသလာန်
မဗ္ဗာန် အာသေဝန်ပစ္စယောန် ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလုံ မဗ္ဗာ ပစ္စာမာန် ပစ္စာမာန်
အကုသလာန် မဗ္ဗာန် အာသေဝန်ပစ္စယောန် ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကိရိယာဗျာကတာ မဗ္ဗာ ပစ္စာမာန် ပစ္စာမာန်
ကိရိယာဗျာကတာန် မဗ္ဗာန် အာသေဝန်ပစ္စယောန် ပစ္စယော။

၁၃။ ကမ္မပစ္စယူ

ကမ္မပစ္စယောတီ –

ကုသလာကုသလု ကမ္မပစ္စယောတီ – ခန္ဓာန် ကဋ္ဌတ္ထာစ ရွှေပါန်
ကမ္မပစ္စယောန် ပစ္စယော။

စေတနာ သမ္မယုတ္ထကာန် မဗ္ဗာန် တဲ့ သမ္မယုတ္ထနာနနှင့် ရွှေပါန်
ကမ္မပစ္စယောန် ပစ္စယော။

၁၄။ ဝိပါကပစ္စယူ

ဝိပါကပစ္စယောတီ –

ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရွှေပိနော အညေမည် ဝိပါက
ပစ္စယောန် ပစ္စယော။

၁၅။ အာဟာရပစ္စယ်

အာဟာရပစ္စပေါ်ယောတိ -

ကပင့်ကာရော အာဟာရော ကူမသု ကာယသု
အာဟာရပစ္စယော ပစ္စယော။

အရှုပိနော အာဟာရာ သမ္မယုတ္တကာနံ မဗ္ဗာနံ တံ
သမ္မာနာနာနွဲ ရွှေပါနံ အာဟာရပစ္စယော ပစ္စယော။

၁၆။ ကူးနှိုးယောပစ္စယ်

ကူးနှိုးယောပစ္စပေါ်ယောတိ -

စက္ခိုးယ် စက္ခိုးဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနွဲ
မဗ္ဗာနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

သောတိုးယ် သောတိုးဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တ
ကာနွဲ မဗ္ဗာနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

ယာနိုးယ် ယာနိုးဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနွဲ
မဗ္ဗာနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

ဒိုးနှိုးယ် ဒိုးဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာနွဲ
မဗ္ဗာနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

ကာယိုးယ် ကာယိုးဝိညာဏာဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာ
နွဲ မဗ္ဗာနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

ရွှေပေါ်ဝိတိုးယ် ကဇ္ဇာရွှေပါနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

အရှုပိနော ကူးနှိုးယာ သမ္မယုတ္တကာနံ မဗ္ဗာနံ တံ
သမ္မာနာနာနွဲ ရွှေပါနံ ကူးနှိုးယောပစ္စယော ပစ္စယော။

၁၇။ အျာနပစ္စယာ

အျာနပစ္စယောတိ –

အျာနရှိနိုင် အျာနသမ္မယူတ္ထကာနဲ့ မမ္မာနဲ့ တဲ့ သမ္မာနာနဲ့
ရွှေပါနဲ့ အျာနပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယော။

၁၈။ မဂ္ဂပစ္စယာ

မဂ္ဂပစ္စယောတိ –

မဂ္ဂရှိနိုင် မဂ္ဂသမ္မယူတ္ထကာနဲ့ မမ္မာနဲ့ တဲ့ သမ္မာနာနဲ့ ရွှေပါနဲ့
မဂ္ဂပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယော။

၁၉။ သမ္မယူတ္ထပစ္စယာ

သမ္မယူတ္ထပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရှုပိနော အညမညဲ့ သမ္မယူတ္ထ
ပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယော။

၂၀။ ဝိပ္ပယူတ္ထပစ္စယာ

ဝိပ္ပယူတ္ထပစ္စယောတိ –

ရှုပိနော မမ္မာ အရှုပိနဲ့ မမ္မာနဲ့ ဝိပ္ပယူတ္ထပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယော။
အရှုပိနော မမ္မာ ရှုပိနဲ့ မမ္မာနဲ့ ဝိပ္ပယူတ္ထပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယော။

၂၁။ အတ္ထီပစ္စယာ

အတ္ထီပစ္စယောတိ –

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရှုပိနော အညမညဲ့ အတ္ထီပစ္စယောနဲ့
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညဲ့ အတ္ထီပစ္စယောနဲ့
ပစ္စယော။

ပြတ္တန္တန္တန္တတော် နာမရှုပံ့ အညေမည် အတိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ခိုတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ခိုတ္တသမြှင့်နာနဲ့ ရွှေပါန် အတိ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရွှေပါန် အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ကာယတနဲ့ စက္ကာဝိညာဏာမာတုယာ တံ သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနဲ့ သောတဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယာနာယတနဲ့ ယာနာဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇို့ယတနဲ့ ဇို့ဝိညာဏာမာတုယာ တံ
ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနဲ့ ကာယဝိညာဏ မာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရွှေပါယတနဲ့ စက္ကာဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သခ္ၣ့ယတနဲ့ သောတဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တ ကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနဲ့ ယာနာဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနဲ့ ဇို့ဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အတိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖော်လွှာယတနဲ့ ကာယဝိညာဏာမာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တ

ကာန့်ခွဲမွှာန် အတိုပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရုပါယတန် သဒ္ဓါယတန် ဂန္ဓာယတန် ရှသာယတန်
ဟောဌာယတန် မနောဓာတုယာ တံ သမ္မယုတ္ထကာန့်ခွဲမွှာန်
အတိုပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယ ရွှေပံ နိသာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏာဓာတု
စ ဝတ္ထိနီ တံ ရွှေပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏာဓာတုယာ
စ တံ သမ္မယုတ္ထကာန့်ခွဲမွှာန် အတိုပစ္စယေန ပစ္စယော။

J.II နှတ္ထိပစ္စယာ

နှတ္ထိပစ္စယောတီ -

သမန္တရနိရှုခို စိတ္တစေတသီကာ မွှာ ပရှုပွဲနှုန်း
စိတ္တစေတသီကာန် မွှာန် နှတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

J.III ဝိဂတာပစ္စယာ

ဝိဂတာပစ္စယောတီ -

သမန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသီကာ မွှာ ပရှုပွဲနှုန်း
စိတ္တစေတသီကာန် မွှာန် ဝိဂတာပစ္စယေန ပစ္စယော။

J.IV အခိုဂတာပစ္စယာ

အခိုဂတာပစ္စယောတီ -

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရှုပိနော အညာမည် အပိုဂတာပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညာမည် အပိုဂတာပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အြော်နှုန်းကော နာမရှုပံ အညာမည် အပိုဂတာပစ္စယေန

ပစ္စာယော။

စီတွေခေတသိကာ မမှာ စီတွေသမူနှာနာနဲ့ ရူပါနဲ့
အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

မဟာဘုတ္တဘာ ဥပါဒါရူပါနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

စက္ခာယတနဲ့ စက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

သောတာယတနဲ့ သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ယာနာယတနဲ့ ယာနာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ထို့ယတနဲ့ ထို့ဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာနဲ့
မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ကာယာယတနဲ့ ကာယာဝိညာဏာ ဓာတုယာ တဲ့
သမ္မယုတ္တကာနဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ရူပါယတနဲ့ စက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာနဲ့
မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

သုဒ္ဓိယတနဲ့ သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ဂြို့ယတနဲ့ ယာနာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ရသာယတနဲ့ ထို့ဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တကာ
နဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

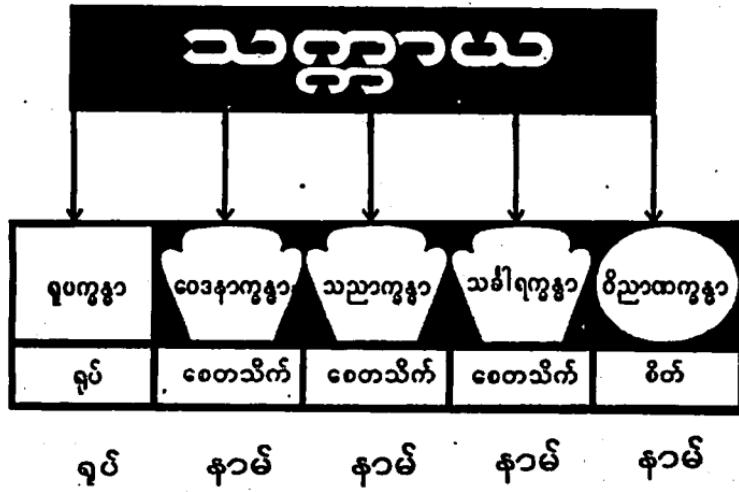
ဖော်ဗြာယတနဲ့ ကာယာဝိညာဏာဓာတုယာ တဲ့ သမ္မယုတ္တ
ကာနဲ့ မမှာနဲ့ အပိုဂတပစ္စာယောနဲ့ ပစ္စာယော။

ရူပါယတန် သခ္စာယတန် ဂန္ဓာယတန် ရသာယတန်
ဖော်ဗွာယတန် မနောဓာတုယာ တံ သမ္မာယုတ္တကာန္တာ မဗ္ဗန်
အပိုဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိသာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏာဓာတု
စ ဝတ္ထနီ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏာဓာတုယုံး
စ တံ သမ္မာယုတ္တကာန္တာ မဗ္ဗန် အပိုဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

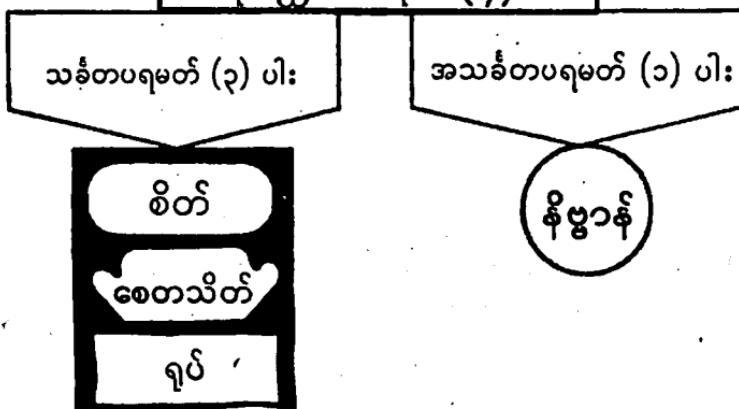
ပစ္စယနီဒ္ဓာသာ နိုင်းတော်။

၁။ ဓနဘဝီးပါး သဏ္ဌာယတရား

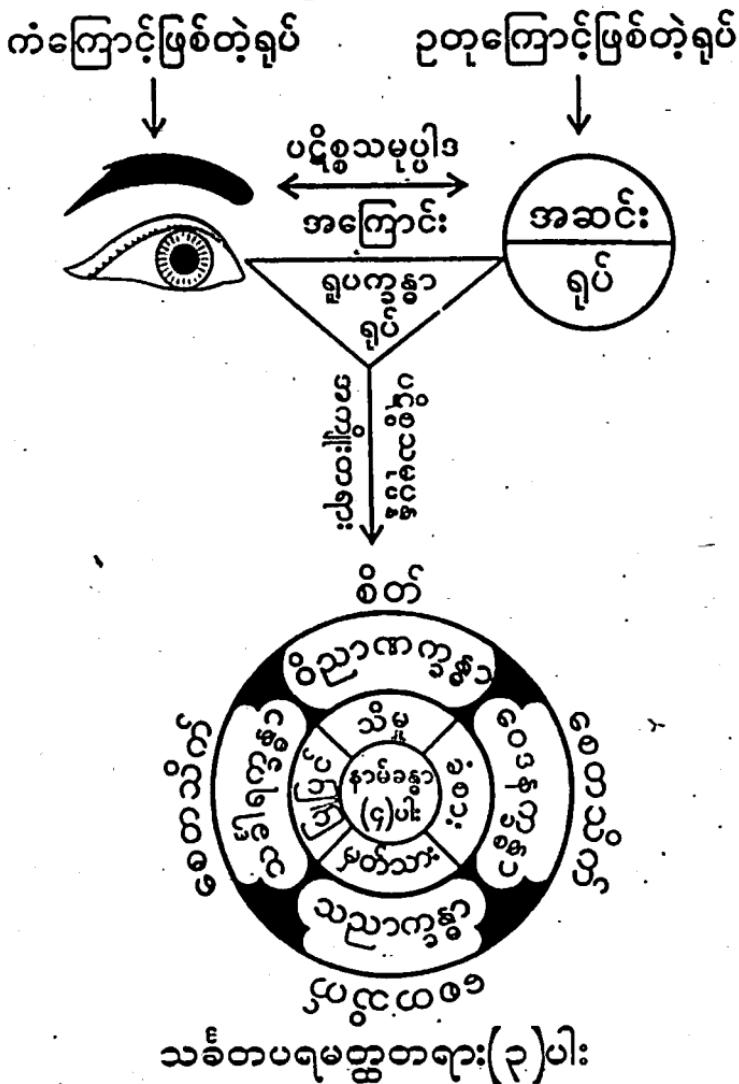

J

ပရမထ္ဌ တရား (၄)ပါး

မျက်စိနှင့်အဆင်တိုက်၍ပေါ်သော ခန္ဓာလီးပါး

၁။ ဓဟာတုပစ္စယော

ဓဟာတုပစ္စဓယံ၊ ဟိတ်(၆)ပါးဖြစ်၍ ပစ္စယူပွန်
တရားတို့အား ကျေးလွှာပြုတတ်သောတရား။
ဟိတ် ခြောက်ပါးတို့သည် ဓန္တာရစေ၍ လက်ရှိရလာ
သော ဓန္တာအပေါ်မှာ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ် နှင့်ရော၍
အကျိုးပေးသော တရားဖြစ်ပါသည်။
ဟိတ်ခြောက်ပါး

၁။ ဓလေဘဘ

၂။ ဓဒေသ

၃။ ဓမ္မဘ

အဓလေဘဟိတ်

အဓဒေသဟိတ်

အဓမ္မဘဟိတ်

အဓလေဘဟိတ်

အဓဒေသဟိတ်

ဓလေဘဟိတ်

ဓဒေသဟိတ်

ဓမ္မဘဟိတ်

၄။ ဓဓလေဘဘ

၅။ ဓဓဒေသ

၆။ ဓဓမ္မဘ

တိဟိတ်

ဦးဟိတ်

အဟိတ်

တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် သည် သီလာ သမခါ ဖညာ နှင့်ပြည့်စုံ
၍ သစ္စာတရားဟောတတ်သောဆရာနှင့် တွေ့ပြီး၊
ဝိပဿနာဘာဝနာ အားထူတ်လျှင် ဤ ဘဝမှုစဉ်
အပါယ်(၄)ပါးတံခါးပိတ်ကာ နိဗ္ဗာန်တံခါး ပွင့်ပါသည်။

အလောဘ	} ခိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်	ကတော့ နတ်ရွာ
အဓမီသ		သူဂတ် လားပါသည်။
လောဘ	အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်	ကတော့
ဓမီသ		အပါယ်တံခါး မပိတ်နိုင်သေးပါ။
ဓမာဟာ		

ဟောတူပစ္စပေါ်လောာ။ ဟူဆိုအပ်သော ဟိတ် (၆)ပါး၏
အကျိုးအာန်သင်ကတော့ -

ပြဟွာ၊ နတ်၊ လူ၊ အပါယ် (၄)ဘုံ။ (၃၁)ဌာနပါခင်ဗျား။

လောဘ နှင့်နော် လောဘ နဲ့သေရင် -

ပြိုတ္ထာ ဘုံမှာ ခန္ဓာရမှာပါခင်ဗျား။

ဓမီသ နှင့်နော် ဓမီသ နဲ့သေရင် -

ငဲ့ ဘုံမှာ ခန္ဓာရမှာပါခင်ဗျား။

ဓမာဟာ နှင့်နော် ဓမာဟာ နဲ့သေရင် -

တိရွှောန ဘုံမှာ ခန္ဓာရမှာပါခင်ဗျား။

ဟီတ် (၆)ပါး ပစ္စယူပွန်တရား တို့သည် ရှုပ်နာမ်
ဓမ္မာ ဖြစ်ဖို့ရန် ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားပါခင်ဗျား။
ဟောတူပစ္စပေါ်သာဟု ဆိုအပ်သော ဟီတ်(၆)ပါးကြောင့်
ရှည်လျားသော သံသရာကြီးမှာ အဆုံးမရှိ ကျင်လည်
နေကြရတာပါခင်ဗျား။

ဤတွင် ဟောတူပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂။ အာရမ္မဏာပစ္စပေါ်

အာရမ္မဏာပစ္စပေါ် အာရုံ(၆)ပါးသည် ပစ္စပွန်
ဝိညာက်ဖြစ်စေရန် ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
ရှုပါယတန်၊ သန္တိယတန်၊ ဂန္ဓာယတန်၊ ရှုသာယတန်၊
ဟောင့်ဖွာယတန်၊ မနောစာတူယာ တံသမ္မယူတ္ထကာ
စိန္တာ မေ့မ္မာန် အာရမ္မဏာ ပစ္စပေါ် ပစ္စပေါ်။

မျက်စိအကြည် ကမ္မဇရှုပ်က အဆင်းရှုပါရုံကို
အာရမ္မဏာသတ္တိဟုဆိုသော အာရုံပြုသောကြောင့်
မြင်စိတ် ဓက္ခာဝိညာက်ပေါ်ပါသည်။ မြင်စိတ်ပေါ်သော
အခါ ဝဝဒနာ သညာ၊ သခိုရဲ၊ ဓမ္မသီက် (၃)ပါးတို့
သည် ဝိညာဏာခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော စိတ်နှင့်အတူ
ယုဉ်ဖော်ယုဉ်ဖက်အဖြစ် စိတ်နှင့် ဓမ္မသီက် အတူတဲ့

ပေါ်ရတာက နိယာမတရားပါ ခင်ဗျား။

ပဋိနှစ်ပါဋိတော်မှာ

ရူပါယတနဲ့ စက္ခဝိညာဏာ ဓာတုယာ တံသဖွဲ့
ယူတွေကာ နှစ် ဓမ္မာနဲ့ အာရမ္မဏာပစ္စပေါ်၊ ပစ္စပေါ်၊
အဆင်းကို အာရုံပြုသောကြောင့် မြင်စိတ်ပေါ်
သောအခါ စီတ်၊ ဓမ္မတရီက် တရားတို့သည် ယူဉ်ဖော်
ယူဉ်ဖက်အဖြစ်နှင့်အတူ ပေါ်ရခြင်းသည် မြင်စိတ်ပေါ်
စေရန် အာရမ္မဏာ ဟုခေါ်သော အာရုံ၏ သတ္တိပါ
ခင်ဗျား။

ဥပမာပြရသာ

ကျွန်တော်ကည(၉)နာရီမှာ တခြားတစ်နေရာ
ကပြန်လာသည်ဆိုပါစို့၊ တိုက်ခြေဝင်းထဲကစက်ဘီးတို့၊
ဆိုင်ကယ်တို့၏ ရွှေကဖြတ်လာသောအခါ ငြင်းပစ္စည်း
များကို အာရုံမပြုမိသောကြောင့် မမြင်မိပါဘူး။ တိုက်
ပေါ် အိပ်ရာထဲရောက်မှ စက်ဘီးသိမ်းပြီးပြီးလား။
ဆိုင်ကယ် တိုက်ထဲသွင်းပြီးပြီးလားဟု အိမ်သားများအား
မေးရတာသည် အာရမ္မဏာသတ္တိ ဟုဆိုသော အာရုံမပြု
မိလို့ မြင်စိတ် မပေါ်တာပါခင်ဗျား။ ကြိုပဲ့ဗာန်း စာအုပ်
ဖတ်နေသောယောဂါမှာလည်း စာထက်ပါကိစ္စမျိုး
ကြုံတွေ့ဖူး မှာပါခင်ဗျား။

လောကီကိုစွဲ အာရုံပေါင်းစုံကို မဆိုထားနဲ့
လောက္ခာတ္ထာရာ တရားအားထူတ်တဲ့အခါတ္တာ ရွှေဖိနာမ်
ဓန္တာအပေါ်မှာ အာရုံလွှာတ်တဲ့ အချိန်တွင်ဖြစ်ပျက်ပေါ်
တာလည်းမသိတော့ပါဘူးခင်ဗျား။ အဲဒါကြောင့်
အာရွှေဏာပစ္စပေးသည် ဘယ်လောက်အရေးကြီးပုံ၊
စဉ်းစားညာက်ထူတ်၍ သမ္မာသက်ပွဲလုပ်ကြည့်ကြပါ
ခင်ဗျာ။

မြင်စိတ်သည် မိတ်ခစာတသိက်တို့နှင့်ယူည်၍
ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။

မြင်စိတ်၊ ဓက္ခာဝိညာဏ်ချုပ်ပြီးမှ မစနာဝိညာဏ်
ကသိရတာပါခင်ဗျား။ အဲဒါကြောင့် မြင်စိတ်နှင့် မစနာ
ဝိညာဏ်မှ သိစိတ်သည် အခြားမရှိဟု၊ ပဋိသန်းက
အနိဒ္ဓရ ပစ္စပေးသာ ဟုဟောပါသည်။ မြင်စိတ်ကသိတာ
မဟုတ်ပါ။ မြင်စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မစနာစိတ်က သိတာပါ။
မြင်စိတ်နှင့် မစနာမှာပေါ်သော မစနာစိတ် သည်
အတူ တူပြု၍ ဖြစ်ကြတာမဟုတ်ပါ။ မြင်စိတ်ချုပ်ပြီးမှ
မစနာ စိတ်ကကောင်းတာ၊ ဆိုးတာသိရတာပါခင်ဗျား။
ဓက္ခာဝိညာဏ်က ပုံစံရောတာပစ္စပေးသာ ဓက္ခာဝိညာဏ်ကို
အကြောင်းပြုဖြစ်ရသော မစနာဝိညာဏ်ကပစ္စတာတာ
ပစ္စပေးသာ။

မြင်စိတ်ကရွှေဖြစ် ဖြစ်ပါသည်။ မြင်လို့သိတဲ့
စိတ်ကနောက်ဖြစ် ဖြစ်ပါသည်ဟု ပဋိနှစ်း မိန့်ဆိုပါ
သည်။

ကျွန်ုတ်တို့လို တရားအားထုတ်ဆဲ ယောဂါ
များသည် အာရမ္မဏာပစ္စယော နှင့် နှိုင်းယဉ်ကြည့်ကြ
ပါစို့။ တရားရုဏ်တော် (၆)ပါးမှာ-

(၁) သွေကွာတောား

ဝိပဿနာအားထုတ်သောယောဂါမှာ၊ အစာ
အလယ်၊ အဆုံးကောင်းသော ရုဏ်နှင့် ပြည့်စုံပါသည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ

၁။ အစမှာ သီလမဂ္ဂိုင် ပါခင်ပျေား။

၂။ အလယ်မှာ သမာဓိမဂ္ဂိုင်ပါခင်ပျေား။

၃။ အဆုံးမှာ ဝိပဿနာပညာမဂ္ဂိုင်ပါခင်ပျေား။

သွေကွာတရုဏ် နှင့်ပြည့်စုံရတာသည် အိပ်နေလို့
ပြည့်စုံတာမဟုတ်ပါခင်ပျေား။ ဝိပဿနာတရားကို
အာရမ္မဏာပစ္စယာလ္လား ဖြင့် အာရုံပြုသောကြောင့်
ကြုံအချိန်မှာ သိကွာ(၃)ရပ်နှင့် ပြည့်စုံနေပါသည်
ခင်ပျေား။ ဝိပဿနာကို အာရုံပြုသောကြောင့် သွေကွာ
တရုဏ်နှင့်ပြည့်စုံရပါသည်။ ဝိပဿနာတရားအား

ထုတ်ချိန်မှာ သမာဓိမဂ္ဂင်က(၃)ပါး၊ ပညာမဂ္ဂင်က
(၂)ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ရွှေဗားချိန်မှာ သီက္ခာ(၃)ရပ်သည်
ဝိပသုနာ ညာဏ်နှင့် အာရမ္မဏာပခ္စယသတ္တိ ပြည့်စုံပါ
သည်။တစ်နည်း အာရုံပြု သောကြောင့် သီက္ခာ(၃)ရပ်
ပြည့်စုံလို့ သွေက္ခာတရုက်တော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတာပါ
ခင်ဗျား။

(၂) သန္တိန္တိကောာ။

မဂ္ဂပညာဖြင့် ကိုလေသာကို အောင်သောရုက်
ပါခင်ဗျား။

အရှုခံ ဓမ္မာ၊ ရှုပ်နာမ်(၂)ပါးကို အာရုံပြုသော
ကြောင့် ရှုညာဏ်ကအပျက်ကိုမြင်တာသည်ဝိပသုနာ
ညာဏ်ပါခင်ဗျား။ ဝိပသုနာဘာဝနာ ပွားတဲ့အချိန်တွင်
လေဘဘကိုလေသာ၊ ဒေါသကိုလေသာ၊ မောဟာ
ကိုလေသာတို့ဝင်ခွင့်မရပါဘူးခင်ဗျာ။ ဖြစ်ပျက်ကို
ညာဏ်နှင့်မြင်ချိန်မှာတွင် အလေဘဘ၊ အဓိဒါသ၊
အမောဟာညာဏ် ဖြစ်တာသည် ဝိပသုနာညာဏ် ကို
အာရမ္မဏာသတ္တိဖြင့် အာရုံပြုသောကြောင့် သန္တိန္တိက
ရုက် နှင့်ပြည့်စုံနေပါသည်ခင်ဗျား။

(၃) စကားလီဓကာ။

အခါမလင့်ကောင်းကျိုးပေးသောရှုက်။

ဆုံးတရားနာပြီးသောအခါ ဝိပဿနာတရား
ရှုပွားချိန်မှာ အလောဘ၊ အခေါ်သာ၊ အမာဟာတရားတို့
သည် ကုသိလ်ဓမ္မတသိကိုဖြစ်၍ ကောင်းကျိုးကိုသာ
ပေးသောကြောင့် လောက်နှင့်လောကုတ္ထရာအကျိုးပေး
မှာ အခါမလင့်ကောင်းကျိုးသာပေးပါသည်။

(၄) ပဟီပသီဓကာ။

လာ၍ရှုလှည့်ပါဟုအခေါ်ခံထိုက်သောရှုက်။

ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်ပဟီ
ပသီကာရှုက်နှင့် ပြည့်စုပါသည်ခင်ဗျား။

(၅) ဓာတ်ပန်ယျိဒကာ။

စိတ်နှင့်မခွာဘဲဆောင်ထိုက်သောရှုက်။

တရားအားထုတ်ချိန်တွင် အရှုခံစိတ်နှင့် ရှုပွား
၍ အပျက်မြင်သောညာက်နှင့် မခွာဘဲဆောင်ထိုက်
သော ဓာတ်ပန်ယျိကရှုက်နှင့်ပြည့်စုပါသည်။

ဆရာကောင်းထံမှ ဓမ္မဘညာက်ရောက်သော
ဆုံးတရားနာကြားရ၍ ကြိမ်ဖန်များစွာ၊ အားထုတ်

သောယောဂိမ္မားသည် အဗုဒ္ဓပြဿနာရှင်နှင့် ပြည့်စုံပုံမှာ -

ပညာမဂ္ဂင် (၁)ပါးမှာ

သမ္မာ ခီ၌	အယူ	မှန်ခြင်း
သမ္မာ သက်ပွဲ	အကြံ	မှန်ခြင်း

သီလမဂ္ဂင် (၂)ပါးမှာ

သမ္မာ ဝါစာ	အပြော	မှန်ခြင်း
သမ္မာ ကမ္မဇာ	အလုပ်	မှန်ခြင်း
သမ္မာ အာဂါဝ	အသက်မွေး	မှန်ခြင်း

သမာဓိမဂ္ဂင် (၃)ပါးမှာ

သမ္မာ ဝါယာမ	မှန်သောလှုလပြုခြင်း
သမ္မာ သတီ	မှန်သောသတီပြုခြင်း
သမ္မာ သမာဓိ	မှန်သောတည်ကြည်မှုရှိခြင်း

သီက္ခာ(၃)ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှုသည်သူတော်ကောင်းတို့၏စိတ်နှင့်မဆာဘဲ ဆောင်နေသော အဗုဒ္ဓပြဿနာရှင် ပြည့်စုံပါသည်ခ်င်ဗျား။

(၆) ပစ္စတ္ထံဝဝဒတဓာဝိညာဗီ။

ဝိပသာနာမက်ပညာရှိသော ယောဂါတို့၏
စိတ်၌ ခံစားအပ်သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုကြပါသည်။

အာရမ္မဏာပစ္စည်းတရားကို ရှုပေါင်အမျိုးမျိုး က
ရှင်းပြနေပါသည်ခင်ဗျား။

အရှုခံစွဲဘောတဲ့ တရားကို အာရမ္မဏာ
ပစ္စယာတ္ထံ နှင့် ဝိပသာနာညာ၏က စွဲအနိစ္စကို
မြင်ပါသည်ခင်ဗျား။

အာရမ္မဏာပစ္စည်းကို ရှင်းအောင်သီခြင်းသည်
အလွန်အကျိုးများပါသည်ခင်ဗျား။ ကောင်းမှုတရားကို
အာရုပြုလျှင် မကောင်းကျိုးသတ္တိရှိပါသည်။

မကောင်းမှုကို အာရုပြုလျှင် မကောင်းကျိုး
သတ္တိ ဖြစ်ပါသည်။

အသုတေဝါပုထ္ထန္တစနာ

တရားမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပါပဆုံး ရမတီမနော
တု ဘုရားဟောပါသည်။ မကောင်းမှု၌ မွေလျှော်ပါ
သည်။

ကောင်းမှု ကုသိုလ်ဖြစ်ရခြင်းသည် အာရမ္မဏာ
ပစ္စယာတ္ထံပါခင်ဗျား။

မကောင်းမှုအကုသိတ်ဖြစ်ရခြင်းသည်အာရမ္မဏ
ပစ္စယာသတ္တိပါခင်ဗျား။

ဤတွင် အာရမ္မဏပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၃။ အဓိပတီပစ္စယာ
(အဓိပတီ (၄) ပါး)

အဓိပတီပစ္စယာ၊ အကြီးအမှုဖြစ်၍
ကျေးလွှာပြုတတ်သောတရား။

၁။ ဆန္ဒာ ဓိပတီ

၂။ ဝိရိယာ ဓိပတီ

၃။ ဓိတ္ထာ ဓိပတီ

၄။ ဝိမံသာ ဓိပတီ

အဓိပတီပစ္စည်း အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွှင်အောင်ပြ

ရသော

ဥပမာ-

ကျွန်တော်သည် ဤပဋိသန်းကျမ်းအတူသူးချုပ်
အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွှင်အောင် -

၁။ ရေးလိုသော ဆန္ဒာ မိပတီ
 ၂။ လုံလပြုသော ဝိရိယာ မိပတီ
 ၃။ စိတ်အားထက်သန်မှ စီတွာ့ မိပတီ
 ၄။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြီးမားလှ
 သော ရဟန္တာညာ၏တော် နှင့် ဟောကြားထား
 သော မိမိသာ မိပတီနှင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၊
 ဤအား(၄)ပါးပြည့်စုံမှသာ အမိပတီပစ္စယူ
 သတ္တိ နှင့်ပြည့်စုံနိုင်မှာပါခေါင်ပျား။

ကျွန်တော်တို့ယောဂီးများ တရားအားထုတ်
 သောအခါမှာလည်း

၁။ တရားအားထုတ်လိုသော ဆန္ဒာ မိပတီ
 ၂။ တရားအားထုတ်ရန် ဝိရိယာ မိပတီ
 ၃။ တရားအားထုတ်ရန်ပြင်းပြသော စီတွာ့ မိပတီ
 ၄။ တရားအားထုတ်သောအခါ ကျိုးမြို့ယာပုတ်မျှ
 အောင် မည်ကဲသို့ထိုင်၍ တရားနှလုံးသွင်းမည်။
 ဖြစ်ပျက်မြင်အောင် သတိပဋိဘဏ်(၄)မျိုးမှာကြိုက်ရာ
 ရွေး၍ နှလုံးသွင်းမည်ဟုသိသောအသိ မျိုးသည်
 ဆရာကောင်းထံမှ ကြားနာရသော အနုပောဓ
 ဉာဏ်ရှိသောကြာ့ပို့ဝေဉာဏ်နှင့်နှလုံးသွင်း၍
 အားထုတ်မှုသည် မိမိသာ အမိပတီပါခေါင်ပျား။

ဤ(၄)ပါး ပြည့်စုံမှသာ အခိပတ္ထပစွယ် သတ္တိ
နှင့် ပြည့်စုံနိုင်မှာပါခင်ဗျား။

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၊ ကလည်းအခိပတ္
(၄)ပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား ဘဝမှာ
လူတော်ဖြစ်မှာပါ ခင်ဗျား။

လောကီစီးပွားရှာသောဘဝမှာလည်း အခိပတ္
(၄)ပါး ပြည့်စုံမှသာ လောကီစည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံမှာပါ
ခင်ဗျား။

ဤတွင် အခိပတ္ပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၄။ အနိဒါရပုဒ္ဓယော

(အကြားမရှိ)

အနိဒါရပုဒ္ဓယော၊ အခြားမဲ့ (တစ်ဆက်တည်း
အကြားမရှိ) ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။

ဥပမာ

ဓက္ခာ၊ ဝိညာဏာဓာတု၊ မြင်စိတ် ဓက္ခာ၊ ဝိညာဏာ
ဓာတ်သည်၊ တဲ့ သမ္မတုတ္ထကာနဲ့ - ထိုဓက္ခာဝိညာဏာ
ဓာတ်နှင့် ယုဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မဘန့် - ဓာတ်သီက်
တရားတို့အားလည်းကောင်း၊ မနော ဓာတုယာဓ-

မနောကာတ်သည်လည်း၊ တဲ့သမ္မာယူတွေကာနဲ့-ထို
မနောကာတ်နှင့်ယဉ်သော၊ ဓမ္မာနဲ့ - ဓမ္မတာသီကို
တရားတို့အား လည်းကောင်း၊ အနိဒါရပစ္စယောန
အခြားမရှိ အနိဒါရပစ္စယာတို့ဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာ
ရဇကာ-ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဓမ္မဘဏ်-ဖြစ်၏။

အထက်ပါတရား၏ အမိပါယ်ရင်းလင်းချက်
မျက်စိနှင့်အဆင်း ပေါင်းဆုံး၍ မြင်စိတ်ပေါ်ပါ
သည်။ ငှင်းမြင်စိတ်သည် မြင်သဘောသာဖြစ်၍
ကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်မဖြစ်သေးပါ။ အာဖျာကတာ
တရားပါခင်ဗျာ။

မြင်စိတ်သည် စိတ်၊ ဓမ္မတာသီက်တို့နှင့် ယဉ်၍
ပေါ်ရပါသည်။ မြင်စိတ် ဓက္ခဝိညာဏ်ချုပ်ပြီးမှ မနော
ဝိညာဏ်က သိရတာပါ။ အဲဒါကြောင့် မြင်စိတ်နှင့်
မနောဝိညာဏ်သိစိတ်သည် အခြားမရှိပါဟု ပဋိနှုံးက。
အနိဒါရပစ္စယောဟု ဟောတာပါ။ မြင်စိတ်က သိတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ မြင်စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မနောက သိတာပါ။
မြင်စိတ်နှင့် မနောစိတ်အတူတူပြိုင်၍ ဖြစ်တာ မဟုတ်
ပါဘူး။ မြင်စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မနောဝိညာဏ်စိတ်က
ကောင်းဆိုး သိတာပါခင်ဗျာ။

အဲဒါကြာ့င့် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားဟော
တော်မူသောတရားထဲမှာ -

ဉာဏ်ကွား သဟဂံတ် ဓက္ခိပြည့်လာကဲ့ဟု နာကြား
မီခဲ့ဖူးပါသည်။ မြင်စိတ်သည် ကောင်းတာဆိုးတာ
မဆုံးဖြတ်နိုင်ပါ။ ဉာဏ်ကွားသဘောပါပဲ။ လျှစ်လျှို့
သဘောပါပဲခင်ပျား။ အဲဒါကြာ့င့် မိုးကုတ်ဆရာတော်
၏ ၈၀၁နာ(၃)မျိုးပေါ်ရာ၌နှစ် သင်တန်းတရားမှာ

မြင်စိတ်

ကြားစိတ်

နှစ်စိတ်

စားစိတ်

၌(၄)မျိုးမှာ ဉာဏ်ကွားဝေဒနာ ဖြစ်ပါသည်။

ဓန္တာကိုယ်မှာ သူမဝေဒနာ၊ ခုက္ခာဝေဒနာ၊
ပေါ်သည်။ မရောအကြည်မှာ သောမနုသော ဝေဒနာ
ခေါ်မနုသော ဝေဒနာ၊ ဉာဏ်ကွား ဝေဒနာ ပေါ်သည်ဟု
ဟောထားပါသည်။

မြင်စိတ်သည် မျက်စိနှင့်အဆင်း အကြာ်ငြုံးပြု
လိုပေါ်ရတဲ့ သခြားရတရားဖြစ်သောကြာ့င့် အနိစ္စမှာ

လမ်းဆုံးပါသည်။ မြင်စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မဓနာဘဏြည်မှာ
ကောင်းတာ၊ ဆိုးတာ၊ ဖြူတာ၊ နီတာ၊ အမျိုးသား၊ အမျိုး
သမီးဟုသိတာသည် မဓနာကသိတာပါ။ မြင်စိတ်ပေါ်
၍ ချုပ်တာနဲ့ မဓနာမှာပေါ်၍ သိတာနဲ့ အခြားမရှိ
မြန်လွန်းလို့ ပဋိန်းတရားတော်မှာ အနိဒ္ဒရ ပစ္စယေန
ပစ္စယောဟု ဟောပါသည်ခင်ဗျား။

ဥပမာတစ်ခု တင်ပြပါမည်ခင်ဗျား။ အလွန်ပါး
သော စက္ကူအချုပ် (၁၀၀)မှာ တစ်ချုပ်မှာ (၁)ရေး၍
နောက်တစ်ချုပ်မှာ (၂)ရေးပြီး စက္ကူအချုပ်(၁၀၀)အထိ
အစဉ်လိုက် နံပါတ်ထိုး၍ စက္ကူအချုပ်(၁၀၀)ထပ်၍
တစ်ပိဿာအလေးချိန်ရှိသော ဓားပြတ်ပြတ်နှင့်တအား
ခုတ်ဖြတ်လိုက်လျှင် စက္ကူတစ်ရွက်ပြီးမှ တစ်ရွက်ပြတ်
တာကို ရေတွက်လို့ရပါမလား။ အလွန်မြန် လွန်းလို့
အနိဒ္ဒရပစ္စယောဟု ပဋိန်းမှာ ဘုရားကဟောတော်မူ
တာပေါ်ခင်ဗျား။

မြင်စိတ်က ချစ်တာမဟုတ်ပါ။

မြင်စိတ်က မုန်းတာမဟုတ်ပါ။

မြင်စိတ်က ဥပေက္ဗာပါ။

ကြားစိတ်က ချစ်တာမဟုတ်ပါ။

ကြားစိတ်က မူန်းတာမဟုတ်ပါ။

ကြားစိတ်က ဥပေကွာပါ။

နံစိတ်က ကြိုက်တာမဟုတ်ပါ။

နံစိတ်က မကြိုက်တာမဟုတ်ပါ။

နံစိတ်က ဥပေကွာပါ။

စားစိတ်က ကြိုက်တာမဟုတ်ပါ။

စားစိတ်က မကြိုက်တာမဟုတ်ပါ။

စားစိတ်က ဥပေကွာပါ။

မြင်လို့ ချစ်တာက မနောပါ။

မြင်လို့ မူန်းတာက မနောပါ။

ကြားလို့ သဘောကျတာက မနောပါ။

ကြားလို့ သဘောမကျတာက မနောပါ။

နံလို့ ကြိုက်တာက မနောပါ။

နံလို့ မကြိုက်တာက မနောပါ။

စားလို့ ကောင်းတာက မနောပါ။

စားလို့ မကောင်းတာက မနောပါ။

အဲဒါကြောင့် စက္ခတိညာဏ် နှင့် မဓနာဝိညာဏ်
တို့သည် အနှစ်ရပုစ္စပယာပါ။

သောတာဝိညာဏ်နှင့် မဓနာဝိညာဏ်တို့သည်
အနှစ်ရပုစ္စပယာပါ။

ယာနဝိညာဏ်နှင့် မဓနာဝိညာဏ်တို့သည်
အနှစ်ရပုစ္စပယာပါ။

နိဂုံးဝိညာဏ်နှင့် မဓနာဝိညာဏ်တို့သည်
အနှစ်ရပုစ္စပယာပါ။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ ပဋိမာန် ပဋိမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် အနှစ်ပေါ်စပယာန် ပစ္စပယာ

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ

ရွှေးရွှေးကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံကြောင့်
ယခုဘဝအကျိုးပေးပုံမှာ ဂုဏ်သရေရှိချမ်းသာသော
အမိဝမ်းမှာ လူဖြစ်၍ အရွယ်ရောက်သောအဲခါ
ငွေချမ်းသာသောလူပိုပို

ပဏီမာန် ပဏီမာန် ကုသလာန် ဓမ္မာန်

ကောင်းမှု ကုသိုလ်တွေပြုလုပ်သောကြောင့်
ရွှေးက ကုသိုလ်အကျိုးပေးနှင့်နောက် ကုသိုလ်အကျိုး

ပေးတို့သည် အခြားမရှိ

အနိဒါရ ပစ္စာပယာ ဟောတိ ဖြစ်၏။

ဥပမာ -၁.၁. ၂၀၀၁နေ့က အကျိုက်လံမှာရော်ဗြို့
ဆွတ်၍ ဘီရိုထဲ သိမ်းထားခဲ့သည်။၁.၁. ၂၀၀၂ နေ့၊
မှာ ငှင်းအကျိုက်လံနေရာမှာထပ်၍ ဆွတ်သော
ရော်ဗြို့နှင့်ပေါင်းမိ၍ ပို၍စွဲဗြို့မြော်မြော် မွေးပါသည်။ ရှေး
ကုသိုလ်နှင့် နောက်ကုသိုလ်တို့အခြားမရှိ အားဖြစ်ပုံ
ဥပမာပါခင်ပျေား။

ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ အကုသာလာ ဓမ္မာ ပစ္စာမှန် ပစ္စာမှန်
အကုသာလာန် ဓမ္မာန် အနိဒါရ ပစ္စာပယာန် ပစ္စာပယာ။

ဥပမာ- အတိတ်ကပြုခဲ့သော အကုသိုလ်တရားကြောင့်
လူဖြစ်သော်လည်း ငွေ့ဆင်းရဲ့သောအမိဝမ်းမှာ
လူဖြစ်၍၊ အရွယ်ရောက်သောအခါမှာလည်း ပစ္စာမှန်
ပစ္စာမှန် အကုသာလာန် ဓမ္မာန် အကုသိုလ် ကာယ်ကံ
ဝန်ကံ မနောကံ တွေ့ကို ယခုရောက်ရာ ဘဝမှာပင်
အကုသိုလ်အလုပ်တွေ့လုပ်သောကြောင့် အကုသိုလ်
အကျိုးပေးပုံမှာ အရင်အကုသိုလ်ကံ အံကျိုးပေးနှင့်
ယခု အကုသိုလ်အကျိုးပေးခြင်းသည် အခြားမရှိ

ဆက်တိုက် အကုသိုလ်အကျိုးပေးကြပါသည်။ အနိမ္ဒရု
ပစ္စည်း မှာ ယခုလောက်ရေးတာ တော်လောက်ပါပြီ
ခင်ပျား။

ဤတွင် အနိမ္ဒရပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၅။ သမနိရပစ္စပော
(ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

သမနိရပစ္စမဲ့ပော၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့
(တစ်ဆက်တည်းအကြားမရှိ) ကျေးဇူးပြုတတ်သော
တရား။

အာရုံခွဲရတိုက်သောအခါ စီတ်, ဓမ္မတသီက်
တို့သည် အခြားမရှိ၊ တစ်ဆက်တည်းပေါ်ပါသည်။

အဓိပ္ပါယ်သည်

ကောင်းစွာအခြားမရှိသောဟု မိန့်ဆိုပါတယ်။
အနိမ္ဒရပစ္စည်း မှာ အခြားမရှိဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုများစွာ
ရှင်းပြဲခဲ့ပြီးပါပြီ။

သမနိရပစ္စည်းမှာ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)ဟု
အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

အနိဒါရပစ္စပယာသည် အခြားမရှိ။

သမနိဒါရပစ္စပယာသည် ကောင်းစွာအခြားမရှိ။

သမနိဒါရပစ္စပယာ

ကောင်းစွာ အခြားမရှိပုံ တင်ပြပါမည်။ ပေါ်လွှင်
အောင်တစ်ခုတင်ပြပါမည်။

ပိပသနာတရားအားထုတ်သော ယောဂီသည်
အနိဒါကို ညာ၏နှင့် မြင်အောင်ရှုမှုတ်ပွားများ ပါသည်။
ဘယ်အနိဒါလဲလို့ မေးရင် ဓန္တာရဲ့ အနိဒါဟုဖြပါမည်။
ဘယ် ဓန္တာလဲဟု မေးရင် ပစ္စဖွန်ပေါ်ဆဲ ဓန္တာဟု
ဖြပါမည်။

ငှင်းပစ္စဖွန်ဓန္တာဘယ်မှာပေါ်သလဲဟု မေးရင်
(၆) ခွဲရ နှင့် (၆) အေရံတိက်တဲ့အချိန်မှာ ဓန္တာ(၂)ပါး
အပေါ်မှာ ပေါ်ဆဲ ဓန္တာ ဖြစ်ပါသည်ခင်ပျော်။ ပေါ်ဆဲ
အချိန်မှာစိတ်၊ စစ်တသိက်တို့သည် သမနိဒါရပစ္စပယာ
ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ အတူပေါ်၍ အတူချုပ်ကြပါ
သည်။

စက္ခာ့စ ပုဂ္ဂိုလ် ရူမပမည့်ပွဲတိ စက္ခာ့ ဝိညာဏ်

မျက်စိနှင့်အဆင်းက	ရူပက္ခာစွာ	ရုပ်
မြင်စိတ်က	ဝိညာနက္ခာစွာ	စိတ်
မြင်ခံစားက	ဝဝဒနက္ခာစွာ	စေတသိက်
မြင်ဆဲမှုတ်တာက	သညာက္ခာစွာ	
မြင်အောင်ပြုပြင်တာတ သမီရုက္ခာစွာ		

မျက်စိနှင့်အဆင်းတိုက်၍ ပေါ်သာ

မြင်, ဓဇာဂါးပါး

တံကြားမြင်ပြုတဲ့ရုပ် ဥတုတံကြားမြင်တဲ့ရုပ်

သမီတာပရမထွေတရား(၃)ပါး

ကမ္မဒရွှေပ် အစ်ဘတ် (၆)ပါး	ညတ္ထရွှေပ် အတိကိုဘတ် (၆)ပါး	ပစ္စာဖွံ့ဖြိုးလျာဏ် အပွင့်ဘတ် (၆)ပါး	
မျက်စီ အကြည်	အဆင်း	မြင် စိတ်	
နား အကြည်	အသံ	ကြား စိတ်	
နှာ အကြည်	အနဲ့	နံ စိတ်	
လျှာ အကြည်	အရသာ	စား စိတ်	
ကိုယ် အကြည်	တွေ့ထိစရာ	တွေ့ထိ စိတ်	
မနော အကြည်	ကြံတွေးစရာ	ကြံတွေး စိတ်	
ရူပက္ခာ		ဝိညာဏာက္ခာ	

မြင်ဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား
 ကြားဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား
 နံဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား
 စားဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား
 တွေ့ထိဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား
 ကြံတွေးဆဲ ဓန္စာ (၅)ပါး - သခြား တရား

မြှင်ပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ
 ကြားပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ
 နှဲပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ
 ဘားပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ
 တွေထိပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ
 ကြံတွေးပျက် က အနိစ္စ - ပျက်တာသီတာက မရွှေ

ကျွန်တော်တရားမှတ်လိုကောင်းတာကို ရေးရရင်
 ကြားစိတ် အပျက်ရှုတာရယ်
 နှဲစိတ် အပျက်ရှုတာရယ်
 တာယပသာဒရုပ်မှာ တွေ့ထိသော အပျက်ရှုတာရယ်
 လေသွင်းတဲ့ စိတ် အနိစ္စ ရှုတာရယ်
 လေထုတ်တဲ့ စိတ် အနိစ္စ ရှုတာရယ်
 ရှူးလေသွင်းတော့ အေးတဲ့ အပျက်ရှုတာရယ်
 ထွေက်လေထုတ်တော့ ဇွေးတဲ့ အပျက်ရှုတာရယ်
 နှာသီးဖျား ရှူးလေ ထိပျက် ရှုတာရယ်
 နှာသီးဖျား ထွေက်လေ ထိပျက် ရှုတာရယ်
 ဝင်လေထွေက်လေရှုလို့ သမထဟု မထင်ပါနှင့်။

နှာသီးဖျားက	ကမ္မဇရုပ် } လေက	ညတူဇရုပ် } လေသွင်းလေထုတ်သိတာက	ရှုပုက္ခန္ဓာ
ရှူ့ဆဲမှာ	အေးတာ၊ အွေးတာ } ထိတဲ့ ခံစားမှုသိတာက	ဝိညာနက္ခန္ဓာ	
လေရှိ-လေထုတ်မှုပြုပြင်တာက	သခါရက္ခန္ဓာ		
လေဟူမှုတ်မိတာက	သညာက္ခန္ဓာ		

ခန္ဓာ အနိစ္စကို ညက်ဖြင့် မြင်အောင်ရှုနည်းက
အာရမ္မဏာပစ္စပေါ်သော ရုပ်နာမ် အနိစ္စကို ညက်နှင့်မြင်ရင်
ဝိပသာနာပါခင်ပျား။

သမနိရုပစ္စပေါ်သော

ပေါ်လွှင်အောင်ရေးချင်လို့ အထက်မှာရေးပြသော
ဝိပသာနာ အခြေခံတွေ ရေးရတာပါ။

၂၁၆၁-

ကျွန်တော်သည် ကြားစိတ်အပျက်ကိုဝိပသာနာ
ရှုသည်ဆိုပါစို့။ ကြားဆဲခက်၏စိတ် အပျက်ကို မမိပါ
ဘူး။ ကြားစိတ်သိတယ်ဆိုတာ မအနာဝိညာက်ရောက်မှ
သိတာပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သောတဝိညာက်
နှင့် မအနာဝိညာက်တို့သည် အနိစ္စရုပစ္စပေါ်သော အခြား
မရှိလို့ ဘူးရေးဟောတာပါ။

အဲဒါကြောင့် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ရွှေစိတ် ကို နောက်စိတ်က ရှုတာ ဝိပဿနာ
ရွှေမခန္ဓာ ကို နောက်မခန္ဓာက ရှုတာ ဝိပဿနာ
ရွှေအသေကို နောက်အနေနှင့် ရှုတာ ဝိပဿနာ
(၁)စိတ် ကို (၂) စိတ်က ရှုတာ ဝိပဿနာ

ပထမဝိပဿနာရှုသောယောဂါသည် ကြားစိတ်
ပေါ်လိုက်၊ နံစိတ်ပေါ်လိုက်၊ ထိစိတ်ပေါ်လိုက်နှင့်
အရှုခံ ပေါ်တဲ့စိတ်၏ အပျက်ကိုရှုပါတယ်။

ပထမရှုစမှာ အရှုခံစိတ်ကို ရှုညာ၏က ကျကျ
မြင်ပါသည်။ ရှုအားကောင်းလာတော့ ရှုညာ၏က နဲ့
ပို၍ စိပ်လာတာကို ညာ၏ကမြင်ပါသည်။

ရှုညာ၏ကပို၍ စိပ်လာသောအခါ အရှုခံ
အပျက်၏ လက္ခဏာနှင့် ရှုညာ၏မှာ အံဝင်ခွင်ကျ
ဖြစ်နေတာကို ဝိပဿန့်ပက္ခာညာ၏ဖြစ်နေပါသည်။

အရှုခံကို ဥပက္ခာပြုသောညာ၏ ယခုညာ၏
ထက်ပိုရင့်တာကိုသဲ့ရုပက္ခာညာ၏ ဟု ခေါ်ပါသည်။
အရှုခံသဲ့ရတရားကို ဥပက္ခာပြု၍ ရှုနေသောညာ၏
ဖြစ်ပါသည်ခင်ဗျား။

အထက်ပါအားလုံး ဝိပဿနာမဂ်ညာ၏ဟု
ခေါ်ပါသေးတယ်။ ရှုညာ၏ပို၍ ကောင်းစွာစိပ်သော

ကြောင့် ဝိပဿနပက္ခာညာက် = သခ္ပရဲပက္ခာညာက်
တို့သည် ရုပ်နာမ်၏ အပျက်နှင့် ညာက်မဂ်တို့သည်
ပို၍ ကောင်းစွာ အခြားမရှိသောကြောင့် (သမန္ဒရဲ
ပစ္စပေါ့)ဟု တင်ပြပါသည်။

၌။ သဟာဇာတပစ္စပေါ့ ပြီးပါပြီ။

၆။ သဟာဇာတပစ္စပေါ့

သဟာဇာတပစ္စပေါ့၊ အတူတကွဖြစ်၍
ကျေးလူးပြုတတ်သောတရား။

(အတူတကွကျေးလူပြုပုံ)

ဓထာဇာရာ ဓန္တာ အရှုပ်နော အညေမည် သဟာဇာတ
ပစ္စပေါ့ ပစ္စပေါ့။

နာမ်ဓန္တာ(၄)ပါးတို့သည်၊ အညေမည်အချင်းချင်း
သဟာဇာတပစ္စပေါ့၊ အတူတကွဖြစ်ဖော်ဖြစ်ဖက်
အထောက်အပံ့အားဖြင့်၊ ကျေးလူးပြုတတ်သော၊ သဟ
ဇာတပစ္စယာဓထိဖြင့်၊ ဥပကာရဲကာ ကျေးလူးပြုသည်
ဟောတူဖြစ်၏။ ဓထာဇာရာဓန္တာ ဆိုတာ နာမ်ဓန္တာ
(၄)ပါးကို ဆိုလိုတာပါ။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခ္ပရဲ
ဝိညာက် ငှင့်နာမ်ဓန္တာ(၄)ပါးတို့သည် အတူတကွ

ပေါ်၍ အတူတက္ကပျက်ကြပါသည်။ ပေါ်ပုံနှင့် ပျက်ပုံ
တင်ပြပါမည်။ ကြားစိတ်ပေါ်သည်ဆိုပါတော့ -

- (၁) ကြားစိတ်က ဝိဉာဏ်ကွဲဖွား
- (၂) ကြားဆဲခံစားတာက ဝဝဒနကွဲဖွား
- (၃) ကြားတာကိုမှတ်တာက သဉာဏ်ကွဲဖွား
- (၄) ကြားအောင်ပြုပြင်တာက သခိုရကွဲဖွား

ခန္ဓာ(၅)ပါးထဲက - နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါးတို့သည်
သဟာဇာတ၊ အတူတက္ကဖြစ်ပုံ၊ အညမည် =တစ်ခုနှင့်
တစ်ခုအပြန်အလှန်ကျေးဇူးပြုပုံ စိတ်ဟုခေါ်သော
ဝိဉာဏ်ကွဲဖွား မပါဘဲနဲ့ ဝဝဒနပေါ်လို့မရပါ။

ဝဝဒနာ မပါဘဲနဲ့ စိတ်တစ်ခုထဲ သီးသန့် ပေါ်လို့
မရပါခင်ပျေား။

ဝဝဒနာ ဟုမှတ်တာက သဉာဏ်
ခံစားမှုကိုပြုပြင်တာက သခိုရ
နာမ်ခန္ဓာ (၄)ပါးသည် တစ်ဦးကို တစ်ဦး
မြှုနေသော နာမ် တရားဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး
သဟာဇာတအတူတက္ကဖြစ်၍ အတူတက္ကပျက်တတ်
သောတရားပါခင်ပျေား။

သဟာဇာတပစ္စည်းကိုပို၍ ရှင်းအောင်သိလိုလျှင်
အာရမ္မဏာပစ္စည်းနှင့် ယူဉ်၍ကြည့်ရှုမှတ်သားပါ
ခင်ပျေား။

စတ္တာမရာ၊ မဟာဘူတာ၊ အညေမည် သဟာဇာတ
ပစ္စပေါ်နှင့် ပစ္စပေါ် ဟောတိဖြစ်၏။

ဝါတ်ကြီးလေးပါး (၁) မဟာဘူတ် (၄)ပါးသည်
အဓိပ္ပါယ်မှာ အတူတူပါပဲ။ မဟာဘူတ် (၄)ပါးသည်
ပထမိ = မာမှု - ပျော်မှု

တောဇာ = အေးမှု - ပူမှု

အာမပါ = ဖွဲ့စည်းမှု

ဝါယော = လေ - ထောက်ကန် ဝါယော။

ဥပမာ - ဥတူဇူပ် သစ်သားစ အပိုင်းအစတစ်ခု
မှာ ဘယ်လောက်သေးသေး၊ ဘယ်လောက်ကြီးကြီး
စာတ်ကြီး(၄)ပါးပေါင်းစုထားတာပါခင်ဗျား။

သစ်သားစတစ်ခုမှာ (၁) မာမှု ပျော်မှု (၂) ပူမှု
အေးမှု (၃) ဖွဲ့စည်းမှု (၄) လေစာတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။
(၄)မျိုးပေါင်းစည်း၍ အညေမည် = သဟာဇာတအတူ
တကွ စာတ်ပြုနေပါသည်။ ခုတင်၊ ကုလားထိုင်၊
တန်းလျား ဟုဆိုသော ဥတူဇူပ်တို့သည် စာတ်(၄)ပါး
ပေါင်းနေသောစာတ်ပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္မဇူပ်နှင့် ဥတူဇူပ်တို့ရှိကြသော သက်ရှိ သတ္တဝါ
များမှာ စာတ်ကြီး(၄)ပါးသည် ဘယ်စာတ်မှ ခွဲမရဘဲ
ရှိပါသည်။

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား အပါယ်(၄)ပါး ပိတ်
ကြောင်းဖြစ်သောတရား။ ဝိပဿနာပွားများသော
မဂ္ဂိုင်(၅) ပါးသည်။ ပညာမဂ္ဂိုင်(၂)ပါးနှင့် သမာဓိမဂ္ဂိုင်
(၃)ပါးတို့သည် ရှုပွားချိန်မှာ သဟာဇာတာ ပစ္စည်းဖြစ်ပါ
သည်ခင်ဗျား။ ဖြစ်ပုံမှာ - သမာဓိမဂ္ဂိုင် (၃)ပါးမပါဘဲ
နှင့် ဖြစ်ပျက်ကို မြင်လို့မရပါ။ ပညာမဂ္ဂိုင် (၂)ပါးထဲနှင့်
လည်းဝိပဿနာညာဏ်မဖြစ်နိုင်ပါ။မိုးကုတ်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးတရားနာပြီး သက်ပွဲအားကြီးလို့ ရတဲ့ သမာ
ဓိဋ္ဌ ကလည်း အနုဇားညာဏ်ပါခင်ဗျား။

ကိုယ်တိုင်အားထုတ်တာက ပဋိဝေညာဏ်ပါ။
အနုဇားညာဏ်နှင့်ပဋိဝေညာဏ်(၂)ခု ပြည့်စုံမှုသာ
ဝိပဿနာညာဏ်ဖြစ်ပါသည်ခင်ဗျား။ ဝိပဿနာအား
ထုတ်ချိန်မှာ ပညာမဂ္ဂိုင်(၂)ပါးနှင့် သမာဓိမဂ္ဂိုင် (၃)ပါး
တို့သည်သဟာဇာတာပစ္စယူသလို နှင့် သမာဓိမဂ္ဂိုင်(၃)ပါး
နှင့် ပညာမဂ္ဂိုင် (၂)ပါးတဲ့ပြီးအလုပ်လုပ်နေပါသည်။
သမာဓိမဂ္ဂိုင်နှင့် ပညာမဂ္ဂိုင်တို့သည် အနိဇ္ဇရပ္ပါယေား။
သမနိဇ္ဇရပ္ပါယေား ဟောတိဖြစ်၍ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်နေ
တာက သဟာဇာတာပစ္စယောပါခင်ဗျား။

ဤတွင် သဟာဇာတာပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၃။ အညမညပစ္စပယာ
 (အပြန်အလှန်ကျေးလူးပြုပဲ)

အညမညပစ္စပယာ၊ အချင်းချင်း အပြန်
 အလှန် ကျေးလူးပြုတတ်သောတရား။

ဓထာရရာ(၄)ပါးကုန်သော၊ အရှုပိဓနာ၊ နာမ်ဓန္တာဖြစ်
 ကုန်သော၊ ဝေဒနက္ခန္တာ၊ သညာက္ခန္တာ၊ သခ္ပာရက္ခန္တာ၊
 ဝိညာဏာက္ခန္တာ တို့သည် အညမည ပစ္စပယာ၊
 အချင်းချင်းအထောက်အပံ့ဖြစ်ကြပါသည်။ အညမည
 ပစ္စပယာတို့ ဖြင့် ပစ္စပယာ၊ ဥပကာရဇကာ ကျေးလူးပြု
 တတ်သည်၊ ဟောတိ ဖြစ်၏။

၁။ ခံစားမှု - ခံစားမှုသိတာသည်	ဝိညာဏာက္ခန္တာ။
၂။ ခံစားမှု - ခံစားမှုသည်	ဝေဒနက္ခန္တာ။
၃။ ဝေဒနာဟု မှတ်တုကြ	သညာက္ခန္တာ။
၄။ ခံစားစိတ်ဟု သိအောင်က	သခ္ပာရက္ခန္တာ။

အဲဒါကြော၍ နာမ်ဓန္တာ(၄)ပါးသည် အညမည
 အပြန်အလှန် တစ်ခုကိုတစ်ခု ကျေးလူးပြုနေတာပါ
 ခင်ဗျား။ ရှပ် နှင့် နာမ် (၂)ခုကဲလည်း တစ်ခုကိုတစ်ခု
 အညမညအပြန်အလှန်ကျေးလူးပြုပဲမှာ ရှပ်ကလည်း
 နာမ် မပါဘဲရပ်တည်လို့မရပါဘူး။ နာမ် ကလည်း

ကိုမှတ္တယ်နေရတာပါ။ ရှုပ်ကလည်း ဓာတ်(၄)ပါး ညီမျှ
မှ ရပ်တည်နေရသာ (၄)ချောင်းထောက် ဥပမာပါ။
ညီမျှစွာ ထောက်ကန်ထားမှ ရပ်တည်လို့ ရတဲ့သဘော
ပါ။ ပထဝီ၊ တော်ဘာ၊ အာဂပါ၊ ဝါယော ဓာတ်ကြီး
(၄)ပါးက ညီမျှနေလို့ အညေမည်သတ္တိ ဖြစ်နေ လို့
ရှုပ်မှာလည်း နာမ်နှင့်အတူ အပြန်အလှန် ကျေးဇူးပြု
ပုံ တစ်နည်း အညေမည်ပစ္စာပြုဖြစ်နေတာပါခင်ပျေား။
၅၅၃၁ အညေမည်ပစ္စာပြုည်း ပြီးပါပြီ။

၈။ နိသာယပစ္စာပြု

(မြို့ခြုံဖြစ်ပုံ)

နိသာယပစ္စာပြု မြို့ရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
တတ် သောတရား။

ဓမ္မတ္ထာရော ဓမ္မတ္ထာ အရှုပ်စနာ အညေမည်
နိသာယပစ္စာပြု ပစ္စာပြု ဟောတို့။

ဓမ္မတ္ထာရောက် သည် ဓမ္မတ္ထာ ပသာဒရှုပ် ကို
အဆင်းက မြို့ခြုံ ဖြစ်သလို ဓမ္မတ္ထာယာနာမြို့၏ ကာယာ
မန် တို့ကို အာရုံ ဖသာကမြို့၍ ဓိတ်ဖြစ်ကြပါသည်။

မြန်မာလိပ်ပြန်ရလျှင်

- ၁။ မျက်စိအကြည် ကမ္မဇရွှေ့ကို အဆင်းကမ္မာ၍
မြင်စိတ် ပေါ်ရပါသည်။
- ၂။ နားကို အသံကမ္မာ၍ ကြားစိတ်ဖြစ်ပါသည်။
- ၃။ နှာကို အနဲ့ကမ္မာ၍ နံစိတ်ဖြစ်ပါသည်။
- ၄။ လျှာကို စားစရာကမ္မာ၍ စားစိတ်ဖြစ်ပါသည်။
- ၅။ ကိုယ်အကြည်ကို တွေထံမှုကမ္မာ၍ ထိသိစိတ်
ဖြစ်ပါသည်။
- ၆။ မနောအကြည်တို့ ကြံတွေးမှုကမ္မာ၍ ကြံတွေး
စိတ် ဖြစ်ပါသည်။

စက္ခာယတာနံ-စက္ခာပသာခရုပ်မျက်စိအကြည်ကို၊ စက္ခာ
ဝိညာဏာဓတုယာ -မြင်စိတ် စက္ခာဝိညာဏာတ်အား
လည်းကောင်း၊ တံသဖွဲ့ယူတွေကာနံ-ထို စက္ခာဝိညာဏာ
ဓတ်နှင့်ယုဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မနှစ်- ဓဓတာသိက်တရား
တို့အားလည်းကောင်း၊ နိသာယပစ္စပော-မှိရာတည်ရာ
နိသာယပစ္စယာ သတိဖြင့်၊ ပစ္စပော်ပကာရဇ်ကာ၊
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ မဟာဘုရားတာ၊
မဟာဘုရားတ်ရုပ် (၄)ပါးတို့သည်၊ ဥပါဒါရှုပါနံ-ဥပဒါရှုပ်
တို့အား၊ နိသာယပစ္စပောနံ- မှိရာ တည်ရာ နိသာယ
ပစ္စယာတွေ့် ဖြင့် ပစ္စပော်ပကာရဇ်ကာ၊ ကျေးဇူးပြု

တတ်သည် ဖောတီ ဖြစ်၏။

ပေါ်လွင်အောင်ပြရလျှင် လူဟူသော ဥပါဒါရှုပ်ကို
မှု၍ လူ၏ခန္ဓာကိုယ်ကြိုက်သားကမာတယ်၊ ဖျော့တယ်၊
ပထိဘတ္တီပါခင်ပျား။ လူခန္ဓာကိုယ်က ပူးတယ်၊
အေးတယ်၊ အောဇာသတ္တီပါခင်ပျား။ လူခန္ဓာကိုယ်
ပုံပန်းသဏ္ဌာန်က အာမပါသတ္တီပါခင်ပျား။ ဒီတ္ထ၊
ပါယောရှုပ် လူပ်ချင်သောစိတ်ပေါ်၍ လူပ်လာသော
ခန္ဓာသည် လူပ်လာတာက ပါယောသတ္တီပါခင်ပျား။

ကဲ့၊ ဒီတ်၊ ဥတ္တ၊ အာဟာရကို မှု ၍ ရပ်တည်
နေရသော ရှုပ်ခန္ဓာကြီးမှာ ဓာတ်သဘောနှင့်ရှိနေတာ
က ပထိ၊ တောဇာ၊ အာမပါ၊ ပါယောတို့သည်
အချင်းချင်းမှု၍ ဖြစ်နေကြသော နိသာယုပစ္စယူသတ္တီ
ပါခင်ပျား။

သစ်ပင်များသည် မြေကိုမှု၍ ကြီးထွားရတာ
သည် နိသာယုပစ္စယူသတ္တီ ပါခင်ပျား။

ကျွန်တော်တို့ မူးကုတ်ယောဂီများသည် မူးကုတ်
ဆရာတော်ဟောထားသော ညာက်ကိုမှု၍ တရားသိ
ကြရတာသည် နိသာယုပစ္စယူသတ္တီ ပါခင်ပျား။

အဲဒါဆရာတော်ဟောလို့သိတာသည် အနဲ့
အောကြောက်၊ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်တာက ပဋိဝဝ

ညာဏ်။ဆရာတော်ဟောသောတရားကို နာပြီးသိတာ
လောက်နှင့်မတင်းတိမ်သင့်ပုံ၊ ဟောတရားနာသိတာ
က အနုစဗ္ဗာဓညာဏ်နှင့်သိ၍
ကိုယ်တိုင်ပွားများတာက ပဋိဝေဓညာဏ်ဖြစ်ပါသည်။
တန်ဖိုးရှိလွန်းလို့ ကြုံတုန်း ထည့်ရေးတာပါ
ခင်ပျေား။

ဤတွင် နိသာယပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၉။ ဥပနိသာယပစ္စယော
(အားကြီးသောအကြောင်း)

ဥပနိသာယပစ္စယော၊ အားကြီးသော မြို့ရာ
ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။
ပုံရိမာ၊ ပုံရိမာ ကုသလာဓမ္မာ ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့
ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ဥပနိသာယ ပစ္စီယောနဲ့ ပစ္စီယော
ဓမ္မာတို့။

ပုံရိမာ -ရေးကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်တရားတို့
သည် ပစ္စီမာနဲ့ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့အား
ဥပနိသာယ ပစ္စီယောနဲ့အားကြီးသော အတောက်အပဲ

ပန္တယသတ္တိဖြင့် ပန္တယသ ဉာဏ်ရှင်ကာ ကျေးလွှဲပြု
တတ်သည် ဟောတိဖြစ်၏။

ပုဂ္ဂိုမာ ကုသလာဓမ္မာ-ရွှေးကပြုခဲ့သောကုသိုလ်
နှင့် ပန္တိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံယခုပြု သော ကုသိုလ်
အားနှစ်ခုသည် ဉာဏ်သုယေသနပန္တယသ ဟောတိဟု
အားကြီးသော အကြောင်းကြောင့် ဉာဏ်ရှင်ကာ ရှင်ကာ
ကျေးလွှဲပြုတတ်သည် ဟောတိ ဖြစ်၏။ဉာဏ်သုယေ
တရားသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းလှပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့သည် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၏တရား၊ မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
တရား၊ အခြားဝိပဿနာရိပ်သာဆရာတော်ဘုရားများ
၏တရားများနှင့်တွေ့ရပါသည်။ ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာရွှေးဘဝ
က၊ သံခွှာတရားများနှင့် မကင်းကွာခဲ့လို့ ပန္တိမာနံ
ပန္တိမာနံယခုဘဝမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏
သစ္ာာ၊ ဓမ္မတရားများနှင့် တွေ့ရခြင်းသည် အားကြီး
သော ဉာဏ်သုယေ ပန္တယသ ဟောတိပါ ခင်ဗျား၊
ထင်လွှာယ် မြင်လွှာယ်အောင် တင်ပြရသော် မကွေးခရိုင်
မြင်ကွန်းဆိုသောမြို့၏တောင်ဘက် ဘုရားကုန်းခြား
မှာမွေး၍ ကိုရင်မှ ရဟန်းဝတ်၍ ယခု ရန်ကုန်းမြို့
သရက်တောာကျောင်းတိုက်၊ ဂန္ဓာရုံကျောင်း မြင်ကွန်း

ဆရာတော် ဦးကူးနှင့် အရှင်သွေမြတ်သည် ဆရာတော်
ပိုင်သော သက်နှုန်း၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ မုန္ဒားများနှင့်
အမျိုးအမည်များပြားလှသော ဝတ္ထာ၊ ပစ္စည်းများကို
နှစ်စဉ်မွေးနေ့အလှ။ ကျရောက်တိုင်း ပင့်သံယာတော်
များအား နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းအကုန် လူ၍ခါန်းလိုက်ပါ
သည်။

အဲဒါ ပုံရီမာ ပုံရီမာ ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ဓရူးဘဝ
က ကုသိုလ် အားကောင်းသောကြောင့် တောရွာ
ဇနပုံမှု မွေးသော်လည်း၊ ပုံရီမာ ပုံရီမာ ကုသလာ
ဓမ္မာ ရွှေးဘဝကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်အားကြောင့်
ရန်ကုန်ဖြူ့တော်ကြီးမှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဘဝ
နှင့်ခံစားရပါသည်။ ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့ ကုသလာနဲ့၊
ဓမ္မာနဲ့ အားကြီးသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုအကြောင်း
ကြောင့်မည်မျှလောက်ကုန်အောင်လှ၍သော်လည်း၊ ဆ
ထက်ထမ်းပိုး အကျိုးပေးပုံက ပေး၍မကုန်လှ၍၍မခန်း
အကျိုးပေးသနပါသည်။ ပုံရီမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီ
မာနဲ့ ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့၊ အားကောင်းသောကြောင့်
ဥပန်သေယာပစ္စယော ဟောတိပါခင်ဗျာ။

ပဋိန်းတရား၏ ဥပန်သေယာ ပစ္စယောမှာ
ရွှေးဘဝကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံအားနှင့် ယခုဘဝမှာ

မြို့သာ ကုသိုလ်ကံ အား နှစ်ခုပေါင်းမိရှု အားကြီး
သာ အမိမျိုယ် ဖြစ်ပုံဖော်ပြတာပါခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်
မှာ အာရုံကြောညပ်ရောဂါကြောင့် ရှုန်ကုန်မြို့သို့ ဆေး
ကုသာအခါ သရက်တောကျောင်းတိုက် မြင်ကွန်း
ဆရာတော်ကျောင်းမှာ ထည်းခိုရပါသည်။ တစ်ခါသွား
လျှင် (၃)လ (၄) လကြောတာမျိုး၊ (၃)ခါ (၄) ခါမျိုးတည်း
ခဲ့ရှု ဆရာတော်၏ လျှော့ဒိန်းမှုကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
မြင်ဖူးရှု ဥပနိသာယုပစ္စဓယာ နှင့် ကိုယ်ညီပုံပေးရ
တာပါခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့ မိုးကုတ်ယောဂါများသည်
မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပနိသာယာ အတိုင်း တရား
နာ၊ တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်ထုတ်ဝေ
သာ စာအုပ်များ၏ မျက်နှာအဖုံး၌ ကျေးဇူးတော်ရှင်
မိုးကုတ်ဆရာတော်သူရားကြီး၏ ဥပနိသာယာ အတိုင်း
ဟုပုံနှိပ်ခဲ့ပါသည်။ ဥပနိသာယုပစ္စဓယာ ဟု ပဋိဘဏ်းပါ၌
တော်မြန်မာပြန်သည် (အားကြီးသာမို့ရာ)ပါခင်ဗျား။

- ၁။ ရှင်သာရိပုံတ္ထရာ တရားထူးရတာသည်
ရှင်အသေခို၏ ဥပနိသာယာ အားကြီးသာ
မို့ရာပါခင်ဗျား။
- ၂။ ရှင်အနှစ် တရားထူးရတာသည် ရှင်ပုံဏ္ဏ၏
ဥပနိသာယာ အားကြီးသာမို့ရာပါခင်ဗျား။

- ၃။ ရှင်ဆန္ဒ တရားထူးရတာသည် အောင်နှာ ၏
ဥပနိသုယေသားကြီးသောမို့ရာပါခင်ဗျား။
- ၄။ ရှင်ဓမ္မဂုဏ်လာန် တရားထူးရတာသည်
ရှင်သာရိပုံဌာရာ ၏ ဥပနိသုယေသားကြီးသော
မို့ရာပါခင်ဗျား။
- ဤတွင် ဥပနိသုယေပစ္စည်း ဖြီးပါဖြီး

◆◆◆◆◆◆◆

၁၀။ ပုဂ္ဂဇာတာပစ္စယော

(ရွှေဖြစ်ပစ္စည်း)

ပုဂ္ဂဇာတာပစ္စယော၊ ရွှေ့ဖြစ်နှင့်၍ ကျေးဇူးပြု
တတ်သောတရား။

◆◆◆◆◆◆◆

၁၁။ ပစ္စာဇာတာပစ္စယော

(ဓနာက်ဖြစ်ပစ္စည်း)

ပစ္စာဇာတာပစ္စယော၊ နောက်မှုဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု
တတ်သောတရား။

ပုံစံရောတာ ပစ္စာပြုသော နှင့် ပဆ္စာအေတာပစ္စာပြုသော

(J) ပစ္စာည်းတွဲရေးမှုသာ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်မှာပါ။

ပုံစံရောတာပစ္စာပြုသော

ရွှေအရင်ဖြစ်သောတရား။

ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဉာဏ်ရူပ် နှစ်မျိုးပေါင်းဆုံလို
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သီရိရ ဟုဆိုသော ဓမ္မဘင်္ဂ^(၃)
(၃)ပါးနှင့်အတူတက္ခ စိတ်ပါပေါင်းသော် နာမ်ခန္ဓာ(၄)
ပါး ဖြစ်ကြပါသည်။ စိတ်နှင့်ယူဉ်ဖော်ယူဉ်ဖက်ဖြစ်သော
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သီရိရ ဓမ္မဘင်္ဂ တရား(၃)ပါးက
နာမက္ခန္ဓာ(၄)ပါး ပါခင်ပျေား။

ကမ္မဇရူပ်နှင့် ဉာဏ်ရူပ်က ရွှေပက္ခန္ဓာပါခင်ပျေား။

ကမ္မဇရူပ် နှင့် ဉာဏ်ရူပ်(J)ခု ပေါင်းဆုံလို
ပ္န္နာ(၅)ပါး ဖြစ်ပါသည်။ မြင်ဆဲ၊ ကြားဆဲ၊ နံဆဲ၊ စားဆဲ၊
တွေထိဆဲ ပစ္စာပြုရမှာပေါ်သော ဓန္ဓာ(၅)ပါးသည်
ကုသိုလ်စိတ်လည်း မဖြစ်သေးပါ။ အကုသိုလ်စိတ်
လည်း မဖြစ်သေးပါခင်ပျေား။ ပါဌိုလို အဓိပ္ပါယ်မှာ
အများကတာ တစ်နည်း၊ ဝိပါက် ရှုပ်နာမ် တစ်နည်း
ပုံစံရောတာပစ္စာည်းဖြစ်ပါသည်။ ရွှေးဆရာတော်ကြီးများ
ဆိုရိုးစကားရှိပါသည်။ ဝိပါက်အမှန် ဒောအဖြန်
ဆိုသော အဓိပ္ပါယ်နားလည်ဖိုလိုပါသည်။

မြင်ဆဲခကာ ဝိပါက် ရှုပ်နာမ်သည် ကုသိုလ်
အကုသိုလ် မဖြစ်သေးပါခင်ပျား။ ပဋ္ဌာန်းပေါ်သော
မြင်စိတ်၊ ကြားစိတ်၊ နှစ်စိတ်၊ စားစိတ်၊ တွေထိစိတ်တို့
သည်ကုသိုလ်အကုသိုလ်မဖြစ်သေးပါ။ မနောမရောက်
သေးသောအချိန်မှာအဗျာကာတာတရားဟုခေါ်ပါသည်။
ယခုဖော်ပြပါတရားများသည် ပုံပော်တပစ္စပော်
ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပါက်အမှန်ဆိုသည်မှာ အာရုံခွဲရတိက်၍
ဦးစွာ ပထမပေါ်သော ရှုပ်နာမ်တရားပါခင်ပျား။

တစ်နည်းပြောရလျှင် ပုံပော်တပစ္စည်းပါ
ခင်ပျား။ ရှုံး စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မနောမှာပေါ်သော နောက်
စိတ်ပေါ်တာသည် အောဓိတ်ဖြစ်ပါသည်ခင်ပျား။ ရှုံး
စိတ်ချုပ်ပြီးမှ မနောမှာပေါ်သော နောက်စိတ်သည်
အောဓိတ် ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒါကြောင့် အောအပြန်ဟု
ပြောတာပါ။ အဲဒီအောဓိတ်ကို ပဏ္ဍာကာတာပစ္စပော်ဟု
ခေါ်ပါသည်ခင်ပျား။

ဝိပါက် အမှန် အောအပြန်ဆိုသော၊ ဆောင်ပုဒ်
ကို ပေါ်လွင်အောင် ရှင်းပြပါမည်။ မြင်ဆဲ ခကာ၊ ကြားဆဲ
ခကာ၊ နှစ်ဆဲခကာ၊ စားဆဲခကာတို့တွေ့င် အဗျာကာတရှုပ်နာမ်
ဖြစ်၍ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကဲ မမြောက်သေးသော

ရှေ့ဖြစ် ပုံချေမှာတပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့စိတ်က အကြောင်းပြု၍ မခနာမှာပေါ်သော နောက်စိတ်တွင် ပစ္စာမှာတပစ္စည်း အဖြစ်နှင့်ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်ဝေဖန်၍ ကုသိလ် အကုသိလ်ဖြစ်ရတာပါ။

ပစ္စာမှာရမှာ ပုံချေမှာတပစ္စပေါ်သော ဖြစ်ပုံကို ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် တင်ပြပြီး၍ ပဋိန်းပါ၌ဝတ္ထ်နှင့် တင်ပြပါသည်။

မက္ခာယတန် မက္ခာဝိယာက စာတူယာ တံသာမွှေယုံကာနှင့် မမွှောန် ပုံချေမှာတ ပစ္စာမှာ ပစ္စာပေါ်သော။

မျက်စီအကြည်နှင့် မြင်စီတ်ဟု ဆိုအပ်ခသာ တရား တို့သည်

တံသာမွှေယုံကာနှင့် မမွှောန် - စီတ် ဓဓတာသိက် (၃)ပါးနှင့် ယဉ်၍ ပုံချေမှာတပစ္စပေါ်သောဟု ရှေ့ဖြစ်ပစ္စည်း များဖြစ်ကြပါသည်။

အတိုချုံခြောရလျှင် -

မြင်စီတ်၊ ကြားစီတ်၊ နံစီတ်၊ စားစီတ်၊ တွေထိစီတ် တို့သည် ရှေ့ဖြစ်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြပါသည်။

မခနာမှာပေါ်သော စီတ် ကကောင်းတာသိတဲ့ စီတ်၊ မကောင်းတာသိတဲ့ စီတ်တို့ကို ပစ္စာမှာတပစ္စည်း

ဟူခေါ်ပါသည်ခင်ဗျား။ ဥပမာပြရလျှင် မော်တော်ကား
တစ်စင်းကို မြင်တော့ နှစ်သက်တယ်ဆိုပါစို့ -

မော်တော်ကားအဆင်းကိုမြင်တာက ရှုဖြစ်
ခိုင် ဖြစ် သောကြောင့်ပုံပေါ်မော်တာပစ္စည်းပါခင်ဗျား။

လျေပသော ကား၏ ခံစားမှု ဝေဒနာနှင့်ခိုင်က
နောက်ဖြစ် ဖွဲ့စည်းသည် မနော မှာ ပေါ်သောကြောင့်
ပဏ္ဍာဇာတာပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

ရှုံးခိုင်ချုပ်ပြီးမှုနောက်မှ ပေါ်သောစိတ်သည်
လောစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ပဋိသန်းတရားလိုဆိုလျှင်
ပဏ္ဍာဇာတာပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

မနောမှာပေါ်သောစိတ်ဖြစ်၍ ကောင်းတာ
လည်း သိတယ်။ မကောင်းတာလည်း သိတယ်။
ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ ခံစားတာက ဝေဒနာက္ခာနှင့်
ဓမ္မတသိက်တရားပါ။ ဝေဒနာ တစ်မျိုးတည်းနှင့် ခံစား
လိုမရပါဘူး။ ခိုင်နှင့်တွဲမှုသာလျှင် ခံစား၍ကောင်းတာ
သိတဲ့ မိတ်။ မကောင်းတာသိတဲ့ မိတ်ဟုသိပါသည်
ခင်ဗျား။

ခံစားတာက ဝေဒနာက္ခာနှင့် = ဓမ္မတသိက်တရားပါ
သိတာက ဓိညာဏာက္ခာနှင့် = ဓိတ်တရားပါ။
ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ ရွှေးချွှုံတာက

သခါရက္ခန္တသည် ဓဓဘသီက်တရားပါခင်ပျား။
ကောင်းတာနှင့် မကောင်းတာဟု မှတ်တာက
သညာက္ခန္တ၊ ဓဓဘသီက်တရားများသည် မဆုံးမှု
ပေါ်သော နောက်ဖြစ်ပစ္စည်းဖြစ်၍ ပစ္စာဇာတ
ပစ္စာယော ဟောတိပါခင်ပျား။

ပဋိခြေမှုပေါ်သော ရှုပ်နာမ်သည် ပုံဇရာဇာတ
ပစ္စာယော ဟောတိ ဖြစ်ပါသည်။

ပဋိခြေရက အကြောင်းပြု၍ မဆုံးမှုပေါ်သော
နာမ်ခန္တ(၄)ပါးသည် ပစ္စာဇာတပစ္စာယောဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် ပုံဇရာဇာတပစ္စည်း နှင့်

ပစ္စာဇာတပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

◆◆◆◆◆◆◆

၁၂။ အာဓသဝနပစ္စာယော

(အဖန်တလဲလဲ ထံအပ်သော)

အာဓသဝနပစ္စာယောအဖန်တလဲလဲ မိုးဝဲထံ
အပ်၍ ကျေးလူပြု တတ်သောတရား။

ပုံရီမာ ပုံရီမာ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
ကုသလာ ဓမ္မာ၊ ကုသီလ်တရားတို့သည်၊ ပစ္စီမာနံ

ပဏီမာန်၊ နောက် နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနဲ့
ခမ္မာန်၊ ကုသိုလ်တရားတို့အား၊ အာဓသဝန်ပစ္စယောနဲ့
အဖန်တလဲလဲ ထုံးအပ်သော အာဓသဝန်ပစ္စယာသတ္တိ
ဖြင့် ပစ္စယောဉ်ပကာရွက် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဟောတိ ဖြစ်၏။

ဥပမာ -

ယခင်တစ်နှစ်က အဝတ်ပေါ်ဆွတ်ထားသော
“နဲ့သာ” သည် နောက်တစ်နှစ်ကြာမှထပ်၍ ဤအဝတ်
ပေါ် “နဲ့သာ”ဆွတ်ခဲ့သော “နဲ့သာ” အား ပို၍ ကောင်း
သလိုပါပဲခင်ဗျား။

ကုသိုလ်ကဲအဟောင်းရှိသူသည် ယခုဘဝ ထပ်
ပြုသော ကုသိုလ်နှင့်ပေါင်းသော် အားကြီးပုံအကျိုးပေး
သန်ပုံ၊ ဓဓတာနာထက်သန်၍ ကုသိုလ်ကဲ အကျိုးပေး
ပထမဇော အဖြစ် ယခုဘဝအကျိုးပေးသန်ပါသည်။
အကုသိုလ်လုပ်လျှင် အကုသိုလ်ကဲဟောင်း၊
အာဓသဝန်သတ္တိနှင့် ယခုဘဝ အကျိုးပေးပုံ။

ဝိပဿနာတရားကို အစပထမအားထုတ်တာ
နဲ့ နောက်ထပ်၍ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်လျှင်
အာဓသဝန်ပစ္စယောနဲ့ ပစ္စယောသတ္တိဖြင့် ဖြစ်ပျက်
အမြင်သန်သည် ဟောတိဖြစ်၏။

ဓန္တာ၊ အာယာတန်၊ ပါတ်၊ သန္တာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊
ပဋိနှုန်းတရားတော်များကိုမိုးကုတ်ဆရာတော်သူရားကြီး
တို့လို့ ဆရာကောင်းထံမှ အဖန်တလဲလဲနာသောအခါ
တစ်ခါတရားနာတာနှင့်၊ နောက်တစ်ခါ တရားနာတာ
မတူသလို၊ နာပါများရင် ညာက်ရင့်လာပြီး အနဲ့ခဗာဓ
ညာက်တွေတိုးလာပြီး၊ ကိုလေသာဌြိမ်းသောဝိပဿနာ
တရားကို အားမထုတ်ပဲ မနေနိုင်လောက်သည့်အဆင့်
ထိ ရောက်တာသည် အာဓာဝန်ပစ္စပေါ်ဟုဆိုအပ်
သော အဖန်တလဲလဲ ထုံးအပ်သော သတ္တိပါ ခင်ဗျား။

နှုံးညုံပျော်ပျောင်းစွာပြောလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးသည် အဖန်တလဲလဲ ထုံးအပ်သော ည်းသွား
ပြောသော အလေ့အကျင့်ကောင်းသည် အာဓာဝန်
ပစ္စပေါ်သတ္တိပါ ခင်ဗျား။

ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
သည် အဖန်တလဲလဲ ထုံးအပ်သော မာကျော်တင်းမာ
စွာ ပြောသော အလေ့အကျင့်ရှိသူသည် အာဓာဝန်
ပစ္စပေါ်သတ္တိပါခင်ဗျား။

ဘဝကံအကျိုးပေးသော “ရှုပ်”တရားကို ပြုပြင်
၍ မရပါခင်ဗျား။ ကာယက်၊ ဝစီက်၊ မဓနာက်တို့ကို
စိတ်ကောင်းဖြစ်အောင် ပြုပြင်လို့ရပါသည်။ ကြမ်းတမ်း

သော စိတ်ပိုင်ရှင် ဖို့သကဆိုသော လူကြမ်းကြီးသည်
ဘုရားတရားတော်နှင့်တွေလို မွန်မြတ်သော စိတ်ထား
ပိုင်ရှင်အင်္ဂလိမာလ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးဖြစ်၍၊
အရိယာဓိတ်ပြောင်းတာပါခင်ပျေား။

ဤတွင် အာဆသဝနပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁၃။ ကမ္မပစ္စပေါ်
(ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သတ္တိ)

ကမ္မပစ္စပေါ် ခန္ဓာရစေရန်မျိုးစေသဖွယ်
ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား။

ကုသလာ ကုသလံ ကမ္မ ဝိပါကာနဲ့ ဓန္တာနဲ့
ကင့်တ္ထာမ ရူပါနဲ့ ကမ္မပစ္စပေါ်န ပစ္စပေါ်။

ခေတာနာ သုမ္မယုတ္ထကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ တံသမ့္မာနာ
နဲ့ ရူပါနဲ့ ကမ္မ ပစ္စပေါ်န ပစ္စပေါ်။

ကုသလာ ကုသလံ । ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်
ဖြစ်သော ကမ္မ၊ နာ နှာက္ခာဏီက၊ ခေတာနာကံ သည်
ဝိပါကာနဲ့ အကျိုး ဝိပါက် ဖြစ်ကုန်သော ဓန္တာနဲ့
နာမက္ခာဓာ တို့အားလည်းကောင်း၊ ကင့်တ္ထာရူပါနဲ့
ကမ္မဇူးပိတိအားလည်းကောင်း၊ ကမ္မပစ္စပေါ်န၊ မျိုးစေ

သဘာဝကမ္မပစ္စယှ သတ္တိဖြင့် ပစ္စပေါ်သူများရှုကာ
ကျေးဇူးလွှဲပြုတတ်သည်။ ပဟာတိ ဖြစ်၏။

ကမ္မ ပြခြင်း၊ အမူး၊ အမူးသစ်။

ကုသိုလ်-အကုသိုလ် ကံ

ပစ္စယှ ခွဲချို့ဖြစ်ခြင်း၊ အခေတာက်အပုံအခြောင်း၊
အခြောင်းတရားကိုစွဲခြုံ အကျိုးတရား
ကို ဖြစ်ခေတာတ်သောပစ္စည်း။

ကမ္မပစ္စယှကို မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ဥပဒိသာယှ နှင့်ကျေးဇူးလွှဲပြုပါမည်။

မူားယဉ်းဒသာ

၁။ ကာယကံ = (၃) ပါး	} မကောင်းမူးခုံခရီက်
၂။ ဝစီကံ = (၄) ပါး	
၃။ မဇနာကံ = (၃) ပါး	

မှန်ကန်သာ

၁။ ကာယကံ = (၃) ပါး	} ကောင်းမူးခုံခရီက်
၂။ ဝစီကံ = (၄) ပါး	
၃။ မဇနာကံ = (၃) ပါး	

မှားယွင်းသော ကာယ္တစ္ဆိုက် ကမ္မ(၃)ပါး

၁။ ပါကာတိပါတ - သူအသက်သတ်ခြင်း။

၂။ အဓိန္ဒာဒါန - သူများပစ္စည်းခိုးခြင်း။

၃။ ကာမမသုမ္ပါန္တာရ - သူ၏ မယားခိုးခြင်း။

မှားယွင်းသော ဝစီ ခုစရိတ် ကမ္မ(၄)ပါး

၁။ မူသာ ပါစာ - လိမ်ပြောတာ။

၂။ ပီသုဏ ပါစာ - ကုန်းချောတာ။

၃။ ဖရှသာ ပါစာ - ဆဲပြောတာ။

၄။ သမ္မပ္ပလာပ ပါစာ - သိမ်ဖျင်းသောစကား။

မှားယွင်းသော မန္တာ ခုစရိတ် ကမ္မ(၃)ပါး

၁။ အတိန္ဒာ - သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို လိချင်ခြင်း။

၂။ ဖျာပါဓ - သူတစ်ပါးပျက်စီးစေလိုသောစိတ်။

၃။ မိဇ္ဇာဒီဒို - လွှဲမှားသော အယူကိုယူခြင်း။

မှန်ကန်သော (ကာယံကံ) (၃)ပါး

၁။ သူအသက်ကို မသတ်ခြင်း။

၂။ သူများပစ္စည်းမခိုးခြင်း။

၃။ သူ၏ မယား မလွန်ကျူးခြင်း။

မှန်ကန်သော (ဝမီကံ) (၄)ပါး

- ၁။ မူသားမပြောဘူး။
- ၂။ ကုန်းချော ရှိနိတိက် မပြောဘူး။
- ၃။ ဆဲရေးတိုင်းထွာမပြောဘူး။
- ၄။ အကုသိုလ်စကားမပြောဘူး။

မှန်ကန်သော (မနောက်) (၃)ပါး

- ၁။ သူတစ်ပါးပစ္စည်းဉာဏ်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ရှိခြင်း။
- ၂။ သူတစ်ပါးကောင်းစားစေလိုခြင်း။
- ၃။ သစ္စာတရားနာ၍ မှန်ကန်သော သမ္မာဒိဋ္ဌညာက် ရခြင်း။

ကံ (၄) မျိုး

- ၁။ အဖြူ ----- ကံ
- ၂။ အမဲ ----- ကံ
- ၃။ အဖြူအမဲရောတဲ့ ----- ကံ
- ၄။ အဖြူအမဲ မရောတဲ့----- ကံ

- ၁။ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ ----- က
- ၂။ အကုသိုလ်ပြုတဲ့ ----- က
- ၃။ အကုသိုလ်နှင့်ငွေရာ၍ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ --- က
- ၄။ သစ္စာသီပြီး တရားအားထုတ်နေချိန် ----- က

အဖြူအမဲရောတဲ့ပုံတင်ပြပါမည်။

၉၁၆

ဈေးရုတဲမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင် မဖြူ ဆိုင်နှင့် မည့်
ဆိုင်(၂) ဆိုင်ရှိသည် ဆိုကြပါစို့။ မည့်ဆိုင်ကဆီ၊
မြေပဲဆန်၊ ပုံစွန်ခြောက် ရောင်းပါသည်။ ဆီ(၁)ပိဿာ
လျှင် (၃)ကျပ်သား အလေးချိန်လျော့နည်း ပါသည်။
ဆီထဲမှာဝါစောင်းဆီတို့၊ မယ်ဇယ်ဆီတို့ ဖွဲ့နှုန်းဆီတို့ ရော၍
ရောင်း ပါသည်။ ဆိုင်းဘုတ်သေးသေးကလေးမှာ ပဲဆီ
စစ်စစ်နှင့်မှုများဆီစစ်စစ်ရောင်းသည်။ မြေပဲဆန်နှင့်ပုံစွန်
ခြောက်မှာလည်း (၁) ပိဿာလျှင် (၃)ကျပ်သားစီ
အလေးလျော့ပါသည်။ မည့်ဆိုင်သို့ ဈေးဝယ်လာ
သော မိတ်ဆွဲက “မည့် ထမင်းစားပြီးပြီးလား”ဟု
နှုတ်ဆက်ပါသည်။ မည့်က “ဉာဏ်ရသည်”ဟုပြော
သည်။ နောက်ဆက်၍ မည့်က ပြောသည်မှာ “ကျွန်မ
တို့ ဉာဏ်စောင့်တာကာ၊ အဖိတ်နေ့! ဉာဏ်နေ့ ဉာဏ်

ထွက်နှေ့မှာ အမြတစ်ပတ်လျှင် (၃)ရက် ဆက်တိုက်
ညပုသံစောင့်တာပါပဲရှင်။ ကုသ္ထီလ် တရားဆိုတာ ယူ
တတ်မှ ရပါတယ်ရှင်။ ထမင်းနှေ့တိုင်း စားပြီး ညပုသံ
မစောင့်လို့မဖြစ်သေးဖူး။ ဒါနှုန်း သီလမပါလျှင်သေခါ
မှသိမယ်။ ရေဘားနှင့် ဘိနပ်မပါလျှင် နွေးခါမှသိမယ်
လို့ ဆုံးမစကားအရှိသားပဲရှင်”။

“ကျွန်းမတို့ ဓမ္မတိဂုံးမှာ ရွှေ(၁ဝိ)သား၊
မဟာမြတ်မုန်မှာ ရွှေ(၁ဝိ)သား၊ ရိပ်သာမှာ အာဟာရ^၁
ငွေပဒေသာပင်၊ ဆွမ်းခံထိုင်ကိုယ်တော်က (၁၀)ပါး
နှစ်ဆွမ်းလောင်းတာပါပဲရှင်”တဲ့။

မညီပြောတဲ့အသံကို ထမင်းစားလျက်တန်းလန်း
မဖြူ၍ က အကုန်ကြားပါသည်။

မဖြူက နှမ်းဆီ၊ ပဲဆီစစ်စစ်၊ အလေးပြည့်ပြည့်
ရောင်းသည်။မြေပဲဆန် အလေးပြည့်ပြည့်ရောင်းသည်။
ပုဂ္ဂန်ခြောက်ရေမထိုးဘူး၊အလေးပြည့်ပြည့်ရောင်းသည်။
မဖြူက ညပုသံမစောင့်ပါ။ မူသားမပြောပါဘူး။ သူများ
လည်း ခနိုးခနဲ့ မပြောတတ်ဘူး။ သူများ စိတ်ဆင်းရဲ
အောင်လဲ မပြောတတ်ပါဘူး။ သူများနှစ်၍ ကိုယ့်ကိုယ်
ကို အထင်ကြီးအောင်လည်း မပြောတတ်ပါဘူး။ မစနာ
မှာလည်း အဘိန္ဒာ၊ ဖျာပါစ၊ ဏ္ဏသား၊ မဆ္စရိုယ်လည်း

မရှိပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူရှိသူသည် ကိုယ်နိုင်သော
ခါနပြုကြပါသည်။

မိဇ္ဇာအာနီဝ

ဈေးရောင်းသောပစ္စည်းသည် အလေးမပြည့်
ဘူး။ တောင်းခြင်မပြည့်၍ ပစ္စည်းစစ် စစ် မရောင်းဘဲနဲ့
ရောနော၍ ရောင်းချတာမျိုးကို အဖိန္ဒာခါန ခိုးပြစ်၊
ဖြစ်ပါသည်။ ဝစ်ကံဆိုးဆိုတာ သူများမခံသာအောင်
ခနိုးခနဲ့ ပြောတာမျိုး၊ သူတပါး မခံသာအောင်နှင့်ချွဲ
၍ပြောတာမျိုး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သူများကအထင်ကြီး
အောင် ပြောတာမျိုးကို မစနာဆိုး၍ ဝစ်ကံဆိုး ဟုပေါ်
ပါသည်။ ဝမ်းတွင်း အန္တာတ္ထမှာ အဘို့များ၊ ဖျာပါခ၊
က္ခသာ မစွဲခိုယ်ရှိသူသည် ကိုယ်ကျင့်သီလတရားမရှိ
ပါ။ ငွေချမ်းသာ၍ လျှောက် အဖြုံကံ။

ကာယ်ကံဆိုး၊ ဝစ်ကံဆိုး၊ မစနာကံဆိုးဆိုတာက အမဲကံ
ကံဖြူနှင့်ကံမ (၂)ခုပေါင်းတော့ အဖြုံအမဲရောတဲ့ကံကို
ပုံပေါ်စေလို၍ ပုံစံရေးပြရတာပါ ခင်ဗျား။ ကမ္မဏီ
အကြောင်းရင်းက တဏ္ဍာာဉ်ပါခါနဖြစ်ပါသည်။ ကမ္မဏီ
အကျိုးတရားက (၃၁)ဘုံခန္ဓာရသော ဝိပါကာဝင့်ကြီးပါ
ခင်ဗျား။ အဖြုံကံအကျိုးက သူဂတ္တခန္ဓာပါပဲပါ။ အမဲကံ
အကျိုးက ဒုဂုတ္တခန္ဓာပါပဲပါ။

အဖြူအမဲရောတဲ့ ကမ္မကတော့ ဘုရင်နှစ်းတော်
ထဲမှာ ရွှေဇလ်ကြီးနဲ့ စားရသော ဆင်ဖြူတော်ကြီးဟဲ
ကျေးဇူးတော်ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကယော
တော်မူပါသည်ခင်ဗျား။

ဤစွင် ကမ္မပုံခြည်း ပြီးပါပြီ။

၁၄။ ဝိပါကပစ္စပယော

(ဝိပါကဝင်အကျိုးတရား)

ဝိပါကါ ဓထာဓရာ ဓန္တာ အရှုပိဓနာ အညာ
မည် ဝိပါက ပစ္စယောန ပစ္စပယော

ဝိပါက ပစ္စည်းဟူသည်ကား

ဝိပါကအကျိုး ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော ဓထာဓရာ
လေးပါးကုန်သောအရှုပိဓနာ၊ အာမ်ဖြစ်ကုန်သော ဓန္တာ
ပဝတ္ထ် ပဋိသဓနဓန္တာတို့သည် အညာမည်-အချင်းချင်း။
ဝိပါကပစ္စပယောန၊ အကျိုးဝိပါက ပစ္စယသဏ္ဌီဖြင့်
ပစ္စပယော၊ ဉာပကာရဇေကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဟောတိ ဖြစ်၏။

(၃၁)ဘုံခန္တာရသော သတ္တဝါများသည် လက်ရှိ

အကျိုးပါပါကဝင့်ခန္ဓာကြီးနှင့်အတူ ကောင်းကျိုးဆိုပြစ် ရရှိသော အကျိုးတရားကြီးပါခင်ပျား၊ သွားနှင့် ကြည့် လျှင် ခုက္ခသစ္စာစစ်စစ်ကြီးပါခင်ပျား၊ ပိပါကဝင့် ဖြစ်ရ ခြင်းသည် ကမ္မပစ္စာပေါ်ကြောင့်ပါ၊ ကမ္မပစ္စာပေါ်သည် တဏ္ဍာညပါခါန်ကြောင့်ပါခင်ပျား၊ လက်ာ ဆောင်ပုံစံ ပြပါမည်။

“ကိုလေသာကြောင့် ကမ္မပြပြင် ပိပါကဝင့် မလွတ်နိုင်ပင်” ဟု စာဆိုပညာရှိက ရေးခဲ့ပါသည်။

ကိုလေသာတည်းဟူသော တဏ္ဍာ၊ ညပါခါန် ကြောင့် ကမ္မပစ္စာပေါ်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္မပစ္စာပေါ်ကြောင့် (၃၁)ဘုံမှာ ခန္ဓာပိပါကဝင့် ခုက္ခစက်ကြီး လည်နေရ ပါသည်။

ပိပါကပစ္စာပေါ်
ဂိပါက ဝင့်အကျိုးတရား(၈)ပါးမှာ
ပိညာကျော်၊ နာမ်ရှုပ်၊ သွေ့ယတနာ၊ ဖသာ၊ ဓာတ်နာ

အာတိ	ဇရာမရဣာ
ဥပပတ္တာဝ	

ဓန္တာ၊ နာမ်ရှုပ် ရှုကြောသော လူနတ်ပြဟာ အပါယ်(၄)ဘုံ သားတို့သည် (၃၁)ဘုံမှာ၊ အကျိုးတရား၊ ပိပါကဝင့် ခုက္ခသစ္စာနှင့် သံသရာ မှာ အကျိုးပေးချင်း မတူပုံကို

တင်ပြလိပါသည်။

ဥပမာ -

မြတ်စွာဘုရား တရားဟောသောအချိန်မှာ
တန်ခိုးကြီးသော နတ်ပြဟွာများကြံလာလျှင် တန်ခိုး
ငယ်သော နတ်ပြဟွာများက နောက်ဆုတ်၍ နေရာယူ
ရပါသည်။ အတိတ်က ကမ္မအမှုချင်း မတူတော့ ရရှိ
သော ဝိပါကဝင်ထဲမှာလည်း အကျိုးပေးကွာခြား
တာပေါ့ ခင်ဗျား။ ကုသိုလ်ကမ္မနှင့် အကုသိုလ်ကမ္မ^၁
အကြောင်းခံသောကြောင့် လူဘဝမှာလည်း လူဆင်းရဲ့
ငွေချမ်းသာသောလူ၊ လူပညာရှိ၊ လူပညာမဲ့၊ လူလေ၊
လူလွှင့် အသိညာက်နည်းသောလူ၊ လူယျင်းဖြစ်ရခြင်း
သည် ကိုယ်ပြုခဲ့သော ကမ္မပထအကြောင်းတရား
ကြောင့် အကျိုးဝိပါကတရားပါခင်ဗျား။ ခွေးဖြစ်
သော်လည်း ခွေးအကျိုးပေးချင်းမတူပုံက ကြံက်ဥာ
အမဲသား၊ နွားနှီးသောက်ရသော အယ်လ်ဖော်ရှင်း ခွေး၊
ထမင်းရည်ကို ဝအောင်မသောက်ရသော ခွေးပိန်းခွေး၊
ပဲစားတို့ ဖြစ်ရတာ အကျိုးပေးမတူသော ဝိပါကဝင်း
ခုကွာသွားကြီးပါခင်ဗျား။ အကျိုးပေးမတူပုံ အကျယ်သိ
လိုသော် ကျွန်တော်စီစဉ်ထုတ်ဝေသော ညာတာပရီညာ
ခုတိယစွဲအုပ်မှာ အပြည့်အစုပါရှိပါသည်။ (၃၁)ဘု

မှာ ကမ္မပစ္စယောင်ဝိပါကပစ္စယှဖြစ်ပုံ၊ ဝိပါကဝင်
 (၈)ဟီးမှာပါသော ဥပပတ္တီဘဝ ဆိုသည်မှာ လူဇာတိ၊
 နတ်ဇာတိ၊ ပြဟ္မာဇာတိ အပါယ်(၄)ဘုံဇာတိနှင့်အတူ
 ပါလာတာ၊ ကောင်းရွှေ့ချိုး၊ ဆိုးပြုစုနှင့်အတူရောနှောပါ
 လာတာက ဥပပတ္တီဘဝ ပါခင်ဗျား။ လူချင်းတူသော်
 လည်း၊ အကျိုးပေးမတူတာက ဥပပတ္တီဘဝပါ။
 နတ်ချင်းတူသော်လည်း အကျိုးပေးချင်းမတူတာက
 ဥပပတ္တီဘဝပါ။ ပြဟ္မာချင်းတူသော်လည်း အကျိုးပေး
 ချင်း မတူတာက ဥပပတ္တီဘဝပါခင်ဗျား။

ဤတွင် ဝိပါကပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁၅။ အာဟာရပစ္စဇယာ

(ရှုပ်အာဟာရ၊ နာမ်အာဟာရ)

ရှုပ်အာဟာရ

ကမ္မာနိုင် ကာဇရာ အာဟာရရာ လူမသာ
 ကာယသာ အာဟာရပစ္စဇယာနဲ့ ပစ္စဇယာ။

အရှုပ်နှင့် အာဟာရရာ သမ္မယုတ္တကာနဲ့
 ဓမ္မာနဲ့ တဲ့ သမ္မဇာနာနဲ့ ရှုပါနဲ့ အာဟာရပစ္စဇယာနဲ့
 ပစ္စဇယာ။

အာဟာရပစ္စည်းဟူသည်ကား

ကမ္မားကာမရာ၊ ရှုပ်ကိုခိုင်မှတောင့်တင်းစေ
ခြင်းလှ ဖိတာမင် ဟုဆိုအပ်သော အားဇာတ်၊ ပရို့အေး
ဟုဆိုအပ်သော အသားဇာတ်၊ မင်နရယ် ဟုဆိုအပ်
သော သတ္တုဇာတ် အစရှိသော အာဟာရဇာတ်တို့
သည်၊ ရွှေမသာ၊ ဤမန္တာကိုယ် ရှုပ်တရားကြီးကို၊
အာဟာရ၊ ပစ္စပယနှာ၊ ထောက်ပံ့ခိုင်ခုံစေခြင်းငှာ၊
အာဟာရပစ္စယာ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စပယာ ဉာဏ်ရောကာ
ကျေးလူးပြုတတ်သည် ဟောတူ ဖြစ်၏။
အမြို့ယ်မှာ –

ရွှေပကာယာရှုပ်ကြီးကို ကံ့ခိုတ်၊ ဉာဏ်အာဟာရ^၁
တို့က (၄)ခုက်ညီညီ ထောက်ထားရပါသည်။
နာမ်အာဟာရ

ပိမိမြတ်နိုးတွေယ်တာလှသော တိုက်၊ ကား၊
ပစ္စည်း ဉာဏ်၊ ရတနာနှင့် သားသမီး၊ မြေးမြစ်တို့အား
တစ်စိမ့်စိမ့်ကြည်းခါ ပိတ်ခသာမနာသာ ဖြစ်ဖြစ်နေတာ
သည် နာမ်အာဟာရပါ ခင်ဗျား။

ဤတွင် အာဟာရပစ္စည်း ပြီးပါဖြီ။

၁၆။ ရှုနှိမ်ယူပစ္စမယာ

(ရှုနှိမ် - ၅ ပါး)

၁။ ဓက္ခိဒြို့	(ဓက္ခိ ပသာဒရုပ်)
၂။ သောတိဒြို့	(သောတ ပသာဒရုပ်)
၃။ ယာနိဒြို့	(ယာန ပသာဒရုပ်)
၄။ နိဂုံဒြို့	(နိဂုံ ပသာဒရုပ်)
၅။ ကာယိဒြို့	(ကာယ ပသာဒရုပ်)

ရှုနှိမ်ယူ ပစ္စည်း ဟူသည်ကား

ဓက္ခိနှိမ်ယုံ၊ ဓက္ခိဒြို့ ပသာဒရုပ်၊ မျက်စီအကြည်သည်
 ဓက္ခိဝိညာဏာအတူယာအမြင်စိတ် ဓက္ခိဝိညာဏာအတ်
 အားလည်းကောင်း၊ တံသဖွဲ့ယူတွေကာနံ၊ ထို ဓက္ခိ
 ဝိညာဏာအတ်နှင့် ယဉ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာန္ဒာ
 ဓမေသိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း၊ ရှုနှိမ်ယူ
 ပစ္စမယာနာ၊ အစိုးရသော ရှုနှိမ်ယူပစ္စယူ သတ္တိဖြင့်၊
 ပစ္စယောဉ်ပကာရဲ့ကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
 ဟောတိ ဖြစ်၏။

အမိပ္ပါယ်မှာ -

မျက်စီအကြည်ကကျေးဇူးပြု၍မြင်စိတ်နှင့်
 အတူ ယဉ်ဖော်ယဉ်ဖက်ဖြစ်သော ဝေခနာ၊ သညာ

သခိုရ ဟု ဆိုသော ဓာတေသီက်တရားတို့သည်
တစ်နည်း အာမ်ဓား (၄)ပါးတို့သည် တည်ပြီမြှေ့စွဲ
အစိုးရခြင်းဖြစ်၏။ ပို၍ ရှင်းအောင်သိလို့သော်
ပုံချေမှုတာပစ္စပယာတွင် (၅)ခွဲ့ရ မှာ စီတု၊ ဓာတေသီက်
ဖြစ်ပုံကို ပုံနှင့်အတူပြထားပါသည်။

အားအကြည်ကကျေးဇူးပြု၍ ကြားစီတုနှင့်အတူ
ယဉ်ဖော်ယဉ်ဖက်ဖြစ်သောဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခိုရဟု
ဆိုသောဓာတေသီက်တရားတို့သည်တစ်နည်း အာမ်ဓား
(၄)ပါးတို့သည်တည်ပြီမြှေ့စွဲအစိုးရခြင်းဖြစ်၏။

နှာအကြည်ကကျေးဇူးပြု၍ နံစီတုနှင့်အတူ
ယဉ်ဖော်ယဉ်ဖက်ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခိုရဟု
ဆိုသောဓာတေသီက်တရားတို့သည်တစ်နည်း အာမ်ဓား
(၄)ပါးတို့သည်တည်ပြီမြှေ့စွဲအစိုးရခြင်းဖြစ်၏။

လျှောအကြည်ကကျေးဇူးပြု၍ အားစီတုနှင့်အတူ
ယဉ်ဖော်ယဉ်ဖက်ဖြစ်သောဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခိုရဟု
ဆိုသောဓာတေသီက်တရားတို့သည် တစ်နည်း အာမ်ဓား
(၄)ပါးတို့သည်တည်ပြီမြှေ့စွဲအစိုးရခြင်းဖြစ်၏။

ကာယပသာဓရှုပ်က ကျေးဇူးပြု၍ ကာယ
ဓိညာဏ်နှင့်အတူ ယဉ်ဖော်ယဉ်ဖက်ဖြစ်သောဝေဒနာ၊

သညာ၊ သခ္ပါရဟု ဆိုသော ဓာတေသီကိုတရားတို့သည်
တည်ဖြစ်စွာအစိုးရခြင်းဖြစ်၏။

ဤတွင် နှာဖြိုးပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁၈။ ဈာနပစ္စပယာ
(ဈာနအကို (၅)ပါး)

ဈာနပစ္စပယာ

ဈာနဂါနိ ဈာနသမ္မယူတွေကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ တံသမ္မတွေအား
ရှုံးရှုပါနဲ့ ဈာနပစ္စပယာနဲ့ ပစ္စပယာ။

ပါဌိအဓိပ္ပါယ်ပြန်

ဝိတက်၊ ဝိစာရှု၊ ပိတ္ထာ၊ ဝဝဇနာ၊ ဒက္ခာတာ
တည်းဟူသော ဈာနအကို(၅)ပါးတို့သည် ဈာနသမ္မ
ယူတွေကာနဲ့ ဈာနနှင့်ယူဉ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနှော၊ မိတ်၊
ဓာတေသီကိုတရားတို့အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္မတွေ
အာနဲ့ ထို ဈာနကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ရှုံးရှုပါနှော၊ မိတ္တာ
ရှုံး၊ ကမ္မာရှုံးတို့အား လည်းကောင်း၊ ဈာနပစ္စပယာနဲ့
ကပ်၍ ရှုံးတတ်သော ဈာနပစ္စယာလွှာဖြင့်၊ ပစ္စပယာ
ဥပကာရေကာတေသာကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတာဖြစ်၏။

မြန်မာစကားပြေ

၁။	ပိတက်	(ကြံးစည်ခြင်း)
၂။	ပိဓရ	(သုံးသပ်ခြင်း)
၃။	ပိတိ	(နှစ်သက်ခြင်း)
၄။	ဝေဇာ	(ခံစားခြင်း)
၅။	ကောဂ္ဂတာ	(ပြုမြေသက်စွာအာရုံပြုခြင်း)

ချွောန်ပစ္စယာ

- ကုသိုလ်စေတသိက်ဖြစ်ပုံ ဥပမာပြုပါမည်။
ဥပမာ အလူဗျာတစ်ခုလူဗျာမည်ဆိုပါလျှင် -
- ၁။ လူဗျာယ် ကိုစ္စ ကြံးစည်ရပါသည်။
ပိတက် ဖြစ်ပါသည်။
  - ၂။ ရှိအပ်သော လူဗျာယ်ပစ္စည်းများကို တော်
သင့်မှန်ကန်မှု ရှိမရှိ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရပါ
သည်။ ပိဓရ ဖြစ်ပါသည်။
  - ၃။ လူဗျာယ်ကိုစ္စကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သောအခါ
လိုလေသေးမရှိအောင်ပြည့်စုံနေလို့
နှစ်သက်မှု ရှိတာကို ပိတိ ဖြစ်ပါသည်။
  - ၄။ မနောမှာ ချမ်းသာစွာခံစားရတာကို
သောမန်သာ ဝေဇာဖြစ်ပါသည်။

၅။ လူဖွဲ့ယ်ပစ္စည်းများတို့ ကြည်၍ စိတ်
ချမ်းသာလွန်းလို့ ပြီမ်သက်စွာ သောမနာသာ
ဝေစာမာ ခံစားရတာ စကားတာဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ

- ၁။ \ပဋိန်းစာအုပ် ရေးလို့သော ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး
သည်ပဋိန်းဖတ်သောယောဂါများ သဘောပေါက်
နားလည်အောင် မည်ကဲ့သို့ ဥပမာပြ၍ စကားလုံး
ချောမော ပြေပြစ်စွာ ရေးနိုင်အောင် ကြံးစည်း
ရတာသည့် ပိတ်က် ပါခင်ပျေား။
- ၂။ ပါဋီသတ်ပုံနှင့် မြန်မာသတ်ပုံများမှာ ချွတ်ယွင်း၊
ချွတ်ချော်မှုမရှိအောင် သုံးသပ်ဆင်ခြင်တာကို
ပိစာရ ပါ ခင်ပျေား။
- ၃။ တရားစာရေးသောအခါ (၂၄)ပစ္စည်းတရားတော်
ကို ကြည်ညိုသဒ္ဓါနှင့် နှစ်သက်မြတ်စိုးပြီးရေးနောက်
ရတာကို ပိတ် ဖြစ်ပါသည်။
- ၄။ ပဋိန်းစာဖတ်သူယောဂါအား သဒ္ဓါတရားနှင့်
နားလည်အောင် ရေးဖြစ်တာက သောမနာသာ
ဝေစာမာ ဖြစ်ပါသည်။
- ၅။ ပဋိန်းတရားစာရေးနေသောအခါ မည်သည့်
အာရုံမှ နှလုံးမသွင်းဘဲ တရားဓမ္မအပေါ်မှာ

ညာက် သက်ရောက်ပြီး ပြီမိသက်စွာ တရားဓမ္မကို
အာရုံပြန်၍ ရေးနေသာအခါမှာ စကားတာ ဖြစ်
နေပါသည်။

ဤတွင် ဓာနပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁၈။ မဂ္ဂပစ္စပေါ်
(မဂ္ဂင်(၅)ပါး မဂ္ဂင်(၈)ပါး)

မဂ္ဂပစ္စပေါ်

မဂ္ဂရှိနိုင် မဂ္ဂသမ္မယူတွေကာာနံ ဓမ္မာနံ တံသမ္မာနာနှင့်
ရှုပါနံ မဂ္ဂပစ္စပေါ်နံ ပစ္စပေါ်။

မဂ္ဂပစ္စပေါ်တို့၊ မဂ္ဂပစ္စည်းဟူသည်ကား

မဂ္ဂရှိနိုင်၊ သဟိတ် ပြုရှိသော ပညာ၊ ဝိဘက်၊
သမ္မာဝိမာ၊ သမ္မာကမ္မာန္တာ၊ သမ္မာအာဇာဝ၊ ဝိရိယာ၊ သတိ၊
စကားတာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌဗုဏ် ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရား(၉)
ပါးတို့သည် မဂ္ဂသမ္မယူတွေကာာနံ၊ မဂ္ဂနှင့်ယျဉ်ကုန်သော
ဓမ္မာနွား၊ ဝိတ်အဓတ်သိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း၊
တံသမ္မာနာနံ၊ ထိုမဂ္ဂင်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရှုပါနွား၊
ဒိဋ္ဌဗုဏ်၊ ကမ္မာဒုပ်တို့အားလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂ
ပစ္စပေါ်နံ၊ ဘဝတစ်ခုမှ ဘဝတစ်ခုသို့ဆောင်ပို့ ထွက်

မြောက်ကြောင်းမရှိပစ္စယာသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စမယာ ဥပကာအရ
ကောာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မရှိပစ္စမယာ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ယောဂီတိနားလည်
သဘောပေါက်အောင် မိုးကုတ်ဆရာဝတ် ဘုရားကြီး
၏ ဌာနီသယနှင့် ယူဉ်၍ တင်ပြပါမည်။

ကိုလေသာကို မရှိက သတ်သောကြောင့်
ကိုလေစသ၊ မာဇာဇန်း၊ ဂုဏ်တိတိမရှိဟု မြှတ်စွာ
ဘုရား ဟောတော်မူပါသည်ခင်ပျား။

ဦးဟုတ်စိန် ရေးသားသော ပါဋ္ဌာနီဘင်္ဂ^၁
စာမျက်နှာ(၃၄၄)၊ စာကြောင်းရေး(၁၅) မရှိဟူသော
အဓိပ္ပါယ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှုးခြင်းအကြောင်း ဟု
ပါရှိပါသည်။

မရှိဟူသော အဓိပ္ပါယ်အရ မည်ကဲသို့ နိဗ္ဗာန်
ရှာမှုးရမည်ဆိတာ တင်ပြပါမည်ခင်ပျား။

ပွားများရသော မရှိသည် (၅)ပါးဖြစ်ပါသည်။
မရှိ၏(၅)ပါး၊ ရှုညာက်ထာရားကို ပွားများမှသာလျှင်
(၈)ပါးမရှိ၏ ပြည့်စုံပါမည်။ (၅)ပါးမရှိက၊ ဘာဝေတ္ထု
ကိုစွဲဖြစ်၍ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားများရပါသည်။ (၅)ပါး
မရှိသည် သူငွေးဖြစ်အောင် ငွေရှာသောသူနှင့် တူပါ
သည်။ ငွေများစွာ စုစုပေါင်းမိလို့ သူငွေးဖြစ်တာသည်

(၈)ပါးမရှင်ပြည့်စုတာနှင့် တူပါသည်။ မရှင်(၅)ပါး
ရှညာက်တရားကို နားလည်အောင် ပထမရေးသား
တင်ပြပါမည်ခင်ဗျား။

ရွှေဗွားသား ဘာဓဝတ္ထဗုဒ္ဓကိစ္စမှာ အမည်(၄)မျိုး
ရှိပါသည်။

၁။ ပုံဗ္ဗာက မဂ် = ရွှေးဦး မဂ်ညာက်

၂။ ဓလာကီ မဂ် = ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက်ကို မြင်သော
မဂ်ညာက်

၃။ ပဋိဂိုက မဂ် = ရှညာက်(၅)ပါး မဂ်

၄။ ဝိပသာနာမဂ် = အသူးထူးအပြားပြားမြင်သော
မဂ်

၁။ ပထမ ဆရာတောင်းရှာ၍ သွားတရားနာပါ။

၂။ ရုပ်နာမ်းအကြောင်းအကျိုး သိမှ ဒီစီကိစ္စာ စင်
ပါမည်။

၃။ အာရုံဗုဒ္ဓရ နှစ်ခုဆုံးမိလို့ ရုပ်နာမ်းအဖြစ်သိတာသည်
ဥဇ္ဈာဒ္ဒီစိုင်ပါသည်။

၄။ ရုပ်နာမ်း မမြှုတာသိတော့ သွေးတော်စိုင်ပါ
သည်။

မိန္ဒီ၊ ဝိမိကိုဖြာ၊ အသိနှင့်စင်မှသာ မဂ္ဂိုလ်(၅)ပါး၊
ရှေ့သာဏ်တရားနှင့် ပွားများပါခင်ပွား။

ရှုပွားရမှာက ပစ္စဖွံ့ဖြိုး ခုက္ခသစ္စာ ခန္ဓာက
ပြသော၊ မမြတဲ့ အနိစ္စ လက္ခဏာကို မဂ္ဂိုလ်(၅)ပါးနှင့်
ရှုပွားရမှာဖြစ်ပါသည်။

ရှုပွားနေသော မဂ္ဂိုလ်(၅)ပါးသည်။ ရှုပွားနေချိန်
မှာ လလာဘက်ခလသာ၊ ခေါ်သက်ခလသာ၊ မမာဟာ
က်ခလသာ ကိုသတ်တတ်သောကြောင့် ဂုဏ်တီတီ၊
မဇူးဟု မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကဟောပါသည်။

ရှုပွားခသာခလာကိုမဂ္ဂိုလ်(၅)ပါး

သမ္မာ ဒီဇိုင်
သမ္မာ သက်ပွဲ } ပညာမဂ္ဂိုလ်(၂)ပါး

သမ္မာ ဝါယမ
သမ္မာ သတီ } သမာဓိမဂ္ဂိုလ်(၃)ပါး
သမ္မာ သမာဓိ }

ဝိပဿနာရှုပွားသောအခါမှာ ပစ္စဖွံ့ဖြိုး ရှုပ်နာစိ
ခန္ဓာအပေါ်မှာ သမာဓိမဂ္ဂိုလ်(၃)ပါးက အဖြစ်ကိုမြင်၍
ပညာမဂ္ဂိုလ်(၂)ပါးကအပျက်ကိုမြင်တော့ ဝိပဿနာ

ညာ၏ ဖြစ်ပါသည်။

ဒီပဿနာရှုပွားပုံ အားလုံးစုံကို သိလိုလျှင်
ကျွန်တော် ရေးသားပြုစုသော ညာတာပရီညာ၊ ဖထမ
ထုတ်သောစာအုပ်နှင့် စုတိယထုတ်ဝေသော ညာတာ
ပရီညာခုတီယတ္ထူးမှာ အပြည့်အစုပါရှုပါသည်။

မဂ္ဂိုလ်(၅)ပါးရှုညာ၏တရားပွားများပါများလို့၊
ပြည့်စုံလာတာကတော့ ဧလာကုဋ္ဌရာမဂ္ဂိုလ်(၈)ပါး
ဖြစ်ပါသည်။

မဂ္ဂိုလ်(၈)ပါးပြည့်စုံသည် မပြည့်စုံသည်ကို သိလို
လျှင် ကျေးဇူးတော်ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားအြိုး
၁။၃။ ၁၉၆၂၂ နေ့ဟောသောတရား သောတာပန်အကို
(၇)ပါးစာအုပ် အမှတ်စဉ် (၁၂) စာမျက်နှာ (၄၇၅)မှာ
ကြည့်ရှုပါခင်ဗျား။

ဧလာကုဋ္ဌရာမဂ္ဂိုလ်(၈)ပါး

၁။	သမ္မာ ဒီဇို	}	ပညာမဂ္ဂိုလ် (၂)ပါး
၂။	သမ္မာ သက်ပွဲ		
၃။	သမ္မာ ဝါစာ	}	သီလမဂ္ဂိုလ် (၃)ပါး
၄။	သမ္မာ ကမ္မာနှီ		
၅။	သမ္မာ အာဇာဝ		

- ၆။ သမ္မာ ဝါယမ
၇။ သမ္မာ သတီ
၈။ သမ္မာ သမာဓိ } သမာဓိမရှင် (၃)ပါး

တရားနှင့်ပြည့်စုံသောပေါ်မှာ
သမ္မာဓိ၌

အရှုမှန်ပုံမှာ ရှုပ်နာမ်မွဲ သခါရတရားတွေ
အပေါ်တွင် သစ္စာတရားနာပြီးသော အသိသည် အနဲ့
အောက်လာက်နှင့်ပြည့်စုံ၍ ကိုယ့်စွဲကို ဖစ်ဖော်
နှလုံးသွင်း မှန်သောလာက်နှင့် ဖြစ်မှုပျက်မူ ရှုပွားသော
အခါ ရှုပ်သည် ပဋိဝဝဆောက် ဖြစ်ပါသည်။
ဤဘဝ ရှုပ် နာမ်စွဲကိုသည်အထိ တရားပေါ်မှာ
မှန်ကန်သော လာက်အမြင်ရှိ၍ သမ္မာဓိဖြစ်ပါသည်။
ရှုပ်နာမ် စွဲပါရိုနိဗ္ဗာန်မစ်သေး၍ နောက်ဘဝ၊ စွဲ
ကျွန်းခဲ့သော်သူကိုစွဲရရှု ထိုဘဝမှာပင် သစ္စာတရား
နှင့်သာ၊ ပျော်မွေ့၍ စွဲနှင့် သစ္စာလာက် မကွာသော
ကြောင့် စွဲဝန်ကျတ်တမ်းဝင်မှာပါခင်ဗျား။

သမ္မာသက္ကာ

မဇန်မှာကိန်းသော သမ္မာဓိဋ္ဌ မီးရထား
ခေါင်းတွဲကြီးက မီးရထားသံလမ်းပေါ်မှာ မှန်ကန့်စွာ
ရွှေဆောင် ကောင်းသောကြောင့် သမ္မာသက္ကာ
မှန်ကန့်စွာလိုက်၍ မိအ္မာသက္ကာပြုမဖြစ်တော့ပါခင်ဗျား။

မိအ္မာသက္ကာ ဆိုတာ သီလာ သမာဓိ ပညာနှင့်
ဆန့်ကျင်သော အကြံမျိုးကိုခေါ်ပါသည်။

သမ္မာဝါစာ

သမ္မာဓိဋ္ဌနှင့် သမ္မာသက္ကာပြု ပညာမဂ္ဂင်(၂)ပါးက
ဦးဆောင်သောကြောင့် မိအ္မာဝါစာဆိုသော မူသာ
ဝါစာ၊ ဖရွှေသဝါစာ၊ သမ္မပွဲလာပဝါစာ၊ ပိဿာဝါစာ၊
သူတစ်ပါး နစ်မှန်းစေသော စကားမျိုး၊ သူတစ်ပါး
စိတ်ဆင်းရဲစေသော စကားမျိုးမပြောတော့ပါဘူး
ခင်ဗျား။

သမ္မာကမ္မာန္တ

ပညာမဂ္ဂင်(၂)ပါးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
မိအ္မာကမ္မာန္တဟုဆိုသော ကာယကံ (၃)ပါး၊ ဝစီကံ(၄)ပါး၊
မဇန်ကံ(၅)ပါး မဖြစ်အောင် နေနိုင်သော စွမ်းအားရှိ
တာမျိုးကို ဆိုလိုပါသည်ခင်ဗျား။

သမ္မာအောင်

ပညာမရှင်(၂)ပါးဦးစီးသော သမ္မာအောင်ဖြစ်
သောကြောင့်၊ သီလမပျက်သော အသက်မွေးမှု ဖြစ်ပါ
သည်။

သမ္မာဝါယမ

မှန်ကန်သောဆောင်ရွက်မှုကို နှီးစိတ်မှစ၍
အိပ်စိတ်အထိ၊ အသက်ရှင်သ၍ ကာလပတ်လုံး လုခြား
စွာမှန်ကန်သော ဆောင်ရွက်မှုမျိုးနှင့် ပြည့်စုံနေပါ
သည်။

သမ္မာသတိ

ခန္ဓာဖြစ်စဉ် ရုပ်နာမ်စမ္မာသခါရတရားပေါ်
မှာဖြစ်စေကာယာဝစီမဝနာမှာဖြစ်စေ အမြဲကောင်း
သောသတိနှင့် စောင့်ထိန်းစရာမလိုဘဲ မြှုသော သမ္မာ
သတိ ဖြစ်နေပါသည်။

သမ္မာသမာဓိ

မရှင်(၁)ပါးနှင့်အညီ တည်ကြည်သော ညာက်
ဦးစီးသောကြောင့် လောကီနှင့် လောကုတ္ထရာတရား
အပေါ်မှာ အမြဲမှန်ကန်တည်ကြည်မှုနှင့် ပြည့်စုံပါသည်

စင်ဗျား။

(၅)ပါးမဂ်နှင့်ပွားများလို့(၆)ပါးမဂ်ပြည့်စုံပါ
သည်။

၌တွင် မရှိပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁၉။ သမ္မယုတ္ထပစ္စပယာ

(အတူတက္ကယူဉ်ဖော်ယူဉ်ပက်)

သမ္မယုတ္ထပစ္စပယာ

စတ္တာဓရ၊ ဓမ္မ၊ အရှုပ်စနာ၊ အညာမည်၊ သမ္မယုတ္ထ
ပစ္စပယာနှင့် ပစ္စပယာ။

သမ္မယုတ္ထ ပစ္စပယာတိ၊ သမ္မယုတ္ထပစ္စည်း ဟူသည်
ကား၊ စတ္တာဓရ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရှုပ်စနာ၊ နာမ်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မ၊ ဝဝဒနက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊
သခြာရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏာက္ခန္ဓာတို့သည်၊ အညာမည်၊ အချင်း
ချင်း၊ သမ္မယုတ္ထပစ္စပယာနှင့်ယူဉ်ခြင်း၊ သမ္မယုတ္ထပစ္စပယာ
သတ္တိပြုနိုင်ပစ္စပယာ၊ သမ္မယုတ္ထပစ္စပယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
စောာတိ၊ ဖြစ်၏။

နာမ်ဓမ္မ(၄)ပါးသည် အတူတက္ကခဲ့မရဘဲ အပြန်
အလှန် ကျေးဇူးပြုနေပါသည်။

ညပမာ

ဆူးစူးခံရသည်ဆိုပါစိုး။ နာကျင်သော ခံစားမှုက
ဝဝဒနက္ခန္တနာနာတာကိုသိတာက စီတ် ဝိဉာဏက္ခန္တနာ
နာကျင်တာလို့မှတ်မိတာကာသညာက္ခန္တနာ၊ နာမှုကို
ကျတ်ကျတ်ဟု စုတ်သပ်ပြီး နာတဲ့နေရာကို လတ်နှင့်
နှုပ်နယ်ပေးတာက သခြာရက္ခန္တနာ။ ဝဝဒနာ၊ သညာ၊
သခြာရ၊ ဝိဉာဏ် ဟုဆိုအပ်သော အာမ်ဓန္တ(၄)ပါး
သည် ယုံဦးဖော်ယုံဦးဖက်အဖြစ်နှင့်အတူတက္ခဖြစ်၍။
အတူ တက္ခပျက်ရသော သခြာရ၊ အနိစ္စပါ ခင်ဗျား။

စတူမဓမ္မပမာကဲ့သို့ ပျားရည်၊ ထောပတ်နှုမ်းဆီ၊
တင့်လဲ စသော (၄)မျိုးပေါင်းစပ်ထားသော ဆေးကဲ့သို့
အညီအမျှ သမ္မတလုံး ပစ္စဝယာနာ၊ အတူယုံဦးတွဲသကဲ့သို့
ပါခင်ဗျား။

ဓန္တ(၅)ပါးသည် ရုပ်ကိုမြို့၍ အာမ်ဓန္တ(၄)ပါး ဟု
ဆိုအပ်သော- ဝဝဒနာ၊ သညာ၊ သခြာရ၊ ဝိဉာဏ်တို့။
သည် အတူတက္ခ သမ္မတလုံးလစ္စဝယာနာ၊ အတူယုံဦးတွဲ၍
ဖြစ်အတူ ပျက်အတူပါပဲခင်ဗျား။

ဤတွင် သမ္မတလုံးလစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂၁။ ဝိပ္ပယူတ္ထပန္ဒပယာ
 (အတူတက္ခဖြစ်သော်လည်း
 အချင်းချင်း မခြေရာယူက်ပုံ)

ဝိပ္ပယူတ္ထပန္ဒပယာ
 ရှုပီမနာ ဓမ္မာ အရှုပီနံ ဓမ္မာနံ၊ ဝိပ္ပယူတ္ထပန္ဒပယာနံ
 ပန္ဒပယာ။ အရှုပီမနာ ဓမ္မာ ရှုပီနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယူတ္ထ
 ပန္ဒပယာနံ၊ ပန္ဒပယာ။

၃၂

အရသာ (၆)ပါး
 ရှုပ် နှင့် နာမ်
 ရှုပ် က ရှုပ် အလုပ်,လုပ်၍
 နာမ် က နာမ် အလုပ်, လုပ်သည်။
 ရှုပ် က ဖောက်ပြန်တယ်။ ဝေအနာက ခံစားတယ်။
 ဆညာက မှတ်တယ်။ သာမီရက ပြပြင်တယ်။ ဝိညာဏ်
 ကသိတယ်။

ဝိပ္ပယူတ္ထပန္ဒပယာတိ၊ ဝိပ္ပယူတ္ထပန္ဒည်းဟူသည်
 ကား၊ ရှုပီမနာ၊ ရှုပ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ၊ ဝတ္ထာရှုပ်(၆)ပါး
 တို့ သည် အရှုပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ နောက်
 နောက်၌ဖြစ်သော ပန္ဒပဝါကာရ ပဋိသမင့် နာမက္ခာန္တာ

တို့အား ဝိဖူယူတ္ထာပစ္စဓယနမယျဉ်ခြင်း ဝိဖူယူတ္ထာ ပစ္စဓယ
သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စဓယော ဥပကာရဲကာာ ကော်လူး
ပြုတတ်သည် ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့၊ ကဲ့သို့သော ပါဋီမကျွမ်းကျင်၍
သဘောမပေါက်၊ ညာက်မရောက်သော ယောဂို
များအား တင်ပြလိုသည်မှာ မိုးကုတ်ယောဂိုများသိကြ
ပြီးဖြစ်သော အခံဓာတ်နှင့် အတိုက်ဓာတ် ပေါင်းဆုံး
သော ရှုပ်(၆)ပါးတို့သည် ဝေအနက္ခာနာ၊ သညာက္ခာနာ
သခါရက္ခာနာဝိညာဏာက္ခာနာတို့နှင့် အတူတက္ခာဖြစ်သော်
လည်း၊ အချင်းချင်းမရောယူက်ပုံမှာ - စန္ဒာမှာ ပေါ်
သော ဝေအနာအလုပ်က ခံစားတဲ့အလုပ်ပါခင်ပျား၊
ခံစားမှုကို သညာအလုပ်က မှတ်တဲ့ အလုပ်ပါခင်ပျား၊
သခါရအလုပ်ကပြုပြင်တဲ့အလုပ်၊ စေတာသီက်(၇)ပါး
ဖြစ်မှုကို ဝိညာဏ်အလုပ်က သိတဲ့အလုပ်ပါခင်ပျား၊
နာမ်စန္ဒာ(၄)ပါးသည် အတူတက္ခာဖြစ်သော်လည်း၊
မရောယူက်ပုံ ဥပမာတစ်ခုတင်ပြပါမည်ခင်ပျား။

ကျွန်တော်က မကျွေးသားဇာတိဖြစ်တော့ မကျွေးမှ
ထွေက်သော ဖန်ဓားသီးနှင့် ဥပမာ စံဆောင်ရသော် -

ပုံစွန်ခြောက်၊ ငရုပ်သီးနှင့် ငါးပိရော၍ ကြော်သော
ငါးပိခကြာ်ကို ဖန်ဓားသီးနှင့်အတူ ရော၍စားကြည့်ပါ။

အရသာ(၆)ပါးမှာ ချို့၊ ပျဉ်း၊ ဖန်း၊ ငန်း၊ စပ်း၊ ခါးဟု
ရှိပါသည်။ ဖန်ခါးသီးအရသာမှာ ချို့သောအရသာ၊
ပျဉ်သောအရသာ၊ ဖန်သောအရသာ၊ ငါးပိကငန်သော
အရသာ၊ ငရှတ်က အပ်သောအရသာနှင့် ဖန်ခါးသီးက
ခါးသောအရသာတို့သည် ဖန်ခါးသီးနှင့် ငါးပိကြော်မှာ
အရသာ(၆)ပါးတစ်မျိုးစီ အရသာခံလျှင် ကိုယ်တွေ့
သိပါလိမ့်မည်။

ဤပဋိန်းစာဖတ်သော ယောဂိုသဘောမပေါက်
သေးလျှင် ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်ကြည့်ပါခင်ဗျား။

ခန္ဓာကိုယ်အကြည်ပသာဒမှာ ယားသည်ဟုဆိုပါစို့။
အယားဖျောက်သောအခါ ခန္ဓာကိုယ် စံစားမူ့က
ဝေစနှက္ခာနဲ့။

အယားဖျောက်သောအခါ ခန္ဓာကိုယ် သိမှုမှုစိတ်က
ဝိညာဏာက္ခာနဲ့။

အယားဖျောက်သောအခါဘယ်နေရာဟု မှတ်ဖို့
တော့ က သညာက္ခာနဲ့။

အယားဖျောက်မှုကို ပြုလုပ်တာ ကသခါရက္ခာနဲ့။
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် စံနှင့်ပြောရလျှင် စာရေး
တာထက် ပိုရှင်းအောင်ပြောနိုင်ပါသည်။
ကျွန်တော်ထုတ်ဝေသော စာဇူပ်တိုင်းတွင် မရှင်း

လင်းပါက ကျွန်တော်နေသာ အိမ်လိပ်စာဖြင့် လာ၍
မေးပါက ရွင်လန်းအားရွှော ဖြေဆိုပါမည်ခင်ဗျား။
ဖုန်းနှင့်မေးလည်းရပါသည်။

၅၁၁၏ ပို့ပွဲယူတ္ထပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂၁။ အထိပစ္စပယာ

(အမှန်ရှိပြီးကျေးဇူးပြုတဲ့တရား)

အမှန်ရှိသာ နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါး

အထိပစ္စပယာ။

စတ္တာရောခန္ဓာ အရှုပိစနာ အညမည် အထိပစ္စပယာနှင့် ပစ္စပယာ။

အမိပို့ပြု

၁၀၁နား၊ သညာ၊ သံရဲ့၊ ပိဿာ၏၊ ဟူသာ
နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါးတို့သည် အထိပစ္စပယာအမှန်အရှုံး
သဘောနှင့် အပြန်အလှန် ခန္ဓာတ်ခုံမှုခန္ဓာတ်ခုံသို့
ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

စတ္တာရော မဟာဘုံတာ အညမည် အထိပစ္စပယာနှင့် ပစ္စပယာ။

အခိုပြီယ်ပြန်

ဖထဝါ၊ တေဇော၊ ဇောပေါ့၊ ဝါယောဟု ဆိုအပ်
သောခါတ်ကြီးလေးပါးတို့သည် အထူးပစ္စဝယာ အမှန်
အရှိသဘောနှင့် အပြန်အလှန် စာတ်တစ်ခုမှ စာတ်
တစ်ခု သို့၊ ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

အလဲအိုက္ခာမဏေ နာမရှုပံ့ အညာမည် အထူးပစ္စဝယာ
ပစ္စဝယာ။

အခိုပြီယ်ပြန်

ပဋိသဓနဓာတ် နာမရှုပံ့ ပဋိသဓနဓာမ်ဓန္ဂ(၄)ပါး၊
ဟဒယဝဆ္ဗာ ရုပ်တို့သည် အထူးပစ္စဝယာအမှန်အရှိ
သဘောနှင့် အပြန်အလှန် ဓန္ဂတစ်ခုမှဓန္ဂတစ်ခုသို့。
ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

မိတ္တဓမ္မတသီကာ ဓမ္မာမိတ္တသမူတ္ထာန် ရုပါန် အထူး
ပစ္စဝယာ ပစ္စဝယာ။

မဟာဘူးတာ ဉာပါဒါရုပါန် အထူးပစ္စဝယာန်
ပစ္စဝယာ၊ ဓန္ဂ(၅)ပါးထဲမှ မိတ္တ၊ ဓမ္မတသီကာတရား
တို့သည် အထူးပစ္စဝယာအမှန်ရှိသဘောနှင့် အပြန်
အလှန် စာတ်တစ်ခုမှ စာတ်တစ်ခုသို့ ကျေးဇူးပြုကြ

သောတရားဖြစ် ပါသည်။ မိတ်နှင့်ခဓတသီက်တို့သည်
ခွဲမရသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် အထူးပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂၂။ နတ္ထိပစ္စပယာ

(မရှိပြီးစနာက်ခကျးလူးပြုတဲ့တရား)

ပဋိတိညာက်ချုပ်ပြီးမှ မနောဝိညာက်
ခကျးလူးပြုပဲ့

နတ္ထိပစ္စပယာ။

သမနိဇရု နိဂုခါ မိတ္တာခဓတသီကာ ဓမ္မာ ပဋိပစ္စာနံ
မိတ္တာခဓတသီကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စပယာနံ ပစ္စပယာ။

အမိပိုပိုပြန်

သမနိဇရု နိဂုခါ၊ ကောင်းစွာချုပ်ပြီးသော၊ မိတ်၊
ခဓတသီက်တရားတို့သည်ပဋိပစ္စာနံ၊ နောက်တစ်ဖန်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ မိတ်၊ ခဓတသီက်တရားတို့အား၊
နတ္ထိပစ္စပယာ၊ မရှိပြီးတစ်ဖန်ဖြစ်စေရန် ကျေးလူးပြုပါ
သည်။

နတ္ထိပစ္စဓယာအမိပါယ်မှာ

မရှိခြင်း၏နောက်မှာ ဖြစ်စေရန် ကျေးလွှားပြုခြင်း
သည် နတ္ထိပစ္စည်းဟု ခေါ်ဝါပါသည်။

မြင်စိတ်သည် အတ္ထိပစ္စည်း၊ အမှုနှစ်တဲ့တရား၊ နတ္ထိ
သဘောနှင့်ယျက်သော်လည်း နောက်စိတ်တစ်ခုပေါ်ခွင့်
ပြုတာကို နတ္ထိပစ္စည်းဟု ခေါ်ပါသည်။

ပုပ္ပာ

မြင်စိတ်ပေါ်သည်ဟု ဆိုပါစိုး။ ထိမြင်စိတ်သည်
အတ္ထိအရှိတရားပါ။ အတ္ထိပစ္စဓယာ၊ အမိပါယ်သည်
မြင်စိတ်အရှိမှ အပျက်တရားကို ကျေးလွှာပြုပါသည်။

မြင်စိတ်ပျက်သည်ဟု ဆိုပါစိုး။ ထိမြင်စိတ်အပျက်
သည် နတ္ထိ မရှိတရားပါ။ နတ္ထိပစ္စဓယာ၊ အမိပါယ်မှာ
မြင်စိတ်မရှိရာမှ နောက်အဖြစ်တရားကို ကျေးလွှာပြုပါ
သည်။ မရှိသည့်နောက်တစ်ဖန် အဖြစ်တရားသည်
ကုသိုလ်ကို အာရုံပြုလျှင် ကုသိုလ် ဖြစ်ပါသည်။
အကုသိုလ်ကို အာရုံပြုလျှင် အကုသိုလ် ဖြစ်ပါသည်။

နတ္ထိပစ္စဓယာသည် မရှိခြင်း၏နောက် ပေါ်မည့်
တရားအားဖြစ်စေရန် ကျေးလွှာပြုခြင်းသည် နတ္ထိပစ္စည်း
မည်၏။ ထို့ကြောင့် ချုပ်ဖျောက်လေပြီးသော ရွှေစိတ်၊
ခေတာသီက်ဟူသော နာမ်တရားတို့သည်၊ မရှိတော့ခြင်း

ဖြင့် နောက် စီတ်၊ စေတာသိက်မှာမ်းတရား အသမ်တိ
အား ဖြစ်စေရန် နတ္ထိပစ္စယသူ့ဖြင့် ကျေးဇူးပြု သည်။
တစ်နည်း ဖြစ်ခွင့်ပေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။
(ပိုရှင်းအောင်တင်ပြလိုပါသည်)

အတ္ထိပစ္စယယာသည်

ပစ္စပြန်၍ ထင်ရှားဆဲဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သော
တရားဖြစ်ပါသည်။

နတ္ထိပစ္စယယာသည်

မရှိသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရား ဖြစ်ပါ
သည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး
သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အတ္ထိပစ္စယယာက ဆရာတော်
ဘုရားဟောသောတရားများနာကြား၍ တရားထူးရ
ကြပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသက်တော် ထင်ရှား
ရှိစဉ်က ဟောကြားသော တရားတော်များကို တိပ်ခွဲ
သို့. ကူးထားခဲ့လို ခန္ဓာဝန်ချပြီးနောက် နတ္ထိပစ္စယယာ
နှင့် ယခုထိတိုင် ရဟန်ဘာ အရှင်မြတ်များပွင့်ထွန်း၍
မိုးကုတ်ရိပ်သာများသည် မြို့နယ်တိုင်းမှာ ပွင့်ထွန်း
ကြပါသည်။ (ပဋိသန်းလို နတ္ထိပစ္စယယာပါစင်အူး။)

ပွင့်ထွန်းပြီးရဟန္တာအရှင်မြတ်များမှာ-

❖ မြိုင်မြို့နယ်၊ ဦးတောဆရာတော်။

❖ မြန်အောင်ဆရာတော်။

❖ တံတားဦးမြို့နယ် မြှုပူဆရာတော်။

အထင်အရှားပွင့်ထွန်းတော်မှာခဲ့ကြသော ရဟန္တာ
အရှင်မြတ်များသည် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဗုပ္ဓါသယပစ္စည်းနှင့်
တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အနဲ့ဝါယာကြောက် ရကြပါ
သည်။ ပဋိဓာတော်ကို ထက်သန့်စွာ ကျွင့်ကြုံအားထုတ်
သောကြောင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်အဖြစ် အကျိုးကြီး
ကြပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှား
ရှိစဉ်က အထွေပစ္စဓယာ၊ ဆရာတော်ဘုရားမရှိသည်
နောက်မှာ အသံသွင်းတရားတော်မှ တဆင့် ကျေးဇူးပြု
ခံရတာသည် နှထွေပစ္စဓယာပါခင်ဗျား။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှား
ရှိစဉ်က၊ ရှုပ်နာမ်ဓမ္မသီရတရား၊ တစ်နည်း စီတ်,
ဓမ္မသီက်တရားတို့သည်အထွေပစ္စည်းဆရာတော်ကြီး
၏ စွဲဗုံရှိသော စီတ်၊ ဓမ္မသီက်၏ အနိစ္စကို
ဆရာတော်ဘုရားကြီးကရှုသောအခါ ရဟန္တာဖြစ်သည်

အထိ၊ ဉာဏ်ရောက်သောကြောင့် ဆရာတော်ဘုရား
ဓမ္မဘဝန်ချသောအခါ အမကနိဗ္ဗာန်စံဝင်တာသည်
နှစိုပစ္စပယာပါခင်ပျေား။

ဤတွင် နှစိုပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂၃။ ဝိဂတပစ္စပယာ
(ဝိဂတသည် ကင်းတယ်ချုပ်တယ်လို
အခြေဖြါယ်ရတယ်)

ဝိဂတပစ္စပယာ။

သမန္ဒိရဲ ဝိဂတာ ဒီတ္ထာမေတသီကာ ဓမ္မာ ပဋိပန္တာ
နဲ့ ဒီတ္ထာမေတသီကာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ဝိဂတ ပစ္စပယာနဲ့
ပစ္စပယာ။

သမန္ဒိရဲ ဝိဂတာ၊ ကောင်းစွာ ကင်းချုပ်ပြီးသော
စီတ်၊ မေတသီက်ဖြစ်ကုန်သော ရုဟန္တာအရှင်သူမြတ်
တို့၏ စုတိကြသော နာမ်တရားတို့သည်၊ ပဋိပန္တာနဲ့
နောက်ဆက်တဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ စီတ်၊ မေတသီက်
တရားတို့သည်၊ ရုဟန္တာတို့၏ စုတိစီတ်နှင့်တကွာ၊ နာမ်
ဓမ္မာတို့သည်၊ ဝိဂတပစ္စပယာနဲ့ကင်းချုပ်သည်၏

အဖြစ်ဝါကတပစ္စယသလိုဖြင့်၊ ပစ္စယောဉ်ပကာရွှေကာ၊
ကျေးဇူးပြုသည်၊ မဟာတိ ဖြစ်ပါ၏။

မြန်မာလိုပြန်လျှင်

ရဟန္တအရှင်သူမြတ်များ ဓါတီကြယ်၏ နောက်
တစ်ဖန် ရုပ်နာမ်စွဲ၊ စီတ်၊ မေတာသိက်တရားတို့သည်
ဝါကတာ ပစ္စယော ကင်းချုပ်ကြတော်မူပါ၏။

ဝါကတာအမိပ္ပါယ်သည် ရုပ်နာမ်စွဲ ကင်းချုပ်သည်။
ပစ္စယော ကျေးဇူးပြုတတ်သော အမိပ္ပါယ်ဖြစ်ပါသည်။
စွဲချုပ်ပြီမ်း၊ ရုပ်သိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပစ္စယော
ကျေးဇူးပြုပါသည်။ တစ်နည်း အနုပါစီဆေသ နိဗ္ဗာန်
သို့၊ ပစ္စယော ကျေးဇူးပြုပါသည်။ တစ်နည်း အသိတာ
နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပစ္စယော ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ဤတွင် ဝါကတာပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၂၄။ အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာ
(မက်းလို ရှုပ်နာမ်ထပ်၍ ပေါ်သည်)

အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာ။

စတ္တာဇရာ စန္တာအရှုပ်ဇနာ အညမညံ့ အဝိဂတ္ထ
ပန္ဒပယာ ပန္ဒပယာ။ စတ္တာဇရာ မဟာဘူးတာ
အညမညံ့ အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာ ပန္ဒပယာ။

ရှုပ်နာမ်တို့သည် ချုပ်ပျောက်ရမည့်အမျိုးဖြစ်၍
ချုပ်ပျောက်သည်။

ချုပ်ပျောက်တာသီလို သသာဓမ္မိုင်ပါသည်။
နောက် ရှုပ်နာမ်အစားထိုးပေါ်မှန်းသီလို ဉာဏ္ဍာဓိ
စင်ပါသည်။ အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာသည် မက်းလို
အစားထိုး ရှုပ်နာမ်ပေါ်ပါသည်။

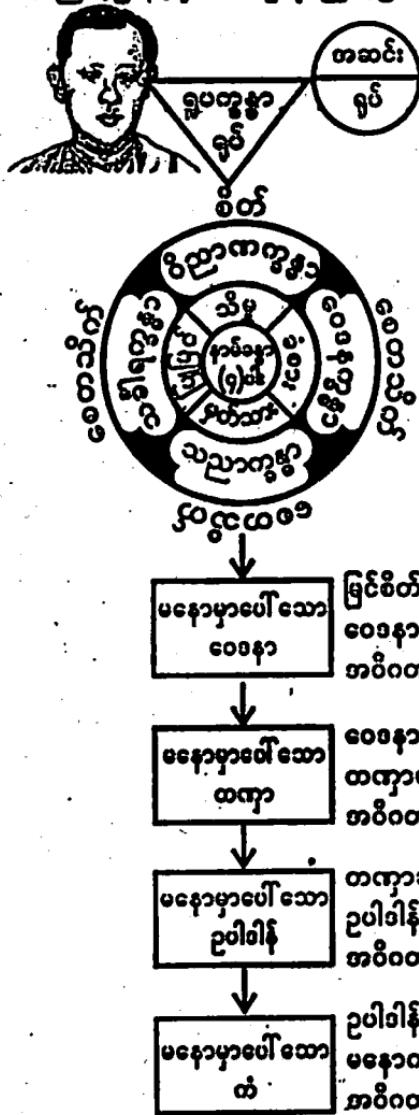
အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာသည်ကား

စတ္တာဇရာ လေးပါးကုန်သော အရှုပ်ဇနာနာမ်တရား
ဖြစ်တုန်သော ဝေအနာကွဲနွားသညာကွဲနွားသံဌာရကွဲနွား
ဓိညာဏာကွဲနွားတို့သည်။ အညမညံ့ အချင်းချင်း
အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာ ပန္ဒပယာ မက်းသောအဖြစ်ထင်ရှားရှိ
နေခြင်း၊ အဝိဂတ္ထပန္ဒပယာ ပန္ဒယသွေးဖြင့်၊ ပန္ဒပယာ ဉာပကာရ
ကာာ ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဓဟာတိဖြစ်၏။

ပျက်စီနှင့်အဆင်းတိုက်၍ မပဲ၏သော

မြင်၊ ဓရွာဝါးပါး

တံ့ဇူးမြှင့်ပြု၏တိုရို ဥထံဇူးမြှင့်ပြု၏တိုရို

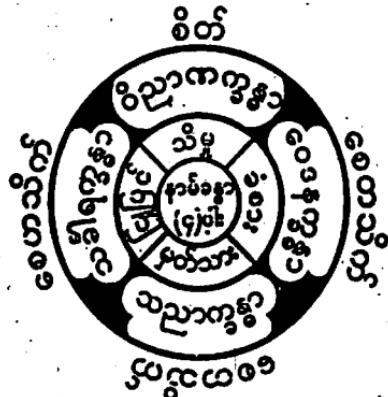
စက္ခန္တ ပဋိစ္စ ရှုပေစည်ဖွဲ့တိ စက္ခ ဝိညာဏ်၊ တိရှိနှင့်
သရိတိပဓမသာ ဖသာ ပစ္စယာစဝစနာ၊ စဝစနာ
ပစ္စယာ တဏ္ဍာ၊ တဏ္ဍာ ပစ္စယာ ဉာပါဒိန်၊ ဉာပါဒိန်
ပစ္စယာ ကုမ္ပဏီ၊ ဘဝံပစ္စဖြန့် ဖြစ်နေသောစန္ဒဖြစ်ပါ
သည်။ မြင်စိတ်ချုပ်၍ မဇနာမှာ ပေါ်သော စဝစနာ
သည် အပိုကာပစ္စယာဖြစ်ပါသည်။ စဝစနာ ချုပ်၍
မဇနာမှာပေါ်သော တဏ္ဍာသည်၊ အပိုကာပစ္စယာ
ဖြစ်ပါသည်။ တဏ္ဍာချုပ်၍ မဇနာမှာပေါ်သော ဉာပါဒိန်
သည် အပိုကာပစ္စယာဖြစ်ပါသည်။ ဉာပါဒိန်ချုပ်၍
မဇနာမှာပေါ်သော ကမ္မာသည် အပိုကာပစ္စယာ
ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် အပိုကာပစ္စည်း ပြီးပါပြီ။

၁။ မျက်စီနှင့်အဆင်းတိုက်၍ပေါ်သာ
မြင်,ခန္ဓာဝါးပါး

ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရှပ် ဥတုကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရှပ်

သနပြုလုပ်တာရား(၃)ပါး

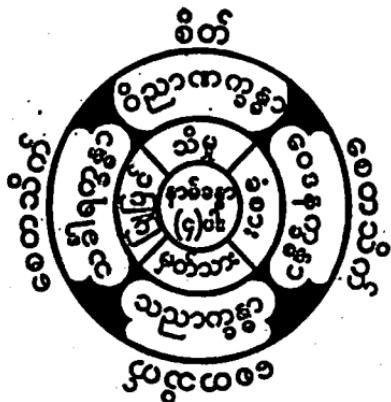
- I။ ရူပါယတန်း မက္ခာဝိညာဏာရာတူယာ တံ
သဖြတ်တဲ့ကာနဲ့ မွောန်း အောရမြှေဏာပစ္စပေါ်
ပစ္စပောာ။
- II။ မက္ခာယတန်း မက္ခာဝိညာဏာရာတူယာ တံ
သဖြတ်တဲ့ကာနဲ့ မွောန်း နိသာယာပစ္စပေါ်
ပစ္စပောာ။

- ၃။ ဓက္ခာယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် ပုဂ္ဂရေဇာတပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။
- ၄။ ရူပါယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် ပုဂ္ဂရေဇာတပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။
- ၅။ ဓက္ခာယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် အထူးပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။
- ၆။ ရူပါယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် အထူးပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။
- ၇။ ဓက္ခာယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် အပိုဂတပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။
- ၈။ ရူပါယတန် ဓက္ခာဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ့်ယူတ္ထကာနှင့် ဓမ္မာန် အပိုဂတပစွဲပေါ်
ပစွဲပေါ်။

အားဖို့အသံတိုက်ချုပေါ်သာ

ကြား၊ ခန္ဓာလီးပါး

တံကြားဖြစ်တဲ့ရှပ် ဥထုကြားဖြစ်တဲ့ရှပ်

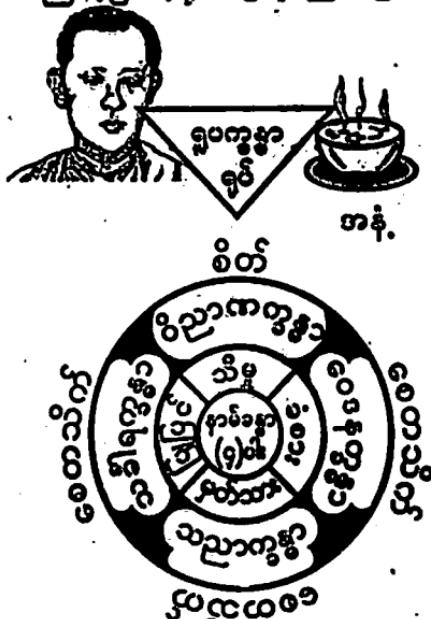
သိမ်တာပရမထူတရား(၃)ပါး

- ၁။ သခ္စာယတန် သောတဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာန် အာရမ္မဏာပစ္စပယာန်
ပစ္စပယာ။
- ၂။ သသာတာယတန် သောတဝိညာဏာဓာတုယာ
တံ သမ္မယုတ္တကာနှင့် ဓမ္မာန် နိသာယပစ္စပယာန်
ပစ္စပယာ။

- ၃။ သောတာယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ
တံ သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့်
ပုဂ္ဂရဇာတပစ္စဓယန ပစ္စပေါ်။
- ၄။ သွေ့ဒီယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ တံ
သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့် ပုဂ္ဂရဇာတပစ္စဓယန
ပစ္စပေါ်။
- ၅။ သောတာယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ
တံ သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့် အထွေးပစ္စဓယန
ပစ္စပေါ်။
- ၆။ သွေ့ဒီယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ' တံ
သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့် အထွေးပစ္စဓယန
ပစ္စပေါ်။
- ၇။ သောတာယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ
တံ သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့် အပိုဂတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။
- ၈။ သွေ့ဒီယတန် သောတဝိညာဏာဓာယာ တံ
သမ္မာ ယူတွေ ကာနိုင် မြို့နှင့် အပိုဂတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

နှာခမြင်းနှင့်ဘန့်တိက်၍ ပေါ်ခသာ
နံ၊ ဓရာဝါးပါး

ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရှပ် ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရှပ်

သခိုတပရမထာရား(၃)ပါး

၁။ ဂန္ဓာယတနံ ပျာနိပိညာဏာရေတူယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာန့် ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏာပစ္စပေါ့
ပစ္စပောာ။

၂။ ပျာနာယတနံ ပျာနိပိညာဏာရေတူယာ တံ
သမ္မယုတ္တကာန့် ဓမ္မာနံ နိသာယပစ္စပေါ့
ပစ္စပောာ။

၃။ ယောနာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် ပုဂ္ဂရာတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

၄။ ဂန္ဓာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် ပုဂ္ဂရာတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

၅။ ယောနာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် အထိပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

၆။ ဂန္ဓာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် အထိပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

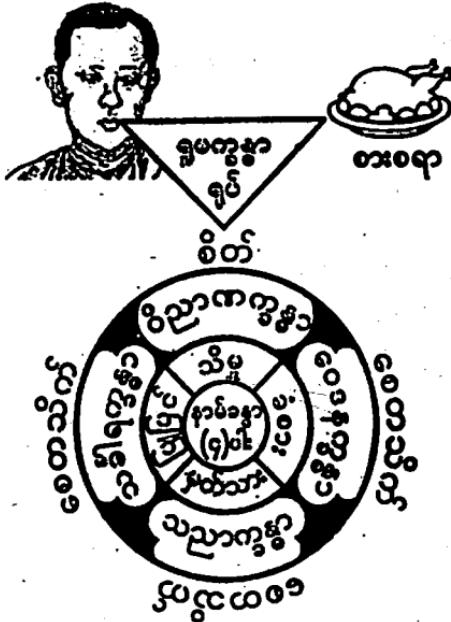
၇။ ယောနာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် အပိုဂတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

၈။ ဂန္ဓာယတန် ယောနဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မယူတ္ထကာနှင့် မွောန် အပိုဂတပစ္စပေါ်နှင့်
ပစ္စပေါ်။

လျှောနှင့်စားစရာတိက်၍ ပေါ်သော

အား, ဓမ္မာဂါးပါး

ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ် ဥထုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ်

သခိုတပရမထ္ထတရား(၃)မါး

၁။ ရသာယတန် ဇို့ဝိညာကတ္ထာယာ တံ
သမ္မယုတ္ထကာနိမ္မ ဓမ္မာန် အာရမ္မကပစ္စယေန
ပစ္စယောာ။

၂။ ဇို့ဝိယတန် ဇို့ဝိညာကတ္ထာယာ တံ
သမ္မယုတ္ထကာနိမ္မ ဓမ္မာန် နိသာယပစ္စယေန
ပစ္စယောာ။

၃။ ဒိဋ္ဌီယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် ပုဂ္ဂရဇာတပစ္စယေန
ပစ္စအယာ။

၄။ ရသာယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် ပုဂ္ဂရဇာတပစ္စယေန
ပစ္စအယာ။

၅။ ဒိဋ္ဌီယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် အထွေးပစ္စယေန
ပစ္စအယာ။

၆။ ရသာယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် အထွေးပစ္စယေန
ပစ္စယော။

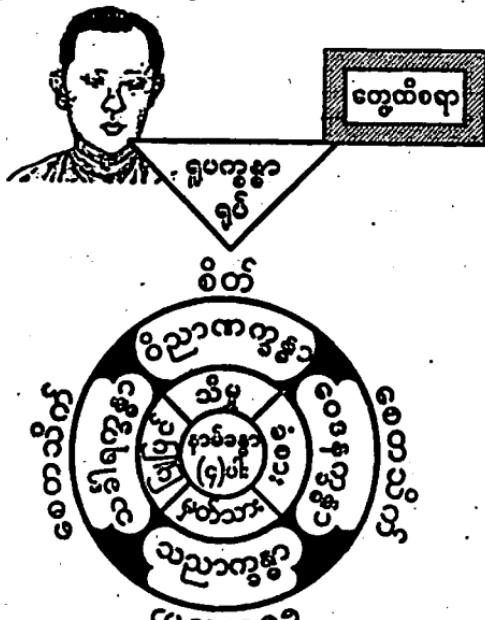
၇။ ဒိဋ္ဌီယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် အခိုကတပစ္စယေန
ပစ္စအယာ။

၈။ ရသာယတန် ဒိဋ္ဌီဝိညာဏာဓာတုယာ တံ
သမ္မာယူတွဲကာနိုင် ဓမ္မာန် အခိုကတပစ္စအယေန
ပစ္စအယာ။

ကိုယ်နှင့်ဓတ္ထ၊ ထိစရာတိက်ချိ ပေါ်သာ

ထိ၊ ခန္ဓာလီးပါး

ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ် ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ်

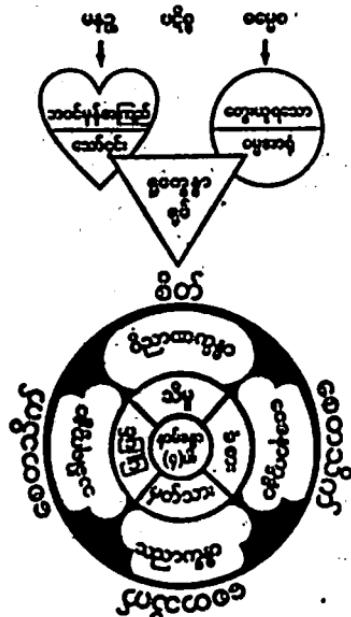
ဆိုတေပရမထွေတရား(၃)ပါး

၁။ ဟောအုပ်ပုံးတရား၊ ကာယဝိညာဉာဏ်တုယာ တဲ့
သမ္မတယုတ္တကာနဲ့ မေ့မှန် အာရမ္မကပစ္စပေး
ပစ္စပေးပေးပေး။

၂။ ကာယာယတရား၊ ကာယဝိညာဉာဏ်တုယာ တဲ့
သမ္မတယုတ္တကာနဲ့ မေ့မှန် နှိမ်သာယပစ္စပေး
ပစ္စပေးပေးပေး။

- ၃။ ကာယာယတာနံ ကာယဝိညာဏာ စေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ ပုဂ္ဂရဇာတာပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။
- ၄။ ဟောဋ္ဌဗုဒ္ဓယတာနံ ကာယဝိညာဏာစေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ ပုဂ္ဂရဇာတာပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။
- ၅။ ကာယာယတာနံ ကာယဝိညာဏာ စေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ အတ္ထီပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။
- ၆။ ဟောဋ္ဌဗုဒ္ဓယတာနံ ကာယဝိညာဏာစေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ အတ္ထီပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။
- ၇။ ကာယာယတာနံ ကာယဝိညာဏာ စေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ အပိုဂတာ ပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။
- ၈။ ဟောဋ္ဌဗုဒ္ဓယတာနံ ကာယဝိညာဏာစေတုယာ တံ
သမ္မယူတွဲကာနှစ် ဓမ္မာနံ အပိုဂတာပစ္စပေါ်န
ပစ္စပေါ်။

မခနာနှင့်ကြံတွေးစရာတိက်၍ပေါ်ခဲာ့
တွေးခန္ဓာငါးပါး

သစ်ဘပရပ္ပတရား(၃)ပါး

၁။ သမ္မ မဗ္ဗာ မခနာဝိညားကောတူယာ တဲ့
သမ္မယူတဲ့ကာနဲ့ မဗ္ဗာနဲ့ အာရမ္မကာပန္တယောန
ပစ္စယောာ။

၂။ ယဲ ရှုပဲ နှိုသာယာ မခနာကေတူ စ မခနာ
ဝိညာကာ ကေတူ စ ဝတ္ထာနဲ့ တဲ့ ရှုပဲ မခနာ

မေတ္တာရှင် စ မဓနာဝိညာဏာမေတ္တာရှင် တဲ့
သမ္မတယူတွေကာနိုင် ဓမ္မာနဲ့ နိုသာယပစ္စပေါ်
ပစ္စပေါ်။

၃။ ထံရှုပဲ နိုသာယ် မဓနာမေတ္တာ စ မဓနာဝိညာဏာ
မေတ္တာ စ ဝတ္ထာနှီး တဲ့ ရှုပဲ မဓနာမေတ္တာရှင် တဲ့
သမ္မတယူတွေကာနိုင် ဓမ္မာနဲ့ ပုံပရောက် ပစ္စပေါ်
ပစ္စပေါ်။

၄။ ထံရှုပဲ နိုသာယ် မဓနာမေတ္တာ စ မဓနာဝိညာဏာ
မေတ္တာ စ ဝတ္ထာနှီး တဲ့ ရှုပဲ မဓနာမေတ္တာရှင် စ
မဓနာဝိညာဏာမေတ္တာရှင် တဲ့ သမ္မတယူတွေကာ
နိုင် ဓမ္မာနဲ့ အတ္ထိပစ္စပေါ်။

၅။ ထံရှုပဲ နိုသာယ် မဓနာမေတ္တာ စ မဓနာဝိညာဏာ
မေတ္တာ စ ဝတ္ထာနှီး တဲ့ ရှုပဲ မဓနာမေတ္တာရှင် စ
မဓနာဝိညာဏာမေတ္တာရှင် စ တဲ့ သမ္မတယူတွေကာ
နိုင် ဓမ္မာနဲ့ အပိုဂတ်ပစ္စပေါ်။

ပါ၌တော် အန္တရ (အခြားမရှိ)

၁။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ ပစ္စိမာန် ပစ္စိမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် အန္တရပစ္စိယေန ပစ္စိယော။

ဘာသာပြန်

၁။ ယခင်ပြုခဲ့သောကုသိုလ်နှင့် နောက်ဆက်ပြု
သော ကုသိုလ်တို့သည် အခြားမရှိဖြစ်ကြပါ
သည်။

စာမျက်ပြီးယောက်ပြချက်

၁။ စာရေးသူ ကျွန်တော်ကဘုန်းကြီး(၅)ပါး ဆွမ်း
ကပ်ချိန်မှာမမျှော်လင့်ဘဲ ကျွန်တော်ဓမ္မမိတ်ဆွဲ
ဦးချုစ်သန်းတို့မိသားစု ရောက်လာ၍ ဝမ်းပန်း
တသာ အာဟာရထမ်း ကျွေးရသောကြောင့်
ယခင်ဘုန်းကြီးဆွမ်းကပ်သော ကုသိုလ်နှင့်
နောက်ဦးချုစ်သန်းတို့မိသားစုအား ထမ်း
ကျွေးရသော ကုသိုလ်တို့သည် တစ်ဝါဉာဏ် မှ
တစ်ဝါဉာဏ်ပြောင်းသကဲ့သို့ အခြားမရှိဆက်စပ်ပုံ
ဖြစ်ပါသည်။

ပါဋီဓိဓတ် အနိစ္တရ (အခြားမရှိ)

J။ ပုံရိမာ ပုံရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာန် ပစ္စိမာန်
အပျာကတာန် ဓမ္မာန် အနိစ္တရပစ္စိယန်
ပစ္စိယော။

အာသာပြန်

J။ ရွှေးနေ့ပျော်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့သည်
နောက် နောက် ပျော်ဖြစ်ကုန် သော အပျာကတ
တရားတို့အား အနိစ္တရပစ္စိယသတိဖြင့်/ကျေးဇူး
ပြုပါသည်။

အပိုဒ်ဓဟာဌာန

J။ ဥပမာပြရသော်ယခင်ပြုနေကျဖြစ်သော တရား
အားထုတ်မှုသည် သမာဓိအား၊ ဉာဏ်အားတို့
အချိုးကျနေ၍ (၁)နာရိတရားတိုင်မှုမှာ မကြာ
လောက် သော အချိန် တွင် သမာဓိအားက
ပိုကောင်း၍၊ သတိကလျော့ကျနေသော အချိန်
မှာ ထိနိမိဒ္ဒဖြစ်ကာ ပက်လက်ကုလားတိုင်ပေါ်
မှာ အိပ်ပျော်သွားပါသည်။ အိပ်ပျော်သောစိတ်
က ဘဝင်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။ အိပ်စိတ်သည်
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်မဟုတ်သော အပျာကတ

စိတ်ဖြစ်ပါသည်။

ရှုက တရားအားထုတ်သော စိတ်သည် ပုဂ္ဂမာ
 ပုဂ္ဂမာ ကုသလဲခမ္မာ။ တရား အားထုတ်ရင်း
 အိပ်ပျော်သောစိတ်သည် ပစ္စီမာန့် ပစ္စီမာန့်
 အဗျာကတာန့် ဓမ္မာန့်။ ရှုစိတ်က တရားအား
 /ထုတ်သောစိတ်နှင့် အိပ်ပျော်သော စိတ်တို့
 သည် တစ်ဝိဉာဏ်မှ တစ်ဝိဉာဏ် ပြောင်းသကဲ
 သို့ အနှစ်ရပစ္စယူသတ္တိပါခင်ဗျား။

ပါဋ္ဌာဓာ အနှစ်ရ (အမြားမရှိ)

၃။ ပုဂ္ဂမာ ပုဂ္ဂမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန့်
 ပစ္စီမာန့် အကုသလာန့် ဓမ္မာန့် အနှစ်ရ
 ပစ္စုယေန ပစ္စုယော။

ဘာသာပြန်

၃။ ယခင်ပြခဲ့သော အကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်
 ထပ်ပြုသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အမြား
 မရှိဖြစ်ပုံး။

ဆမိမ့်ဖိုယ်ပြချက်

၃။ ဥပမာ- သားစိမ်းရောင်းသော ကြက်သည်
တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် နံနက်စောစော
(၄)နာရိခွဲခန့်မှာ ကြက်သတ်နေစဉ် ခွေးက
ကြက်သတ်သော နေရာမှာ ရစ်သိရစ်သိနှင့်
ရပ်နေစဉ်မှာ ကြက်သတ်သူက ပွဲက်ပွဲက်ဆူနေ
သော ရေနေ့အိုးမှုရေကို မှုတ်နှင့်ခတ်၍
ပက်လိုက်တဲ့ခွေးမှာ ထွေန့်ထွေန့်လူးအော်၍
ပြေးပါသည်။

ပထမပြုသော ကြက်သတ်အကုသိုလ်နှင့် ခွေး
ရေနေ့ပူနှင့်ပက်သော ဒုတိယ အကုသိုလ်တို့
သည် တစ်ဝိဘဏ်မှ တစ်ဝိဘဏ်ပြောင်းသကဲ့သို့
အခြားမရှိဖြစ်ပါသည်။ အန္တပုထုဇူးလူသား
တွေမှာ ပုဂ္ဂိုမာ အကုသိုလ်နှင့် ပစီမာနံ
အကုသိုလ်တရားတို့ သည် အနစ်ရပစ္စယသုတေသန
တွေအများကြီး ဖြစ်၍ ကျေးဇူးတော်ရှင်
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး က လူတစ်သိန်း
သေ၍ လူတစ်ယောက်သည် သုဂ္ဂတိရခဲပါသည်
ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

ပါ၌မတ် အနိဒ္ဓရ (အခြားမရှိ)

၄။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစီမာန်
ပစီမာန် အပျာကတာန် ဓမ္မာန် အနိဒ္ဓရ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဘာသာပြန်

၄။ ယခင်ပြခဲ့သော အကုသိုလ်စိတ်တွေးတော
ရင်း နောက်အိပ်ပျော်စိတ်သည် အနှစ်ရပစ္စယာ
အခြားမရှိသော အကုသိုလ်နှင့်အပျာကတာ
တရား ဖြစ်ကြပါသည်။

အမိမ့်ယ်စဟ်ပြချက်

၄။ ဥပမာ - ဆီစက်ပိုင်ရှင်သူငွေးက နှမ်းဆီ၊
ပဲဆီထဲမှာ ဈေးလျှော့သောမယ်လဲပဲဆီ၊ ဝါစောဆီ
တို့နှင့် မည်ကဲသို့ရောရောင်းမည်ဟု တွေး၍
အိပ်ပျော်သွားသည်ဟုဆိုပါစို့၊ အိပ်ပျော်သော
စိတ်သည် အပျာကတတရားဖြစ်သောကြောင့်
အပျာကတဆိုတာသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်
မဟုတ်သော ဘဝင်စိတ် သို့မဟုတ် အိပ်စိတ်၊
အိပ်ပျော်သောစိတ်နှင့် မအိပ်ခင်မှာ အကုသိုလ်
စိတ်တို့သည် အနှစ်ရ ပစ္စယောအခြားမရှိဖြစ်ပါ
သည်။

ပါ၌တော် အနိဒါရ (အခြားမရှိ)

၅။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပစီမာန်
ပစီမာန် အပျာကတာန် ဓမ္မာန် အနိဒါရ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဘာသာပြန်

ရွေးဆရာတော်ကြီးများဖွင့်ပုံမှာ

၅။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွေးရွေး၌ဖြစ်ကုန်သော
အပျာကတာဓမ္မာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု
မဆိုအပ်ကုန်သော ဝိပါက် ကြိယာတည်း
ဟူသော အပျာကတာတရားတို့သည် ပစီမာန်
ပစီမာန် နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော အပျာ
ကတာန် ဓမ္မာန် အပျာကတာတရားတို့အား
အနိဒါရပစ္စယေနအခြားမဲ့အနိဒါရပစ္စယသို့ဖြင့်
ပစ္စယော ဥပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဟောတိဖြစ်၏။

ပါ၌တော် အနိဒါရ (အခြားမရှိ)

၆။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျာကတာ ဓမ္မာ ပစီမာန်
ပစီမာန် ကုသလာန် ဓမ္မာန် အနိဒါရ ပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အမိမ့်ပါယ်ဖော်ပြချက်

၆။ ဥပမာပြရသော တရားဘာဝနာနှင့် ပျော်ဖွေ့
သော ယောဂီတစ်ဦးတစ်ယောက်ဆိုပါစိုး။ ထို
ယောဂီသည် တရားပေါ်မှာ စွဲစွဲမြှုမြှုရှိသော
ယောဂီဖြစ်ခဲ့သူင် အိပ်ရာမှုနှီးစိတ်နှင့်မကွာပဲ
တရားရှုမှတ်စိတ်နှင့်နှီးကြပါသည်။
ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ အပျောကတာဆိုသော အိပ်စိတ်၊
နှီးပြီးနောက် ပစ္စိမာန် ပစ္စိမာန် နောက်စိတ်က
တရားမှတ်၍ နှီးစိတ်တို့သည် အနှစ်ရပစ္စာယော
အခြားမရှိဖြစ်ပါသည်။

ပါဋ္ဌာနတ် အနှစ်ရ (အခြားမရှိ)

၇။ ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ အပျောကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာန်
ပစ္စိမာန် အကုသလာန် ဓမ္မာန် အနှစ်ရ
ပစ္စာယော ပစ္စာယော။

အမိမ့်ပါယ်ဖော်ပြချက်

၈။ ဥပမာပြရသော အနှစ်ပုထုလှုံများနှင့် အဟိတ်
ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သူတို့အိပ်စက်ရာမှ နှီးသူင်း
နှီးချင်း အကုသိုလ်စိတ်နှင့် ယျဉ်၍ ငွေရှာသော

အခါမှာ ရရာနည်းလမ်းမျိုးစုနှင့် လောဘ၊
ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဦးစီး၍ အိပ်ရာမှ နိုးစိတ်နှင့်
ယူဉ်၍ အကုသိုလ်မှုနှင့်အသက်မွေး ကျောင်း
ရှာကြတော့တာပါပဲ။ အိပ်ရာမှ မနိုးခင် ပုရိမာ
ပုရိမာ အဖျာကတာ ဓမ္မာ၊ အိပ်ရာမှ နိုးလျှင်
နိုးချင်း၊ ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန် ပါပသိုံး ရမတိမနောဟု
ဆိုအပ်သော လူ့ဗာလများ အကုသိုလ်အမှု
များပြုကြတာသည် အနှစ်ရ ပစ္စုယော သတ္တိပါ
ခင်ပျား။

ပါ၌တတ် သမနှစ်ရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၁။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် သမနှစ်ရ ပစ္စုယောန
ပစ္စုယော။

ဘာသာပြန်

၁။ ယခင်ပြခဲ့သောကုသိုလ်နှင့် နောက်ဆက်ပြု
သော ကုသိုလ်တို့သည် ကောင်းစွာအခြားမရှိ
ဖြစ်ကြပါသည်။

အမိပိုယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဥပမာပြရသော -

ယောဂါတစ်ယောက်သည် ဂိပသာနာတရား
 အားထုတ်ချိန်တွင် ဉာဏ်ရင်၍ နိပ္ပါဒ္ဓဉာဏ်မှ
 လောကုတ္ထရာမင်ဉာဏ်သို့ ကူးသောအချိန်သည်
 သမန္တရတောင်းစွာအခြားမဲ့ ကူးသကဲ့သို့
 ဖြစ်ပါသည်ခင်ဗျား။

ပါဋ္ဌာဝတီ သမန္တရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ မမွာ ပစ္စာနဲ့ ပစ္စာနဲ့
 အပျာကတာနဲ့ မမွာနဲ့ သမန္တရ ပစ္စာယော
 ပစ္စာယော။

ဘာသာပြန်

၂။ ယခင်ပြုခဲ့သောကုသိုလ်တရား နှင့် နောက်ဖြစ်
 သော အပျာကတ ဘဝင် စိတ်တို့သည်
 ကောင်းစွာ အခြားမရှိ ဖြစ်ကြပါသည်။

အမိပိုယ်ဖော်ပြချက်

၂။ ဥပမာပြရသော -

ယခင်ပြုနေကျဖြစ်သော တရားအားထုတ်မှု

သမာဓိအား၊ ဉာဏ်အားတို့သည် အချိုးကျဖော်
 (၁)နာရုတိုင်မှုမှာ မကြာလောက် သောအချိန်
 တွင် သမာဓိအားက ပိုကောင်း၍ သတိက
 လျော့ကျနေသောအချိန်မှာ ထိနမိဒ္ဒ ဖြစ်ကာ
 ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ အိပ်ပျော် သွားပါ
 သည်။ အိပ်ပျော်သော စိတ်သည် ဘဝင်စိတ်
 ဖြစ်ပါသည်။ အိပ်စိတ် သည် ကုသိုလ်၊
 အကုသိုလ် မဟုတ်သော အဗျာကတစိတ် ဖြစ်ပါ
 သည်။ အိပ်ပျော်သောစိတ်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်ရ^၁
 သော် ရွှေကတရားအားထုတ်သော စိတ်သည်
 ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ၊ တရားအားထုတ်
 ရင်း အိပ်ပျော်သောစိတ်သည် ပစ္စမာန် ပစ္စမာန်^၂
 ဓမ္မာန်၊ ရွှေစိတ်ကတရားအားထုတ်သော စိတ်
 နှင့်အိပ်ပျော်သောစိတ်တို့သည် သမနန္တရ ပစ္စယ
 သတ္တိ ကောင်းစွာအခြားမဲ့ကူးသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ
 သည် ခင်ဗျား။

ပါ၌မေတ် သမန္တရဲ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၃။ ပုရိုမာ ပုရိုမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနဲ့
ပစ္စိမာနဲ့ အကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ သမန္တရဲ
ပစ္စိယေန ပစ္စိယော။

ဘာသာပြန်

၃။ ယခင်ပြခဲ့သောအကုသိုလ်တရားနှင့် နောက်
ထပ် ပြုသော အကုသိုလ်တရား တို့သည်
ကောင်းစွာ အခြားမဲဖြစ်ပုံ။

အမိပ္ပါယ်စဟ်ပြချက်

၃။ ဥပမာပြရသော -

က(၅)ပါး မလုံသောအစွဲ အာလ၊ ပုထုဇ္န် များ
သည် ပုရိုမာ ပုရိုမာ ရှုံးမနောက်က ကြံတွေး
တိုင်း အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်၍ ပစ္စိမာနဲ့ ပစ္စိမာနဲ့
နောက်မှ လိုက်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံ တို့သည်
သမန္တရပစ္စိယသတ္တိဖြင့် ရှုံးအကုသိုလ်နှင့်
နောက်အကုသိုလ်တို့သည်ကောင်းစွာအခြားမရှိ
ဖြစ်ကြပါသည်။

ပါမြို့မတ် သမန္တရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၄။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစီမာန်
ပစီမာန် အဖျာကတာန် ဓမ္မာန် သမန္တရ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဘာသာပြန်

၄။ ယခင် အကုသိုလ်စိတ်တွေ တွေးတောရင်း
နောက်အိပ်ပျော်နောစိတ်သည် သမန္တရ
ပစ္စယော ပို၍အခြားမရှိသော အကုသိုလ်နှင့်
အဖျာကတ တရားတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

အစိပ္ပါယ်ဓဟောပြချက်

၄။ ဥပမာပြရသော -

ပါပသ္ဌာရမတိ မနောဟုဆိုအပ်သော လူဗာလ
များသည် မအိပ်ခင် အကုသိုလ်စိတ်တွေတွေ၍
ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာဓမ္မာ ဖြစ်ပါသည်။
အိပ်ပျော်သောအခါ ပစီမာန် ပစီမာန် အဖျာ
ကတာ ဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်စိတ်နှင့်
အဖျာကတာစိတ်တို့သည် ပို၍အခြားမရှိသော
သမန္တရပစ္စည်း ဖြစ်ပါသည်။

ပါမြို့တော် သမန္တရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၅။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျောကတာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန်
ပစ္စီမာန် အပျောကတာန် ဓမ္မာန် သမန္တရ
ပစ္စုယေန ပစ္စုယော။

ဘာသာပြန်

ရှေးဆရာတော်ကြီးများဖွင့်ပုံမှာ
၅။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော အပျော
ကတာဓမ္မာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်
သော၊ ဝိပါက်ကြိယာတည်းဟူသော အပျော
ကတ တရားတို့သည်။ ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန်
နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော အပျောကတာန်
ဓမ္မာန် အပျောကတတရားတို့အား သမန္တရ
ပစ္စုယေန၊ အခြားမဲ့သမန္တရပစ္စုယာတို့ဖြင့်
ပစ္စုယော ဥပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဟောတိဖြစ်၏။

ပါမြို့တော် သမန္တရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၆။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျောကတာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန်
ပစ္စီမာန် ကုသလာန် ဓမ္မာန် သမန္တရ ပစ္စုယေန
ပစ္စုယော။

အမိပါယ်ဖော်ပြချက်

၆။ ဥပမာပြရသော -

ဝိပဿနာယောဂိပိုဂိုလ်သည် တရားမှုမှတ်၍
အီပ်လေ့ရှိပါသည်။ အီပ်ပျော်စိတ်သည်
အဗျာကတာဓမ္မဖြစ်ပါသည်။ ပုရိမာ ပုရိမာ
အဗျာကတာဆိုသော အီပ်စိတ်နီးပြီးနောက်
ပစ္စာနဲ့ ပစ္စာနဲ့ နောက်စိတ်ကတရားမှတ်၍
နီးစိတ်တို့သည် သမန္တရ ပစ္စာယောပို၍ အခြား
မရှိဖြစ်ကြပါသည်။

ပါ၌ဝတ္ထ် သမန္တရ (ကောင်းစွာအခြားမရှိ)

၇။ ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စာနဲ့
ပစ္စာနဲ့ အကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ သမန္တရ
ပစ္စာယော ပစ္စာယော။

အမိပါယ်ဖော်ပြချက်

၈။ ဥပမာပြရသော -

အန္တပုထုဇ္ဇ်များနှင့် အဟိတ်ပုဂိုလ်များသည်
သူတို့အီပ်စက်ရာမှ နီးလျင်နီးချင်း အကုသိုလ်
စိတ်နှင့် ယူဉ်၍ငွေရာသော အခါမှာ ရရာနည်း
လမ်း မျိုးစုံနှင့် လောဘ၊ ဒေါသ ဟောဟ ဦးစီး၍

ဇိပ်ရာမှ နိုးစိတ်နှင့်ယူဉ် ၍ အကုသိလ်မှုနှင့်
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း

ရှာတော့တာပါပဲ။ ဇိပ်ရာမှ မနိုးခင် ပုရိမာ
ပုရိမာ အဖျာကတာဓမ္မာ ဇိပ်ရာမှ နိုးလျှင်
နိုးချင်း ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့ ပါပသို့ ရမတိမနော
ဟု ဆိုစပ်သော လူဗာလများသည် အကုသိလ်
အမှုများ ပြုကြတာသည် သမန္တရ ပစ္စုသတ္တိ
ပါခင်ဗျား။

ပါဋ္ဌာန် ဥပန်သေယ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၁။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့
ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ဥပန်သေယ ပစ္စုယေန
ပစ္စုယော။

အာသာမြန်

၁။ ယခင်ပြုခဲ့သောကုသိလ်တရားနှင့် နောက်ပြု
သော ကုသိလ်တရားပေါင်းမီ၍ အားကြီးသော
အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

အမိမ့်ဖော်ပြချက်

၁။ ပုရိမာ ပုရိမာ အတိတ်ဘဝက ဝိပသနာနှင့်

ပတ်သက်သောအကြောင်းတရားရှိခဲ့၍ ပစ္စမာနဲ့
ပစ္စမာနဲ့ ယခုဘဝမှာ ကျေးလွှာတော်ရှင်မိုးကုတ်
ဆရာတော်၏တရားနှင့်တွေ့ရ၍ ကျေးလွှာတော်
ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘူရားသည် မိုးကုတ်
ယောဂါအတွက် ဥပန်သုယပစ္စယောပါခင်ဗျာ။

ပါ၌စတ် ဥပန်သုယ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စမာနဲ့ ပစ္စမာနဲ့
အကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ကေသံ၌ ဥပန်သုယ
ပစ္စယော ပစ္စယော။

အာသာပြန်

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွှေးရွှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊
ကုသလာဓမ္မာ ကုသံလှုတရားတို့သည် ပစ္စမာနဲ့
ပစ္စမာနဲ့ နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော အကုသ
လာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အကုသံလှုတရားတို့အား၊
ကေသံ၌ အချို့ ဥပန်သုယပစ္စယော အားကြီး
သော မှုရာတည်ရာ အထောက်အပုံအကြောင်း
ဥပန်သုယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော ဥပကာရ
ကော ကျေးလွှာပြုတတ်သည် ဟောတိဖြစ်၏။

အမိန္ဒီယ်ဝတီပြရေက်

၂။ အတိတ်ဘဝက ကုသိုလ်အားကြောင့် တေသနို
အချို့မှာ လူဘဝမှာ ဉာဏ်ပစ္စည်း ပြည့်စုစွာဖြင့်
ရောက်ကြသော်လည်း သူအသက်သတ်ပြတ်
သော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့် စားသောက်
လျှော့နှင့် ကြရတာသည် ကုသိုလ်အား နှင့်
အကုသိုလ်အား ရောနော၍ အကြောင်းအကျိုး
သည်၊ ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ ကုသလာမွားနှင့် ပစ္စိမာနဲ့
ပစ္စိမာနဲ့ အကုသလာ မွားတို့၏ အားကြီးသော
ဥပန်သုယေ ပစ္စိယေသနှိပါခင်ဗျား။

ပါ၌။၈။ ဥပန်သုယေ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၃။ ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ ကုသလာ မွား ပစ္စိမာနဲ့ ပစ္စိမာနဲ့
အဗျာကတာနဲ့ မွားနဲ့ ဥပန်သုယေ ပစ္စိယေနဲ့
ပစ္စိယေ။

ဘာသာပြန်

၄။ ပုဂ္ဂိုမာ ပုဂ္ဂိုမာ ရွှေးရွှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
ကုသလာမွား၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည် ပစ္စိမာနဲ့
ပစ္စိမာနဲ့ နောက်နောက် ပျော်ဖြစ်ကုန်သော

အမျာကတာနဲ့ မမွာနဲ့ အမျာကတ တရားတို့၊
အား၊ ဥပနိသုယေပစ္စယေန အားကြီးသော
မှိရာတည်ရာ အထောက်အပံ့အကြောင်း
ဥပနိသုယေပစ္စယာသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော ဥပကာရ
ကော ကျေးဇူးလွှဲပြုတတ်သည် ဟောတိဖြစ်၏

ပါ၌မတော် ဥပနိသုယေ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၄။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ မမွာ ပစ္စမှာနဲ့
ပစ္စမှာနဲ့ အကုသလာနဲ့ မမွာနဲ့ ဥပနိသုယေ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဘာသာပြန်

၄။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွှေးရွှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
အကုသလာမမွာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊
ပစ္စမှာနဲ့ ပစ္စမှာနဲ့ နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော
အကုသလာနဲ့ မမွာနဲ့ အကုသိုလ်တရားတို့၊ အား၊
ဥပနိသုယေ ပစ္စယေန၊ အားကြီးသော မှိရာ
တည်ရာအထောက်အပံ့အကြောင်း ဥပနိသုယေ
ပစ္စယာသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော ဥပကာရကော
ကျေးဇူးလွှဲပြုတတ်သည် ဟောတိဖြစ်၏။

ဆမိမ့္မာယ်ဖော်ပြချက်

၄။ (၃၁) ဘုမ္မာ ခန္ဓာရသာသူများ၏ ပုရိမာ ပုရိမာ၊
ယခင်ပြသာ အကုသိုလ်အားသည်၊ ပစ္စာနဲ့
ပစ္စာနဲ့ ယခုပြသာ အကုသိုလ်အား နှင့်
နှစ်ခုပေါင်းမိသာကြောင့် အကုသိုလ်တရား
သည် ဥပန်သယယသတ္တိဖြင့် ဥပကာရကော
အဝိစီရောက်သည်၏အထိ အားကြီးသာ
ကျေးဇူးပြတတ်ပါသည်။

ပါ၌မတော် ဥပန်သယယ (အားကြီးသာအကြောင်း)

၅။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စာနဲ့
ပစ္စာနဲ့ ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ကေသွေး
ဥပန်သယယ ပစ္စာယေန ပစ္စာယော။

ဘာသာပြန်

၆။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွှေးရွှေး၌ ဖြစ်ကုန်သာ၊
အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊
ပစ္စာနဲ့ ပစ္စာနဲ့နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သာ
ကုသလာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ကုသိုလ်တရားတို့အား၊
ကေသွေး အချို့၊ ဥပန်သယယပစ္စာယေန အားကြီး
သာ ဥပန်သယယ ပစ္စာယေသတ္တိဖြင့် ပစ္စာယော

ဥပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ
ဖြစ်၏။

အမိပ္ပါယ်စဟ်ပြု၍

၅။ ပုရိမာ ဇွဲဇွဲ၌ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်တရား
နှင့် အာစိုးကံ၊ အမြို့သက်မွေးရသော်လည်း
ကေသံ့၊ အချို့သော အကုသိုလ်သမားများ
သည် သခေါနီးကပ်၍ ကြားပြတ် အာသနဲကံ
ကုသိုလ်စိတ်ဝင်လာသည်နှင့် ဝိဉာဏ်ချုပ်သော
အခါး၊ ကုသလပိပါက်ဖြစ်ကာ၊ ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့
ကုသိုလ်စိတ်၏ ဥပန်သယပစ္စား ဥပကာရ
ကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဟောတိဖြစ်၏။

ပါ၌မတော် ဥပန်သယယ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၆။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာနဲ့
ပစ္စီမာနဲ့ အဗျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ဥပန်သယယ
ပစ္စား ပစ္စား။

ဘာသာပြန်

၇။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွှေးရွှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊
အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။

ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော
အဗျာကတနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အဗျာကတ တရားတို့
အား၊ ဥပန်သုယ်ပစ္စားနဲ့ အားကြီးသောမှိုရာ
တည်ရာအထောက်အပဲအကြောင်း ဥပန်သုယ်
ပစ္စားသတ္တိဖြင့် ပစ္စားသတ္တိပဲကာရကော ကျေးဇူး
ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ ဖြစ်၏။

ပါ၌။ ဥပန်သုယ် (အားကြီးသောအကြောင်း)

၇။ ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာနဲ့
ပစ္စီမာနဲ့ အဗျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ ဥပန်သုယ်
ပစ္စားနဲ့ ပစ္စားသတ္တိ။

ဘာသာပြန်

၇။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရေးရေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အဗျာ
ကတာ ဓမ္မာ၊ အဗျာကတ တရားတို့၏သည်၊
ပစ္စီမာနဲ့ ပစ္စီမာနဲ့နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော
အဗျာကတာနဲ့ ဓမ္မာနဲ့ အဗျာကတ တရားတို့
အား၊ ဥပန်သုယ်ပစ္စားနဲ့ အားကြီးသောမှိုရာ
တည်ရာအထောက်အပဲအကြောင်း ဥပန်သုယ်
ပစ္စားသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စားသတ္တိပဲကာရကော ကျေးဇူး
ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ ဖြစ်၏။

ပါ၌ဓတ္တု ဥပနိသုယာ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၈။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျောကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာန်
ပစ္စိမာန် ကုသလာန် ဓမ္မာန် ဥပနိသုယာ
ပစ္စိယေန ပစ္စိယော။

ဘာသာပြန်

၉။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အပျော
ကတာ ဓမ္မာ၊ အပျောကတ တရားတို့သည်၊
ပစ္စိမာန် ပစ္စိမာန်၊နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော
ကုသလာန် ဓမ္မာန် ကုသိုလ်တရားတို့၊အား၊
ဥပနိသုယပစ္စိယေန အားကြီးသောမှုရာ
တည်ရာအထောက်အပံ့အကြောင်း ဥပနိသုယ
ပစ္စိယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စိယော ဥပကာရကော
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်ဟောတိ ဖြစ်၏။

ပါ၌ဓတ္တု ဥပနိသုယာ (အားကြီးသောအကြောင်း)

၉။ ပုရိမာ ပုရိမာ အပျောကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာန်
ပစ္စိမာန် အကုသလာန် ဓမ္မာန် ဥပနိသုယာ
ပစ္စိယေန ပစ္စိယော။

ဘာသာပြန်

၉။ ပုရိမှာ ပုရိမှာ ရွှေးရွှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အပျား
ကတာ ဓမ္မာ၊ အပျားကတ တရားတို့သည်၊
ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန်နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော
အကုသလာန် ဓမ္မာန် အကုသိုလ်တရားတို့
အား၊ ဥပန်သုယပစ္စာယော အားကြီးသောမှုရာ
တည်ရာအထောက်အပံ့အကြောင်း ဥပန်သုယ
ပစ္စာယ သတိဖြင့် ပစ္စာယော ဥပကာရကော
ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ဟောတိ ဖြစ်၏။

ပါ၌ခတ် အာသဝန (အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သော)

၁။ ပုရိမှာ ပုရိမှာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန်
ကုသလာန် ဓမ္မာန် အာသဝန ပစ္စာယန်
ပစ္စာယာ။

ဘာသာပြန်

၁။ ပုရိမှာ ပုရိမှာ ရွှေးယခင်ပြခဲ့သော ကုသိုလ်
တရားတို့သည်၊ ပစ္စီမာန် ပစ္စီမာန် နောက်
နောက်ကပြခဲ့သော ကုသိုလ်တရားတို့အား
အာသဝနပစ္စာယသတိဖြင့် အဖန်ဖန်ထုံးအပ်၏။

အမိမ့်ပါယ်ဖဟန်ပြချက်

၁။ ပဋိသိမ်းဆရာတော်ကြီးများ၏ဥပမာပြပုံမှာ
လွန်ခဲ့သောနှစ်က နှဲသာရေမွေးဆွတ်၍ ဘီရိုထဲ
သိမ်းထားသော အကျိုကို င်းအကျိုနေရာမှာ
ပင် နှဲသာရေမွေးထပ်၍ ဆွတ်ခဲ့သော အဖန်ဖန်
ထုံးမှုန်းထားသောကြောင့် အမွေးနှံပို၍ပြင်းပါ
သည်။ ထို့အတူ ကျွန်တော်တို့ ဝိပဿနာ
ယောဂါများသည်ပင်လျှင် ဒါန၊ သီလ၊ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာတရားများကို အဖန်ဖန်တလဲလဲထုံးမှုန်း
အပ်သော အာသေဝနပစ္စယ သတ္တိဖြင့် ကြီးစား
မှုသာ အပါယ်(၄)ပါးပိုတ်၍ နိဗ္ဗာန်တံ့ခါး ပွင့်ပါ
မည်ခင်ပျေား။

ပါ၌တော် အာဓသဝန (အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သော)

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စမာန်
ပစ္စမာန် အကုသလာန် ဓမ္မာန် အာသေဝန
ပစ္စယောန ပစ္စယော။

အာသာပြန်

၂။ ပုရိမာ ပုရိမာ ရွှေးရွှေးကဖြစ်ကုန်သော
အကုသလာဓမ္မာ အကုသိုလ်တရားတို့သည်

ပစ္စာမှန် ပစ္စာမှန် နောက်နောက်၍ဖြစ်ကုန်သော
အကုသလာန် မဓာန်၊ အကုသိုလ်တရားတို့
အား၊ အာသေဝနပစ္စယေန အဖန်ဖန်တလဲလဲ
ထုံးအပ်သော အာသေဝနပစ္စယာသတ္တိဖြင့်
ပစ္စယောဉ်ပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဟောတိဖြစ်၏။

အခါဖွဲ့ယ်အဖော်ပြချက်

J။ ရုပ်နာမ်မဓာ သခြားရတရား၏အနိစ္စကိုသစ္စည်၏
ကိစ္စည်၏၊ ကတည်၏နှင့် မတွေ့ရသေးသော
အန္တဗာလ၊ ပုံထူးပုံဂုံးလ်တို့သည်၊ ပုံရီမာ
ပုံရီမာ၊ ရွေးရွေးက ပြုလုပ်သော အကုသိုလ်
တရားများကို ဆရာကောင်းမတွေ့သောကြောင့်
သမ္မာဒီပိုည်၏ မရ၍၊ စတ္တာရော အပါယာ၊
သကရော၊ သဒီသာ၊ အပါယ်(၄)ဘုံးသည်
မိမိအိမ်ရောကဲသို့၊ စွဲမြှုစွဲဖြင့်၊ ပစ္စာမှန်
ပစ္စာမှန်၊ နောက်နောက်ပေါင်းများစွာ မဆုံးနိုင်
သော၊ နောက်နောက်များစွာနှင့် အာသေဝန
ပစ္စယာသတ္တိဖြင့် အဖန်ဖန်တလဲလဲထုံးအပ်သော
အကုသိုလ်ပြီး အကုသိုလ် ပစ္စယော ဉ်ပကာရ
ကော၊ ကျေးဇူးပြုသည် ဟောတိဖြစ်၏။

ပါ၌မတ် အာဓသဝန့် (အဖန်ဖန်ထုံးအပ်သော)

၃။ ပုရိမှာ ပုရိမှာ ကိရိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စီမာန့်
ပစ္စီမာန့် ကိရိယာဗျာကတာန့် ဓမ္မာန့်
အာဓသဝန့် ပစ္စုယေန ပစ္စုယော။

အာဓသပြန်

၄။ ပုရိမှာ ပုရိမှာ-ရွှေးရွှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိရိယာ
ဗျာကတာ ဓမ္မာ-ကရိယာအဗျာကတ တရားတို့
သည်ပစ္စီမာန့် ပစ္စီမာန့်- နောက်နောက်၌ဖြစ်
ကုန်သော၊ ကိရိယာဗျာကတာန့်ဓမ္မာန့်-ကရိယာ
အဗျာကတ တရားတို့အား၊ အာဓသဝန့်
ပစ္စုယေန - အဖန်ဖန်တလဲလဲမှုပဲ ထုံးတတ်သော
အာဓသဝန့် ပစ္စုယာတို့ဖြင့်၊ ပစ္စုယော-ကျေးဇူးလူ
ပြုတတ်သည်ဟောတိဖြစ်၏။

အမိပ္ပါယ်မဟ်ပြချက်

၅။ ရဟန်းအရှင်သူမြတ်များသည် ရဟန်းဖြစ်ပြီး
ကတည်းက ပုရိမှာ ပုရိမှာ ကရိယာဗျာကတာ
ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပြိုများ၌ ပစ္စီမာန့်
ပစ္စီမာန့် နောက်နောင် ကရိယာဗျာကတာန့်
ဓမ္မာန့် တို့သည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ပြမ်း၍
ကရိယာဗျာကတာန့် ဓမ္မာန့်၊ အာဓသဝန့်
ပစ္စုယေနပစ္စုယောဟောတိ ဖြစ်ပါသည်ခင်ဗျား။

ပဋိနီးပါဉ္စတော်အနက်

(က)

- ၁။ ကဋ္ဌတ္ထာရူပါနံ • ကမ္မဇရပ်တို့အား။
- ၂။ ကဋ္ဌတ္ထာရူပါနံခွဲ • ပဋိသန္ဓကမ္မဇ ပဝတ္ထိ
ကမ္မဇရပ်တို့အားဂုဏ်း။
- ၃။ ကာမ၏ကာခေါ် • အလုပ်အလွှာကိုပြုစေ
တတ်သော။
- ၄။ ကာယသော • ရုပ် ရှုပကာယအား။
- ၅။ ကုသလာကုသလ် • ကုသိုလ်အကုသိုလ်
ဖြစ်သော။
- ၆။ ကုသလာမွှာ • ကုသိုလ်တရားတို့သည်။
- ၇။ ကုသလာနံမွှာနံ • ကုသိုလ်တရားတို့အား။
- ၈။ ကောသ္ဌား • အချို့။
- ၉။ ကို၍ကာလေ • ပဋိသန္ဓကာလ၍
ပဝတ္ထိကာလ၍။
- ၁၀။ ကမ္မပစ္စပေါ်နံ • မျိုးစွေသဘာဝ
ကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။
- ၁၁။ ကမ္မံ • နာနက္ခကိုက
ဇေတနာသည်။

(၈)

၁၂။ ဓမ္မဘ	- ဓမ္မဘတိသည်။
၁၃။ ဓမ္မဘနဲ့	- နာမကွန်ဘတိအားငြင်း။

(၉)

၁၄။ ဂရုဏ္ဏတွာ	- အလေးအမြတ်ပြု၍။

(၁၀)

၁၅။ ဓက္ခာယာဘနဲ့	- စက္ခပသာဒရုပ် မျက်စီအကြည်သည်။
၁၆။ ဓက္ခာဝိညာဏာ ဘတူ	- မြင်စီတ်စက္ခာဝိညာဏ ပါတ်အားငြင်း။
၁၇။ ဓက္ခာဝိညာဏာ ဘတူစ	- စက္ခာဝိညာဏပါတ် မြင်စီတ်သည်။
၁၈။ ဓက္ခာဝိညာဏာ ဘတူယာစ	- စက္ခာဝိညာဏပါတ် မြင်စီတ်သည်ငြင်း။
၁၉။ ဓက္ခာဝိညာဏာ ဘတူ	- လေးပါးကုန်သော။
၂၀။ ဓိတ္ထအတေသိကာ ဓမ္မဘ	- စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန် သောတရားတိသည်။
၂၁။ ဓိတ္ထသမူဇာနာနဲ့	- စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိ ကုန်သော။

(၈)

၂၂။ ဆန္ဒသမ္မယုတ္တကာနံ-ဆန္ဒနှင့်ယူဉ်ကုန်သော။
၂၃။ ဆန္ဒဘဝီပတီ - အကြီးအများဆန္ဒသည်။

(၉)

၂၄။ ဓာတ်ပစ္စမယာနဲ့ - ကပ်၍ရှုံးအပ်သော
ဓာတ်ပစ္စယသတိဖြင့်။
၂၅။ ဓာတ်ရှိနဲ့ - ဓာန်အရှိငါးပါးတို့သည်။

(၁၀)

၂၆။ တော်မွှာ - ထိုထိုသဘောရှိကုန်
သောအာရုံ(၆)ပါး
ပစ္စည်းတရားတို့သည်။
၂၇။ တော်မွှာနဲ့ - ထိုထိုသဘောရှိကုန်
သောပစ္စယုပ္ပန်တရား
တို့ကို။
၂၈။ တံသမ္မယုတ္တကာနံ - ထိုစက္ခတ်ပိုဉာဏ်မိတ် နှင့်
ယူဉ်ကုန်သော။
၂၉။ တံသမ္မွှာနာနဲ့ - ထိုဟိတ်၊ ဟိတ်နှင့် ယူဉ်
သော စိတ်၊ စေတသိက်
ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။

၃၀။ တဲ့သမူ၏၏နာရာနှင့် - ထိစိတ်, စေတသိက် ဖြစ်
ရွှေပါန် ကြောင်းရှိကုန်သော ရှုပ်
တရားတို့အား။

(၈)

၃၁။ ဓမ္မာ - ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခါရ
ပိဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော
နာမက္ခာနှင့် တရား(၄)ပါး၊
စိတ်, စေတသိက် တရား
တို့သည်။

၃၂။ ဓမ္မာမ - စေတသိက်တရားတို့
သည် လည်းကောင်း။

၃၃။ ဓမ္မာန် - ကုသိုလ်စိတ် စေတသိက်
နာမက္ခာနှင့်တို့အား
လည်း ကောင်း။

၃၄။ ဓမ္မာန့် - ဆိုင်ရာ သမ္မတ ယုတ္တဖြစ်
သောစိတ်နှင့် စေတသိက်
တို့သည်။

(၉)

၃၅။ နဓဟာတီ - မဖြစ်။

- ၉၆။ နှမရှုပါ - ပဋိသန္တာ နာမက္ခန္တာ
ဟဒယဝတ္ထုတိသည်။
- ၉၇။ နိသာယပစ္စမယာနဲ့ - မို့ရာ နိသာယ ပစ္စယ
သတ္တိဖြင့်။
- ၉၈။ နတ္ထိပစ္စမယာနဲ့ - မရှိသာနတ္ထိပစ္စယ
သတ္တိဖြင့်။

(၁)

- ၉၉။ ပဉာဏ်နာနဲ့ - နောက်ဆက်တစ်ဖန်
ဖြစ်ကုန်သော။
- ၁၀၀။ ပုဂ္ဂိုလာ ပုဂ္ဂိုလာ - ရွှေရွှေးပြု ဖြစ်ကုန်သေား
- ၁၀၁။ ငူးချောကာ - ရှေ့ပြုဖြစ်နှင့်သော ပုရေ
- ၁၀၂။ ပုရောကာပစ္စမယာနဲ့ - ရှေ့ပြုဖြစ်နှင့်သော ပုရေ
ကာ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။
- ၁၀၃။ ပစ္စမယာဘဉားကာ - ကျေးဇူးပြုသည်။
- ၁၀၄။ ပစ္စာဇာတ - နောက်ပြုဖြစ်ကုန်သော။
- ၁၀၅။ ပစ္စာဇာတပစ္စမယာနဲ့ - နောက်မှဖြစ်၍ ကျေးဇူး
ပြုသည့် ပစ္စဇာတပစ္စယ
သတ္တိဖြင့်။

၄၆။ ပတ္တိမှာန် ပတ္တိမှာန် - နောက်နောက်၌ဖြစ်
ကုန်သော။

၄၇။ ပုဂ္ဂိုလာပီ - ကလျာဏမိတ္ထ စသည်
ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။

(ဘ)

၄၈။ ဘောဒန်ပို့ - လျောက် ပတ် ခသာ
ဘောဇ်ခဲဖွယ်သည်ငြင်း။

(မ)

၄၉။ မဓရာဝါတူယာစ - မနောဝါတ်အားငြင်း။

၅၀။ မဓရာဝိညာဏ ပါတူယာစ - မနောဝိညာဏဝါတ်တို့
အားငြင်း။

၅၁။ မဟာဘူတာ - မဟာဘူတ်တို့သည်။

၅၂။ မရှိပစ္စမယာန - ဆောင်ပို့ထွက်မြောက်
ကြောင်းမရှိပစ္စယသို့ဖြင့်။

၅၃။ မရှိရှိနို့ - မရှိင်တရား(၈)ပါးတို့
သည်။

(ယ)

၅၄။ ယယေသယမ္မာ

- အကြင်အကြင်သို့
သဘော ရှိကုန်သော
အာရမ္မာကို ပစ္စယုပ္ပန်
တရားတို့သည်။

၅၅။ ဇယ်သံဇယ်သံ

- အကြင်အကြင်သို့သော
သဘောရှိ၍ ရွှေး၍ဖြစ်
ကုန်သော။

၅၆။ ထံပံ့စွဲ

- အကြင်အကြင်သို့ သဘော
ရှိကုန်သော အာရုံ(၆)ပါး
ပစ္စည်း တရားတို့ကို။

(၇)

၅၇။ ရွှေပမီဝါဘီ၌ထံ

- ရှုပ်ဖိဝါတိ၌သော်။

၅၈။ ရွှေပါနံ

- စိတ္တရှုပ်တို့အား။

၅၉။ ရွှေပါနံ

- သဟိတ်စိတ္တရှုပ် သဟိတ်
ပဋိသန္တာ ကမ္မဒ ရှုပ်တို့
အားလည်းကောင်း။

၆၀။ ရွှေပါယတနံ

- ပစ္စပ္ပန်ရွှေပါရုံအဆင်းသည်။

၆၁။ ရွှေပါဇာ

- ရှုပ်ဖြစ်ကုန်သော။

(၁)

- ၆၂။ ဝိဂတပစ္စပေါ် - ကင်းချုပ်သည်၏အဖြစ်
                        ဝိဂတပစ္စပေါ်သတ္တိဖြင့်။
- ၆၃။ ဝိပါကပစ္စပေါ် - အကျိုးဝိပါကပစ္စပေါ်
                        သတ္တိဖြင့်။
- ၆၄။ ဝိပါကာ - အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်ကုန်
                        သော။
- ၆၅။ ဝိပါကာနဲ့ - အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်ကုန်
                        သော ဝိပါကဝင်(၈) ပါး
                        သည်လည်းတောင်း။
- ၆၆။ ဝိပွဲယဉ်တွေပစ္စပေါ် - မယူဉ်ခြင်း၊ ဝိပွဲယဉ်
                        ပစ္စပေါ်သတ္တိဖြင့်။

(၃)

- ၆၇။ သမနိရုပိရှိရှုခိုး - မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကောင်း
                        စွာချုပ်ကုန်ပြီးသော။
- ၆၈။ သမနိရုပိရေပစ္စပေါ် - ကောင်းစွာအခြားမဲ့သမ
                        နိုတ်ရပစ္စပေါ်သတ္တိဖြင့်။
- ၆၉။ သမနိရုပိရပိုဂတာ - မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကောင်း
                        စွာကောင်းကုန်ပြီးသော။

၇၀။ ဓာဟနတပစ္စပေါ်-အတူတက္ခ ဖြစ်ဖော် ဖြစ်
ဖက် အထောက် အပုံ
အားဖြင့် ကျေးဇူးပြု တတ်
သော ဓာဟနတပစ္စပေါ်
သတိဖြင့်။

၇၁။ ဓသနာသနပို

- ကျောင်းမီမီစသည်
- နေရာကိုလည်းကောင်း။

၇၂။ သဓမ္မ

- ခပ်သိမ်းကုန်သော။

၇၃။ သမ္မယုဇ္ဇာပစ္စပေါ်- ယဉ်ခြင်း၊ သမ္မယုဇ္ဇာ
ပစ္စပေါ် သတိဖြင့်။

(ဟ)

၇၄။ ဓဟတုပစ္စပေါ် - ဟေတုပစ္စပေါ် သတိဖြင့်။

၇၅။ ဓဟတုပစ္စပေါ်ဘတီ- ဟေတုပစ္စပေါ် ဟူသည်
ကား။

၇၆။ ဓဟတုသမ္မယုဇ္ဇာ - ဟိတ်နှင့်ယဉ်ကုန် သော။
ကာနံ

၇၇။ ဓဟတု - ဟိတ်(၆)ပါးတို့သည်။

၇၈။ ဓဟာတီ - ဖြစ်၏။

(အ)

- ၂၉။ အကုသလာနဲ့ - အကုသိုလ်တရားတို့အား
၃၀။ အညမညဲ့ - အချင်းချင်း။
- ၃၁။ အညမညဲပစ္စပေါ်နဲ့ - အချင်းချင်းအထောက်
အပံ့ဖြစ်သည့် အညမညဲ
ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။
- ၃၂။ အခိပတိပစ္စပေါ်နဲ့ - အကြီးအမှုးပြုသော
အခိပတိပစ္စယသတ္တိဖြင့်။
- ၃၃။ အနှစ်ရပစ္စပေါ်နဲ့ - အခြားမဲ့ အနှစ်ရပစ္စယ
သတ္တိဖြင့်။
- ၃၄။ အနှစ်ရာ - အခြားမဲ့ဖြစ်ကုန်သော။
- ၃၅။ အဖျာကတာနဲ့ - အဖျာကတ တရားတို့
ဓမ္မာနဲ့
- ၃၆။ အရှုပ်နဲ့ - နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။
- ၃၇။ အဝိဂတပစ္စပေါ်နဲ့ - ထင်ရှားရှိနေခြင်း
အဝိဂတပစ္စယသတ္တိဖြင့်။
- ၃၈။ အာရွှေ - အာရွှေပြု။
- ၃၉။ အာရွှေကာပစ္စပေါ်နဲ့ - အာရွှေကာပစ္စယသတ္တိ
ဖြင့်။

၉၀။ အာသေဝနပစ္စပယန - အဖန်တလဲလဲထုံးအပ်
သော အာသေဝနပစ္စပယ
သတိဖြင့်။

၉၁။ အာဟာရသည်။

၉၂။ အာဟာရပစ္စပယန - ထောက်ပုံခိုင်ခုခြင်း
အာဟာရပစ္စပယသတိဖြင့်။

၉၃။ အပိုဂတပစ္စပယန - အက်းသည်၏အဖြစ်
ထင်ရှားရှိနေခြင်း
အပိုဂတပစ္စပယသတိဖြင့်။

၉၄။ အတ္ထိပစ္စပယန - ထင်ရှားရှိသည် အဖြစ်
အတ္ထိပစ္စပယသတိဖြင့်။

၉၅။ ကူးကြီးပစ္စပယန - အစိုးရသည်၏ အဖြစ်
ကူးကြီးပစ္စပယသတိဖြင့်။

၉၆။ ဉာဏ်သာ

- ဉာဏ်သာသောရှိသော။

၉၇။ ဉာဏ်သာယပစ္စပယန - အားကြီးသောမြို့ရာ
အထောက်အပုံအကြောင်
ဉာဏ်သာယပစ္စပယသတိဖြင့်။

၉၈။ ဉာဏ်သာယပါန

- ဉာဏ်သာယပါန။

၉၉။ ဥထူပါ	- အချမ်းအပူဟူသော ဥတုသည်လည်းကောင်း။
၁၀၀။ ဥဖွနှစ်	- ဖြစ်ကုန်၏။
၁၀၁။ အဗ္ဗာန်ဘဏ္ဍာ	- ပွဲဝါကာရ ပဋိသန္တ ခဏျုံ။

ဗြိုဒ္ဓပြဋ္ဌာန်းထမ္မားယော ပြီးချုံးပါပြီ။

ဤသိပြုရမှတ်ပုညသည် ကျေးဇူးရှင်မိဘ^၁
နှစ်ပါး နှင့် ညီမများတို့အား သစ္စာတရားများ
နာကြား အားထုတ်နိုင်သော ဘဝထူး ဘဝမြတ်ရ^၂
ကြပါစေ။

ဦးစင်စိုး

မိုးကုတ်ပိပသာနာပြန်ပွားရေး
ဆမှတ်(၁၄၁) မြစ်နှာလမ်း ၂၇ × ၂၈ကြား၊
အောင်ဝတ္ထာ်မူရပ်၊ မန္တာလေးမြို့။
ဗုံး ၆၆၂၀၉

ရန်ကုန်ပြု ကဗ္ဗာဒအေး သာသနာဒရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေရှည်စီးပြာန၊ ကဗ္ဗာဒအေးဟပုနိပ်တိဂုဏ်တွင်
ညွှန်ကြားဓရရှုံးများ ဦးအေနည်ဝင်း
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (ဝရရောဂါး/၁၂၄၀၅)က
ပုံပိုပုံတင်ဝေသည်။

ပ.၆၁၁၁၀၈၄ / ၆၀၄၂၀၂၉ (၁၇၀၂၂၂) ဖော်။ ၄၄၀။
